T.C.
MB
MALİYE BAKANLIĞI

2017 Yılı
Genel Faaliyet Raporu

Haziran 2018

2017 Yılı Genel Faaliyet Raporu

HAZİRAN 2018

"Millet tarafından, millet adına, devleti idareye yetikili kılınanlar için, gerektiği zaman, millete hesap vermek mecburiyeti, laubalilik ve keyfi hareketle uzlaşamaz."

Başbakanın Sunuşu

Türkiye Cumhuriyeti bugün, büyüyen ekonomisi ve geçmişe göre daha da sağlamlaşan kamu mali yapısı ile dünyanın yükselen güçleri arasında yer almakta, güçlü siyasi irade, güçlü liderlik ve güven, Türkiye'nin gücüne güç katmaktadır.

Kalkınma ve büyüme yolunda 16 yılda çok önemli mesafeler kat eden Türkiye, bugün ekonomik olarak dünya genelinde 17'nci, Avrupa'da ise 6'ncı sıraya yükselmiş ve çağdaş dünyanın saygın ülkelerinden biri haline gelmiştir. Son 10 yılda dünyada yapılan 10 büyük projenin 6'sını ülkemiz gerçekleştirmiştir. 2002 yılında GSYH'ye oranla yüzde 10,5 olan genel devlet açığı 2017 yılında yüzde 2,4 olarak öngörülmüş, aynı dönemde AB tanımlı genel devlet borç stokunun GSYH'ye oranı ise yüzde 72,1'den yüzde 28,3'e düşmüştür.

2002 yılından bu yana, istikrar ve güvenden taviz vermeden ülkemize büyük hizmetler ve önemli projeler kazandırmaya devam etmekteyiz. Gerçekleştirdiğimiz bütün projelerde milletimizin menfaatini ve devletimizin kazanımlarını her şeyin üzerinde görmekteyiz. Önümüzdeki dönem de büyük projelerin hayata geçeceği, kalkınmanın, büyümenin ve istikrarın devam edeceği yıllar olacak. Özellikle artan milli gelirin toplumun bütün paydaşları arasında adil dağıtımı ve bölgesel kalkınmışlık, önceliklerimiz arasında yer alacak. Koyduğumuz hedeflere, ülkemizin potansiyelini, bölgesel dinamiklerini, milletimizin girişimci ruhunu ve üretim kapasitesini harekete geçirerek ulaşacağız.

Hedeflerimize ulaşırken, hesap verebilirliğin esasını teşkil eden mali saydamlığın tesis edilmesinden her zaman olduğu gibi ödün verilmeyecektir. Bu kapsamda, kamu mali yönetiminde saydamlık ve hesap verme sorumluluğuna dayalı yönetim anlayışının bir gereği olan Genel Faaliyet Raporu, Maliye Bakanlığımızca hazırlanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisimizin ve kamuoyumuzun denetim yetkisi adına önemli bir hizmeti yerine getirdiğine inandığım 2017 yılı Genel Faaliyet Raporunda emeği geçenlere teşekkür ediyor, bu yıl on ikincisi hazırlanan raporu kamuoyunun bilgisine sunuyorum.

Binali YILDIRIM
BAŞBAKAN

Maliye Bakanının Sunuşu

Hükümetlerimiz döneminde yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı ekonomi politikalarımız, merkezinde mali disiplinin yer aldığı güçlü kamu maliyesi ile desteklenmiştir. Son 16 yılda ülkemizde ekonomik ve sosyal alanlarda önemli başarılar elde edilmiştir. 2017 yılında Türkiye ekonomisi yüzde 7,4 büyüyerek bu performansıyla OECD ülkeleri arasında en fazla büyüyen ekonomi olmuştur.

Kamu maliyesi alanındaki gelişmelere baktığımızda 2002-2017 döneminde, merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 11,2'den yüzde 1,5'e, AB tanımlı genel devlet borç stokunun GSYH'ye oranının ise yaklaşık 44 puan azalarak yüzde 72,1'den yüzde 28,3'e düştüğü görülmektedir. Uygulamaya koyduğumuz makro finansal düzenlemeler ile başlattığımız mali destekler sayesinde Türkiye ekonomisi istikrarlı büyümeye devam edecektir.

Son yıllarda yaşanan küresel gelişmelerin olumsuz etkilerini önlemek amacıyla sorumluluk ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde mali disiplinden taviz vermeyen, vatandaş odaklı, şeffaf, katılımcı ve çağın gereklerini yerine getirebilecek bir yapıda kamu yönetimi anlayışını uygulamaya devam etmekteyiz.

Hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlama noktasında önemli bir role sahip olan Genel Faaliyet Raporunda merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçları ile mahalli idarelerin bütçe gerçekleşmelerine ilişkin değerlendirmeler yer almaktadır. Bu çerçevede Bakanlığımızca bu sene on ikincisini hazırladığımız 2017 yılı Genel Faaliyet Raporunun Meclisimize, Sayıştay'a ve kamuoyuna gerekli bilgi ve katkıyı sağlayacağını ümit ediyor ve emeği geçenlere özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Naci AĞBAL
MALİYE BAKANI

İçindekiler

BAŞBAKANIN SUNUŞU ..... **İ**

MALİYE BAKANININ SUNUŞU ..... **İİİ**

İÇİNDEKİLER ..... **V**

TABLOLAR ..... **Vİİ**

GRAFİKLER ..... **Vİİİ**

EKLER ..... **İX**

KISALTMALAR ..... **X**

GİRİŞ 2
I- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER 6
A- ORTA VADELİ PROGRAM *8*
1- 2017 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeler 9
2- Kamu Harcama, Yatırım, Gelir ve Borçlanma Politikaları 10
a- Kamu Harcama Politikası 10
b- Kamu Yatırım Politikası 12
c- Kamu Gelir Politikası 13
d- Kamu Borçlanma Politikası 14
B- ORTA VADELİ MALİ PLAN *15*
II- KAMU MALİYESİNDEKİ GELİŞMELER 18
A- BÜTÇE GELİŞMELERİ *20*
1- Merkezi Yönetim Bütçesi 20
a- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri 20
b- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri 22
i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge 22
ii- Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri 24
aa- Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri 24
bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri 42
cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri 46
iii- Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri 47
aa- Genel Bütçe Gelirleri 48
bb- Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri 50
cc- Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri 50
c- Bütçe Performansının Gelişimi 51
d- Mali Tablolar 53
2- Sosyal Güvenlik Kurumları 53
a- Sosyal Güvenlik Kurumu 53
i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri 53
ii- Faaliyet Bilgileri 56
b- Türkiye İş Kurumu 63
i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri 63
ii- Faaliyet Bilgileri 64
3- Mahalli İdareler 76
a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler 76
b- Bütçe Gerçekleşmeleri 78
i- Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri 82
ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri 83
iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri 84
iv-Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme 86
4- Yıl Sonundaki Varlık ve Yükümlülüklere İlişkin Bilgiler 87
B- KAMU BORÇ YÖNETİMİ GELİŞMELERİ *90*
1- İç Borçlanma 90
2- Dış Borçlanma 93
a- Uluslararası Sermaye Piyasalarından Borçlanma 93
b- Uluslararası Kuruluşlardan Program Finansmanı 94
c- Proje Finansmanı 94
d-Borç Üstlenimine Tabi Krediler 95
e- Dünya Bankası 95
3- Borç Stoku 96
III-BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER 98
1-Tebliğler 99

2- Genelge, Usul ve Esaslar ve Genel Yazılar 100
B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ *103*
C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ *105*
1- Kamu Personel İşlemleri 105
2-Diğer Kontrol İşlemleri 108
IV- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ 110
A- GENEL GELİŞMELER *112*
B- İÇ KONTROL *112*
C- İÇ DENETİM *114*
D- STRATEJİK PLANLAMA VE PERFORMANS ESASLI BÜTÇELEME *116*
1- Stratejik Planlama Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler 116
2- Performans Esaslı Bütçeleme Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler 117
E- EĞİTİM VE REHBERLİK *122*

Tablolar

TABLO 1: 2017 YILI MAKROEKONOMİK GERÇEKLEŞMELER VE GÜNCELLEMELER 10
TABLO 2: MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLASI 17
TABLO 3: BÜTÇE ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI 17
TABLO 4: GÜNCELLENEN MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLASI 17
TABLO 5: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE HEDEFLERİ 20
TABLO 6: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ (EKONOMİK SINIFLANDIRMA) 20
TABLO 7: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ (FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA) 21
TABLO 8:2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEFLERİ 21
TABLO 9: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 22
TABLO 10: EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 25
TABLO 11: İDARELER İTİBARIYLA DERNEK VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN CARİ TRANSFERLER 34
TABLO 12: DERNEK, VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ 41
TABLO 13: FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 43
TABLO 14: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNE GÖRE İLK ON GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARESİ 47
TABLO 15: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNE GÖRE İLK ON ÖZEL BÜTÇELİ İDARE 47
TABLO 16: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ 48
TABLO 17: VERGİ GELİRLERİ HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ 49
TABLO 18: 2017 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 54
TABLO 19: 2017 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU NAKİT BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 55
TABLO 20: SGK 2017 YILI SAĞLIK HARCAMALARI 56
TABLO 21: SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİN KAPSAMI 62
TABLO 22: TÜRKİYE İŞ KURUMU BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 64
TABLO 23: MESLEKİ EĞİTİM KURSLARI KAPSAMINDA DÜZENLENEN KURSLAR VE KATILIM DURUMU 67
TABLO 24: TÜRLERİ İTİBARIYLA BELEDİYE SAYISI 77
TABLO 25 : 2017 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 79
TABLO 26: MAHALLİ İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ 81
TABLO 27: 2017 YILI BELEDİYELERİN BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 83
TABLO 28: BELEDİYELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ 83
TABLO 29: 2017 YILI İL ÖZEL İDARELERİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 84
TABLO 30: İL ÖZEL İDARELERİNİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ 84
TABLO 31: 2017 YILI BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 85
TABLO 32: BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ 86
TABLO 33: İÇ VE DIŞ BORÇ ÖDEMELERİ 93
TABLO 34: 2017 YILINDA SAĞLANAN KREDİLERİN KAYNAKLARINA GÖRE DAĞILIMI 94

Grafikler

GRAFİK 1: 2017 YILI AYLIK BÜTÇE DENGESİ GERÇEKLEŞMELERİ 23
GRAFİK 2: 2017 YILI AYLIK FAİZ DIŞI DENGE GERÇEKLEŞMELERİ 24
GRAFİK 3: 2002-2017 YILLARI PERSONEL VE SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 27
GRAFİK 4: 2002-2017 YILLARI MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 30
GRAFİK 5: 2002-2017 YILLARI FAİZ GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 32
GRAFİK 6: 2002-2017 YILLARI CARİ TRANSFERLERİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 35
GRAFİK 7: 2002-2017 YILLARI SERMAYE GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 37
GRAFİK 8: 2002-2017 YILLARI SERMAYE TRANSFERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 41
GRAFİK 9: 2002-2017 YILLARI BORÇ VERME GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 42
GRAFİK 10: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI 46
GRAFİK 11: 2002-2017 YILLARI BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLANIN GSYH'YE ORANI 51
GRAFİK 12: 2002-2017 YILLARI MERKEZİ YÖNETİM FAİZ GİDERLERİNİN GSYH'YE ORANI 52
GRAFİK 13: 2002-2017 YILLARI FAİZ GİDERLERİNİN VERGİ GELİRLERİNE ORANI 53
GRAFİK 14: AKTİF SİGORTALILARIN DAĞILIMI 62
GRAFİK 15: 2017 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GİDERLERİNİN EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE 80
GRAFİK 16: 2017 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GELİRLERİNİN DAĞILIMI 80
GRAFİK 17: 2017 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GİDERLERİNİN FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE 82
GRAFİK 18 : İÇ BORÇLANMANIN AĞIRLIKLI ORTALAMA MALİYETİ VE VADESİ 92

Ekler

EK 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ 125
EK 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 126
EK 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 130
EK 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 131
EK 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2017 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 132
EK 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2017 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 134
EK 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2017 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 138
EK 8: MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 139
EK 9: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN / EDİLEMEYEN TUTARLAR 142
EK 10: GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 143
EK 11: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 145
EK 12: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 147
EK 13 :MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU 148
EK 14: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 150
EK 15: 2017 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN / EDİLEMEYEN TUTARLAR 151
EK 16: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU 152
EK 17: MAHALLİ İDARELER 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU 154
EK 18: 2017 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN / EDİLEMEYEN TUTARLAR 156
EK 19: MAHALLİ İDARELER 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU 157
EK 20: MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ 159
EK 21: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI.... 162
EK 22: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI 163
EK 23: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI 165
EK 24: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN DOĞAL AFET GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI 166
EK 25: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI 167
EK 26: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN ÖZELLİKLİ GİDERLERİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI 168
EK 27: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YENİ KURULACAK DAİRE VE İDARELERİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI 169
EK 28: 2017 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 170
EK 29: YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN AKTARMALAR..... 177
EK 30: İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNE EKLENEN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALAR 178
EK 31: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (EKOD2) 179
EK 32: 5018 SAYILI KANUN UYARINCA YAPILAN DÜZENLEMELER 180

Kısaltmalar

AFP	:	Ayrıntılı Finans Programı
AHP	:	Ayrıntılı Harcama Programı
AİKB	:	Avrupa İmar Kalkınma Bankası
AYB	:	Avrupa Yatırım Bankası
DAP	:	Doğu Anadolu Projesi
DİBS	:	Devlet İç Borçlanma Senedi
DOKAP	:	Doğu Karadeniz Projesi
DSİ	:	Devlet Su İşleri
DYS	:	Doküman Yönetim Sistemi
FED	:	Amerikan Merkez Bankası
FTR	:	Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
GAP	:	Güneydoğu Anadolu Projesi
GSS	:	Genel Sağlık Sigortası
GSYH	:	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
HUYAP	:	Hukuk Uygulamaları Yazılım Projesi
ILO		Uluslararası Çalışma Örgütü
IPA	:	Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
İPC	:	İdari Para Cezası
İÇDEN	:	Kamu İç Denetim Yazılımı
İDKK	:	İç Denetim Koordinasyon Kurulu
İKB	:	İslam Kalkınma Bankası
İŞKUR	:	Türkiye İş Kurumu
LEED	:	Yerel Ekonomik ve İstihdam Kalkınması Programı
KDV	:	Katma Değer Vergisi
KGF	:	Kredi Garanti Fonu
KHK	:	Kanun Hükmünde Kararname
KKTC	:	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KİT	:	Kamu İktisadi Teşebbüsleri
KOBİ	:	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOP	:	Konya Ovası Projesi
KOSGEB	:	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KÖİ	:	Kamu Özel İşbirliği
KÖYDES	:	Köylerin Altyapısını Destekleme Projesi
KPS	:	Kimlik Paylaşım Sistemi
MERNİS	:	Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
MOSİP	:	Mali Otomasyon Sistemi Projesi
OECD	:	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OSB	:	Organize Sanayi Bölgeleri
OVP	:	Orta Vadeli Plan
OVMP	:	Orta Vadeli Mali Plan
ÖİB	:	Özel İstihdam Büroları
ÖTV	:	Özel Tüketim Vergisi
PTT	:	Posta ve Telgraf Teşkilatı
SGB	:	Strateji Geliştirme Birimi
SGK	:	Sosyal Güvenlik Kurumu

SIDA		İsveç Uluslararası Kalkınma Ajansı
SSK	:	Sosyal Sigortalar Kurumu
SUT	:	Sağlık Uygulama Tebliği
TCDD	:	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TÜBİTAK	:	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TOKİ	:	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TÜFE	:	Tüketici Fiyat Endeksi
TÜİK	:	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	:	Toplum Yararına Programlar
ULAKBİM	:	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi
UYAP	:	Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
UNCHR	:	BM Mülteciler Yüksek Komiserliği
UMEM	:	Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri
Yİ-ÜFE	:	Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi
YPK	:	Yüksek Planlama Kurulu
YSK	:	Yüksek Seçim Kurulu
YURTKUR	:	Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu

GİRİŞ

Kamu mali yönetimi ve kontrol reformu ülkemizin son dönemde kamu yönetimi alanında gerçekleştirdiği en önemli reformlardan biridir. Reformun temel ayağını oluşturan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun uygulanmaya başlanmasıyla birlikte, mali yönetim ve iç kontrol ile iç denetim uygulamaları uluslararası standartlara uygun hale getirilmiş, kamuda bütçe sınıflandırması ve muhasebe sisteminde birlik sağlanmış, idarelerin mali yönetim ve kontrol fonksiyonlarını etkili bir şekilde yürütebilmeleri için gerekli idari yapılar oluşturulmuş, bütçe hazırlık süreci güçlendirilmiş, orta vadeli harcama yaklaşımına uygun olarak çok yıllı bütçelemeye geçilmiş, mali saydamlık ve hesap verebilirliği artırmak üzere kamu idarelerince faaliyet raporu hazırlanması uygulamasına geçilmiştir.

Faaliyet raporlarının hazırlanmasına ilişkin temel düzenlemeler 5018 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer almaktadır. Buna göre kamu idarelerinde harcama birimleri düzeyinde birim faaliyet raporu, kamu idaresi bazında ise idare faaliyet raporu düzenlenmesi gerekmektedir. Diğer taraftan İçişleri Bakanlığı, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarını esas alarak kendi değerlendirmelerini de içerecek şekilde mahalli idareler genel faaliyet raporunu hazırlamakta ve kamuoyuna açıklamaktadır. Merkezi yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçları ise Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan genel faaliyet raporunda açıklanmaktadır. Mahalli idareler genel faaliyet raporu ile Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan genel faaliyet raporunun birer örneği Sayıştaya gönderilmektedir. Sayıştay, mahalli idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahalli idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri uluslararası sınıflandırma ile uyumlu olarak; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşmaktadır.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idarelerden oluşmaktadır. Sosyal güvenlik kurumları ise aynı Kanunun (IV) sayılı cetvelinde yer almaktadır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine bu Raporun 1 No'lu ekinde, özel bütçeli idarelere 2 No'lu ekinde, düzenleyici ve denetleyici kurumlara 3 No'lu ekinde ve sosyal güvenlik kurumlarına ise 4 No'lu ekinde yer verilmiştir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumları, 2017 yılına ilişkin idare faaliyet raporlarını 5018 sayılı Kanunun 41 inci maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde belirlenen raporlama ilkelerine uygun bir şekilde hazırlayarak Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklamakla yükümlüdürler. İl özel idarelerinin faaliyet raporlarını Mart ayı sonuna kadar, belediyeler ve mahalli idare birliklerinin ise Nisan ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklamaları gerekmektedir.

Maliye Bakanlığı ise merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının 2017 yılındaki faaliyet sonuçlarını söz konusu Yönetmelik çerçevesinde kamuoyuna duyurmak ve bir örneğini Sayıştaya göndermek üzere 2017 Yılı Genel Faaliyet Raporunu hazırlamıştır.

2017 Yılı Genel Faaliyet Raporunda;

- Merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hedefleri ile gerçekleşmeleri ve meydana gelen sapmaların nedenleri,
- Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin mali yapılarına ilişkin genel değerlendirmeler,
- Borç stokundaki gelişmeler ve borçlanmaya ilişkin diğer bilgiler,
- Bütçe uygulamasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığı tarafından yapılan faaliyetler,
- Ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerine ilişkin bilgiler,
- Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları hakkında genel değerlendirmeler,

• 2017 yılı sonundaki varlık ve yükümlülüklerin durumunu gösterir cetveller ile bunlara ilişkin bilgiler,

• Merkezi yönetim bütçesinden dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yapılan yardımlar,

• Kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi reformuna ilişkin gelişmeler

• yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen bilgi ve değerlendirmeleri içerecek şekilde mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun bir gereği olarak hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay ve kamuoyunun genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesini amaçlayan 2017 Yılı Genel Faaliyet Raporu dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, kamu idarelerinin 2017 yılı faaliyetlerine yön veren temel politika belgelerindeki hedef ve önceliklere yer verilmektedir.

İkinci bölümde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin bütçe hedef ve gerçekleşmeleri, borçlanma bilgileri ile mali tabloları yer almaktadır.

Üçüncü bölümde, Maliye Bakanlığı tarafından bütçe yönetimine ilişkin yürütülen faaliyetler açıklanmaktadır.

Dördüncü bölümde ise kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi reformu kapsamında iç kontrol, iç denetim ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme alanlarında yürütülen faaliyetlere yer verilmektedir.

I- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçelemenin uygulamaya konulması ve orta vadeli harcama çerçevesinde çok yıllı bütçelemeye geçilmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede, çok yıllı bütçeleme, bütçe politikasının orta vadeli bir bakış açısı ile hazırlanmasını ve politika belgeleri ile bütçeler arasında bağlantı kurulmasını öngörmektedir. Bu nedenle, bütçelerin orta vadeli program ve orta vadeli mali plana dayanılarak hazırlanması gerekmektedir.

Orta vadeli program ve orta vadeli mali plan, stratejik amaçlar temelinde kamu politikalarını şekillendirmek ve kaynak tahsisini bu doğrultuda yönlendirmek amacı ile kamu maliyesi alanında temel politika ve öncelikleri belirleyen, maliye politikasına yön veren ve kamu ile özel kesim için öngörülebilirliği artıracak bir yol haritası niteliği taşıyan belgelerdir.

2017 Yılı Genel Faaliyet Raporu, merkezi yönetim kapsamındaki idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının 2017 yılında gerçekleştirdikleri faaliyetlerin sonuçları esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu kamu idareleri tarafından yürütülen faaliyetler ise 2017-2019 dönemi Orta Vadeli Programı ve 2017-2019 dönemi Orta Vadeli Mali Planında belirlenen strateji ve politika hedeflerine dayanmaktadır.

Söz konusu belgelerde yer alan maliye politikası hedef ve önceliklerine aşağıda yer verilmektedir.

A-ORTA VADELİ PROGRAM

2017-2019 dönemi Orta Vadeli Programında (OVP), istikrarlı ve kapsayıcı niteliğiyle büyümenin artırılması, enflasyonunun düşürülmesi, cari açıktaki azalma eğilimini korunması, ekonominin rekabet gücünü, istihdam ve verimlilik seviyesini artırracağı, mali disiplinin kalitesini artırılması ve kamu maliyesini güçlendirlmesi temek amaçlar olarak belirtilmiştir. Bu kapsamda, program döneminde büyüme stratejisini; beşeri sermayenin geliştirilmesi, işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının güçlendirilmesi, kurumsal kalitenin iyileştirilmesi şeklinde beş temel eksen üzerine oturtulacağı ifade edilmiştir.

Program döneminde; yurt içi tasarrufları artırmak, özel yatırımlar ve ihracat kaynaklı büyümeyi sağlamak, sanayide yapısal dönüşümü hızlandırmak, teknoloji ve verimlilik düzeyini artırarak uluslararası piyasalarda daha rekabetçi hale gelmek Programın temel öncelikleri olarak sayılmıştır. Bu çerçevede; yüksek katma değerli mal ve hizmet ihracatı artırılması, yurt içi üretim ve ihracatın ithalata olan bağımlılığının azaltılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, kamu gelirlerinin kalitesinin artırılması ve kamu harcamalarının rasyonelleştirilmesi, işgücü becerisi ve üretkenliğinin artırılması, istihdam piyasasının daha esnek hale getirilmesi, hukuki düzenlemelerde öngörülebilirliğin artırılması, kayıt dışılıkla mücadele edilmesi, iyi yönetişim, yerel yönetimler ve bölgesel gelişme alanlarında başlatılan yapısal dönüşüm ve reformların tamamlanması önem arz eden hususlar olarak belirtilmiştir.

1- 2017 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeler

2017-2019 dönemi OVP'de, 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının hazırlığına esas teşkil eden temel makroekonomik hedefler belirlenmiştir.

Aşağıdaki tabloda 2017 yılı temel makroekonomik gerçekleşmeler ve bunlara ilişkin güncellemeler yer almaktadır.

Tablo 1: 2017 Yılı Makroekonomik Gerçekleşmeler ve Güncellemeler

	Hedef OVP * (2017-2019) (Ekim 2016)	Güncelleme OVP (2018-2020) (Eylül 2017)	Gerçekleşme
GSYH Büyümesi (%)	4,4	5,5	7,4
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	2.404	3.035	3.105
GSYH (Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	756	847	851
GSYH (Milyar Dolar, SAGP)	1.696		
Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, $)	9.529	10.579	10.597
SAGP'ne Göre Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, $)	21.367	26.140	
İşsizlik Oranı (%)	10,2	10,8	10,9
İhracat (FOB) (Milyar $)	153,3	156,5	157,0
İthalat (CIF) (Milyar $)	214,0	222,0	233,8
Dış Ticaret Dengesi (Milyar $)	-60,7	-65,5	-76,8
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-4,2	-4,6	-5,6
Dış Ticaret Hacmi / GSYH (%)	48,6	44,7	45,9
TÜFE Yıl Sonu (%)	6,5	9,5	11,9

* Tabloda Hedef OVP sütununda yer alan GSYH ile igili rakamlar 1998 bazlı seri tanımlıdır.

2- Kamu Harcama, Yatırım, Gelir ve Borçlanma Politikaları

2017-2019 dönemi OVP'de kamu harcama, yatırım, gelir ve borçlanma politikalarına ilişkin hedefler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

a- Kamu Harcama Politikası

Programda kamu harcama politikasının, orta vadeli bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde, yürütülmesinin esas olacağı ve kamu kurum ve kuruluşları kendilerine tahsis edilen ödenekleri, yürüttükleri harcama programlarının etkinliğini ve gerekliliğini sorgulayarak belirlenen politika ve öncelikler doğrultusunda tanzim edileceği belirtilmiştir.

Harcamalara ilişkin olarak program döneminde;

- Mevcut harcama programlarının gözden geçirileceği, önceliğini yitirmiş faaliyet ve projelerin sonlandırılacağı,

- Yeni harcama programlarının bütçeye dâhil edilmesi sürecinde gelecekteki mali yüklerin dikkate alınacağı,

- Personel alımının kamu mali dengelerinin gözetilmesi suretiyle sınırlandırılacağı,

- Kamu hizmetlerini program yaklaşımıyla ele alan bütçe yapısına geçileceği,

- Bütçe hazırlık sürecinde, mal ve hizmet alımlarına yönelik ödeneklerin sıfır tabanlı bütçe ilkesiyle belirlenmesine özen gösterileceği,

- Kamu mali yönetimi ve denetiminde kullanılan bilgi teknolojileri altyapısının bütünleşik hale getirilmesine yönelik çalışmalar tamamlanacağı,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının stratejik planlarının başta Kalkınma Planı olmak üzere üst politika belgeleriyle uyumu gözetileceği, stratejik plan ve performans programlarında yer alan amaç, hedef ve faaliyetler bütçe hazırlık ve uygulama sürecine daha etkin yansıtılacağı,

- Başta hizmet alımları olmak üzere kamu harcamalarına ilişkin karar alma sürecinde fayda-maliyet analizlerinden yararlanılacağı, benzer ihtiyaçların ortak alım yöntemiyle tedariğinin yaygınlaştırılacağı,

- Kamu hizmet binası ve taşıt temini ile kullanımında esaslar belirleneceği, ihtiyaca uygunluk, maliyet ve etkinlik gözetileceği,

- Kamuda e-dönüşüm hızlandırılarak hizmet maliyetlerinin azaltılmasıyla birlikte hizmet kalitesi artırılacağı,

- Kamu Ar-Ge ödeneklerinin tahsisinde, özel kesim yatırımlarının yüksek dış ticaret açığı verilen sanayi kollarında üretime yönlendirilmesine öncelik verileceği,

- Tarımsal destekleme amacıyla tahsis edilen ödenekler; verimlilik ve katma değerin artırılması hedefi çerçevesinde gözden geçirilerek gerekli düzenlemelerin yapılacağı,

- Sosyal yardım ve hizmetlerin yerindeliği ve kalitesi artırılacak, bütüncül bir anlayış geliştirileceği ve bu alanda kamu, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon sağlanarak mükerrerliklerin önleneceği,

- Sağlık hizmetlerinin kalitesinden ödün verilmeksizin, gereksiz kullanımı önlemek üzere, ilaç, tıbbi cihaz ve tedavi harcamaları daha akılcı hale getirileceği,

• Sağlık harcamalarının etkinliğinin artırılması çerçevesinde, sağlıklı yaşam kültürü ve sağlık okuryazarlığının geliştirilmesine yönelik uygulamalar hayata geçirileceği ve aile hekimliğinin güçlendirileceği

belirtilmiştir.

b- Kamu Yatırım Politikası

2017-2019 dönemi OVP'de, kamu yatırımlarının büyümeye, bölgelerin gelişme potansiyellerini harekete geçirmeye, istihdamı ve ülke refahını artırmaya azami katkı sağlayacak alanlara yönlendirileceği ve özel sektörün üretken faaliyetlerini destekleyecek nitelikteki altyapıya yönlendirileceği; bu kapsamda, demiryolu, liman, lojistik merkezi gibi alanlara özel önem verileceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede 2017-2019 dönemine ait OVP'de ;

• Kamu yatırım harcamalarında devam eden projelerden ekonomiye kısa sürede kazandırılabilecek nitelikte olanlara öncelik verilirken, yeni projelerin başlatılmasında üretken sektörlere azami katkıyı sağlayacak projelere ağırlık verileceği,

• Mevcut sermaye stokundan daha etkin yararlanmak amacıyla idame-yenileme, bakım-onarım ve rehabilitasyon harcamalarına ağırlık verileceği,

• Kamu yatırım harcamalarında bölgesel bazda GAP, DAP, KOP ve DOKAP eylem planları kapsamındaki yatırımlara öncelik verileceği,

• "Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Cazibe Merkezleri Programı, Yatırım ve Destek Hamlesi" hayata geçirilerek bölgede yatırım, üretim ve istihdamın artırılması sağlanacak; terörün meydana getirdiği etkiler ortadan kaldırılacağı bu kapsamda; Kalkınma Bankası, bölgede yapılacak yatırımları destekleyecek şekilde yeniden yapılandırılacağı,

• KÖİ modeliyle yürütülenler dâhil olmak üzere, kamu yatırımlarında sektörel olarak; eğitim, sağlık, içme suyu ve kanalizasyon, bilim-teknoloji, ulaştırma ve sulama sektörlerine öncelik verileceği,

• KÖİ projelerinin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi sürecinin güçlendirileceği, kamu kurum ve kuruluşlarının kapasitelerinin geliştirileceği,

belirtilmiştir.

c- Kamu Gelir Politikası

1. 2017-2019 dönemi OVP'de, kamu gelir politikaları bir yandan ihtiyaç duyulan gelirin sağlıklı ve sürekli kaynaklardan sağlanmasını gözeteceği, diğer yandan gelir dağılımının iyileştirilmesi, kalkınmanın desteklenmesi, tasarrufların artırılması gibi ekonomik ve sosyal amaçlara katkı sağlayacağı belirtilmiştir. Bu doğrultuda,

- Vergi politikalarının tasarlanmasında ve uygulanmasında istikrar ve öngörülebilirliği esas alınacağı,

- Vergi politikasının, üretimin ve istihdamın artırılması, bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, cari açıkla mücadele edilmesi, yabancı yatırımların ülkeye çekilmesi, enerji verimliliğinin artırılması ile Ar-Ge, tasarım ve inovasyonun desteklenmesi konularında etkin bir araç olarak kullanılacağı,

- Vergilemede hizmet kalitesinin iyileştirilmesi suretiyle mükellef memnuniyetinin yükseltileceği ve vergiye gönüllü uyumun artırılmasına yönelik politikaların uygulanmasının sürdürüleceği,

- Vergi mevzuatının daha basit ve etkin hale getirilmesine yönelik çalışmalara devam edileceği,

- İstisna, muafiyet ve indirimler nedeniyle oluşan vergi harcamaları analiz edilerek sonuçlara göre gerekli düzenlemeler yapılıp kamuoyunun bilgilendirilmeye devam edileceği,

- Kayıt dışılıkla mücadele, ilgili taraflarla işbirliği içinde ve kararlılıkla devam ettirileceği, vergi kaybının yoğun olduğu alanlara yönelik özellikli önlemlerin hayata geçirileceği,

- Yerel yönetimlerin öz gelirlerinin artırılmasına yönelik çalışmalara devam edileceği,

- Kamuya ait taşınmazların ekonomiye kazandırılmasına yönelik politikaların hayata geçirileceği,

- Mükelleflerin vergi yükümlülüklerini daha sağlıklı şekilde yerine getirebilmesini teminen gerekli yasal ve idari kolaylıklar sağlanacağı

ifade edilmiştir.

d- Kamu Borçlanma Politikası

2017-2019 dönemine ait OVP'de borçlanma politikalarının; makroekonomik dengelerin gözetilmesi, piyasa koşulları ile maliyet ve risk unsurlarını dikkate alarak para ve maliye politikalarıyla uyum içerisinde yürütüleceği piyasa koşulları dikkate alınarak, borçlanmanın ağırlıklı olarak TL cinsinden sabit faizli enstrümanlarla yapılması suretiyle döviz kuru ve faiz oranı riskleri; ortalama borçlanma vadelerinin uzatılması ve güçlü nakit rezervi tutulması suretiyle de likidite risklerinin azaltılmasına devam edileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede,

- KÖİ modeliyle gerçekleştirilenler de dâhil olmak üzere kamu yatırımları kapsamında sağlanan garanti ve taahhütlerden kaynaklanan koşullu yükümlülüklerin borç stoku ve sürdürülebilirliği üzerinde oluşturabileceği risklerin izlenmesine ve yönetilmesine devam edileceği,

- Aktif borç yönetimi kapsamında, borç servisinin dönemler arası dengeli dağılımının sağlanmasına, ikincil piyasada fiyat etkinliğinin artırılmasına ve likidite priminin düşürülmesine yardımcı olunması amacıyla değişim ve geri alım ihalelerinin yapılabileceği,

- İkincil piyasalarda sağlıklı bir getiri eğrisinin oluşturulması ve likiditenin artırılmasına yönelik olarak senetlerin azalan vadelerde yeniden ihraç edilmesi politikasına devam edileceği,

- Yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla yeni borçlanma araçlarının geliştirilmesine ilişkin çalışmalara devam edileceği,

- Tahvil/kira sertifikası piyasalarının geliştirilmesine yönelik çalışmalara devam edileceği, piyasa koşullarının uygun olması ve kurumsal yatırımcıların kalıcı bir talep göstermesi durumunda daha uzun vadelerde TL cinsi tahvil/kira sertifikası ihracı imkânlarının değerlendirileceği,

- Kira sertifikalarının yurtiçi piyasalarda düzenli ihraç edilmesine devam edileceği,

- Piyasa yapıcılığı sisteminin sürdürüleceği,

- Aylık olarak nakit girişleri ile çıkışları arasında gözlenebilecek geçici uyumsuzluğun giderilmesi amacıyla kısa vadeli Hazine bonolarının ihraç edilebileceği,

- Tek Hazine Hesabı uygulaması kapsamı genişletilerek kamu nakit yönetiminde etkinliğin artırılacağı

belirtilmiştir.

B- ORTA VADELİ MALİ PLAN

2017-2019 dönemi Orta Vadeli Mali Planı, Orta Vadeli Programla uyumlu olmak üzere 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin merkezi yönetim bütçesi toplam gelir ve gider tahminleriyle birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içerecek şekilde Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanmıştır.

2017-2019 döneminde ekonomi politikasının temel amacı; makroekonomik istikrarın korunduğu, cari açığın ve enflasyonun aşamalı olarak düşürüldüğü, istihdamın artırıldığı bir ortamda yapısal reformlar ve yatırım ortamının iyileştirilmesi yoluyla büyümeyi desteklemek ve daha kapsayıcı hale getirmektir. Aynı dönemde büyüme stratejisi, makroekonomik istikrarın güçlendirilmesi, beşeri sermayenin geliştirilmesi ve işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının güçlendirilmesi ve kurumsal kalitenin iyileştirilmesi şeklinde beş temel eksen üzerine oturtulacaktır. Bu dönemde yatırım ve ihracat kaynaklı büyüme, teknoloji ve verimlilik düzeyindeki artışa bağlı uluslararası rekabet gücü, yurt içi tasarruflarda artış ve sanayide yapısal dönüşümün temel öncelikler olacağı belirtilmiştir.

Ayrıca Planda;

- Mali Plan döneminde maliye politikası bu amaç ve önceliklerle uyumlu olarak ekonomik istikrarın korunmasına, büyüme potansiyelinin yukarı çekilmesine, cari açığın kontrol altında tutulmasına, yurt içi tasarrufların ve yatırımların teşvikine katkı verecek şekilde uygulanacağı, 2017-2019 döneminde kamu kesimi borçlanma gereği tedrici olarak azaltılacağı, maliye politikasının sürdürülebilirliği gözetileceği, kamu maliyesi alanında elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunmasının sağlanacağı,

- Orta Vadeli Mali Plana dayalı olarak hazırlanacak 2017-2019 yılları merkezi yönetim bütçesi, kaynakların belirlenen politika öncelikleri doğrultusunda tahsisini ve etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını amaç edinileceği,

- Bu kapsamda 2017-2019 döneminde yapısal reformların mali disiplini destekleyici bir araç olarak kullanılmasına devam edileceği, mevcut harcama programları gözden geçirilerek önceliğini yitirmiş faaliyet ve projeler sonlandırılacağı ve harcamalar özellikle büyümeyi destekleyecek kamu altyapı yatırımlarında, teşviklerde, bölgesel kalkınmada, eğitim alanında ve Ar-Ge desteklerinde kullanılacak şekilde önceliklendirileceği,

- 2017-2019 dönemi merkezi yönetim bütçesinin hazırlığına esas teşkil edecek temel makroekonomik göstergeler, gelir ve gider tahminleri, hedef bütçe açığı ve açık finansmanı ile genel ve özel bütçeli idarelerin ödenek teklif tavanlarına Mali Planın izleyen bölümlerinde yer verilmiştir. Kamu idareleri, Orta Vadeli Program ile Orta Vadeli Mali Planda yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeler ile ödenek tavanlarını esas almak suretiyle, çok yıllı bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal önceliklerini belirleyeceği 2017, 2018 ve 2019 yılları için bütçe tekliflerini sunacakları,

- Mali plan döneminde, kamu harcama politikasının çok yıllı bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde, belirlenen politika öncelikleri dikkate alınarak ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesinin esas olacağı; kaynak kullanımında etkinliği artırmak ve hesap verebilirliği güçlendirmek amacıyla, kamu harcamalarına ilişkin karar alma sürecinde fayda-maliyet/maliyet-etkinlik analizlerinden yararlanılacağı, benzer ihtiyaçların ortak alım yöntemiyle tedarikinin yaygınlaştırılacağı,

- Bütçeleme süreçlerinde kullanılan kamu kaynağıyla elde edilen çıktı ve sonuçların daha etkin bir şekilde ilişkilendirilmesi amacıyla merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, kamu hizmetlerini program yaklaşımıyla ele alan bütçe yapısına kademeli olarak geçileceği bu çerçevede, 2018 yılında merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe yapısına program sınıflandırmasının dahil edileceği,

belirtilmiştir.

2017-2019 dönemi OVMP'de belirlenen 2017 yılına ilişkin bütçe dengesi ve faiz dışı fazla hedefleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyon TL)	-46.851
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,9
Faiz Dışı Fazla (Milyon TL)	10.649
Faiz Dışı Fazla / GSYH (%)	0,4

* Tabloda GSYH ile igili rakamlar 1998 bazlı seri tanımlıdır.

2017-2019 dönemi OVMP'de belirlenen 2017 yılına ilişkin merkezi yönetim kapsamındaki idareler için belirlenmiş ödenek teklif tavanlarının ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3: Bütçe Ödenek Teklif Tavanları

	(Milyon TL)
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	**645.124**
Merkezi Yönetim Faiz Dışı Giderler	**587.624**
I. Personel Giderleri	162.639
II. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	27.138
III. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	52.119
IV. Faiz Giderleri	57.500
V. Cari Transferler	249.266
VI. Sermaye Giderleri	66.243
VII. Sermaye Transferleri	10.881
VIII. Borç Verme	12.917
IX. Yedek Ödenekler	6.421

2018-2020 dönemi OVP'de 2017 yılına ilişkin güncellenen merkezi yönetim bütçe dengesi ve faiz dışı fazlası aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: Güncellenen Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası

	OVP (Eylül 2017)
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyar TL)	-61,7
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-2,0
Faiz Dışı Denge (Milyar TL)	-4,2
Faiz Dışı Denge / GSYH (%)	-0,1

II- KAMU MALİYESİNDEKİ GELİŞMELER

A- BÜTÇE GELİŞMELERİ

1- Merkezi Yönetim Bütçesi

a- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri

2017 yılı merkezi yönetim bütçesinde bütçe giderleri 645 milyar 124 milyon TL, faiz hariç bütçe giderleri 587 milyar 624 milyon TL, bütçe gelirleri ise 598 milyar 274 milyon TL olarak belirlenmiştir. Merkezi yönetim bütçesinin 46 milyar 851 milyon TL açık vermesi, faiz dışı fazlanın ise 10 milyar 649 milyon TL olması öngörülmüştür.

Tablo 5: 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri

	(Bin TL)
Bütçe Giderleri	645.124.278
Faiz Hariç Giderler	587.624.278
Faiz Giderleri	57.500.000
Bütçe Gelirleri	598.273.690
Vergi Gelirleri	511.085.194
Bütçe Dengesi	-46.850.588
Faiz Dışı Denge	10.649.412

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı ile GSYH'ya ve bütçe içindeki payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Başlangıç Ödenekleri (Ekonomik Sınıflandırma)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Personel Giderleri	162.638.925	5,2	25,2
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	27.138.075	0,9	4,2
Mal ve Hizmet Alımları	52.119.062	1,7	8,1
Faiz Harcamaları	57.500.000	1,9	8,9
Cari Transferler	249.265.903	8,0	38,6
Sermaye Giderleri	66.243.000	2,1	10,3
Sermaye Transferleri	10.881.283	0,4	1,7
Borç Verme	12.917.108	0,4	2,0
Yedek Ödenekler	6.420.922	0,2	1,0
Bütçe Giderleri Toplamı	**645.124.278**	**20,8**	**100,0**

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere başlangıç ödeneği olarak personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerine toplam 189 milyar 777 milyon TL, mal ve hizmet alımlarına 52 milyar 119 milyon TL, cari transferlere 249 milyar

266 milyon TL, sermaye giderleri ve sermaye transferlerine ise toplam 77 milyar 124 milyon TL ayrılmıştır.

Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre dağılımı ile giderlerin GSYH'ye oranları ve bütçe içindeki payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Başlangıç Ödenekleri (Fonksiyonel Sınıflandırma)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Genel Kamu Hizmetleri	174.083.574	5,6	27,0
Savunma Hizmetleri	29.792.845	1,0	4,6
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	48.406.639	1,6	7,5
Ekonomik İşler ve Hizmetler	83.505.735	2,7	12,9
Çevre Koruma Hizmetleri	592.569	0,02	0,1
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	6.775.808	0,2	1,1
Sağlık Hizmetleri	34.613.681	1,1	5,4
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	11.895.867	0,4	1,8
Eğitim Hizmetleri	113.058.227	3,6	17,5
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	142.399.333	4,6	22,1
Bütçe Giderleri Toplamı	**645.124.278**	**20,8**	**100,0**

2017 yılı merkezi yönetim bütçesinde, başlangıç ödenekleri dikkate alındığında fonksiyonel sınıflandırmaya göre en büyük payı yüzde 27 ile genel kamu hizmetlerinin aldığı görülmektedir. Genel kamu hizmetlerini sırasıyla yüzde 22,1 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve yüzde 17,5 ile eğitim hizmetleri izlemektedir.

2017 yılı merkezi yönetim bütçe gelir hedefleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 8:2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Hedefleri

(Bin TL)	Hedef	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Bütçe Gelirleri	**598.273.690**	**19,3**	**100,0**
Genel Bütçe Gelirleri	**584.309.762**	**18,8**	**97,7**
Vergi Gelirleri	511.085.194	16,5	85,4
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	17.124.643	0,6	2,9
Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.488.699	0,0	0,2
Faizler, Paylar ve Cezalar	37.545.356	1,2	6,3
Sermaye Gelirleri	15.405.461	0,5	2,6
Alacaklardan Tahsilatlar	1.660.409	0,1	0,3
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	**9.777.075**	**0,3**	**1,6**
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	**4.186.853**	**0,1**	**0,7**

2017 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe gelirlerinin 598 milyar 274 milyon TL, vergi gelirlerinin ise 511 milyar 85 milyon TL olması hedeflenmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin 17 milyar 125 milyon TL, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerin 1 milyar 489 milyon TL, faizler, paylar ve cezaların 37 milyar 545 milyon TL, sermaye gelirlerinin 15 milyar 405 milyon TL ve alacaklardan tahsilatların 1 milyar 660 milyon TL olması öngörülmüştür. Diğer taraftan, özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinin 9 milyar 777 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirlerinin ise 4 milyar 187 milyon TL olacağı tahmin edilmiştir.

b- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2017 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı verileri esas alınarak düzenlenen merkezi yönetim bütçe ödenek ve gerçekleşmelerini gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 9: 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

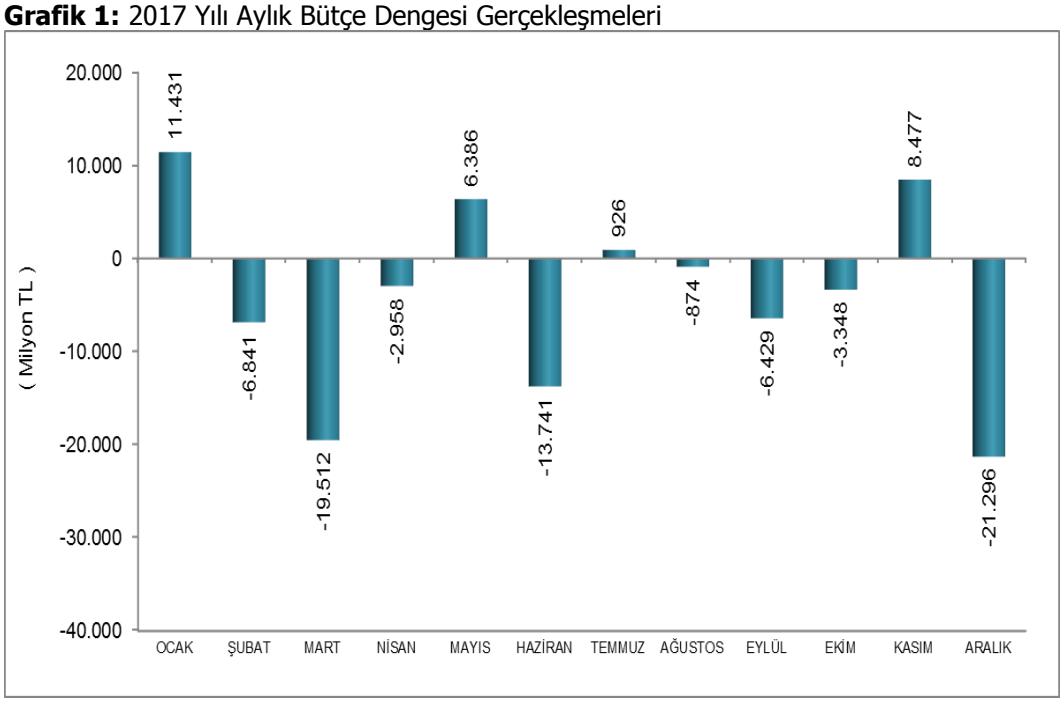
(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Giderleri	**645.124.278**	**685.335.982**	**678.269.193**
Faiz Hariç Giderler	**587.624.278**	**627.835.982**	**621.557.390**
Personel Giderleri	162.638.925	137.639.737	162.145.555
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	27.138.075	24.781.259	27.272.452
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	52.119.062	77.955.068	63.600.358
Cari Transferler	249.265.903	272.190.322	270.924.366
Sermaye Giderleri	66.243.000	84.860.506	70.982.601
Sermaye Transferleri	10.881.283	16.151.506	13.341.541
Borç Verme	12.917.108	14.257.584	13.290.517
Yedek Ödenekler	6.420.922	0	0
Faiz Giderleri	**57.500.000**	**57.500.000**	**56.711.803**
Bütçe Gelirleri	**598.273.690**		**630.489.857**
Genel Bütçe Gelirleri	**584.309.762**		**607.137.658**
Vergi Gelirleri	511.085.194		536.617.206
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	17.124.643		19.762.105
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.488.699		1.373.120
Faizler, Paylar ve Cezalar	37.545.356		35.560.027
Sermaye Gelirleri	15.405.461		11.680.027
Alacaklardan Tahsilatlar	1.660.409		2.145.173
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	**9.777.075**		**19.148.319**
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	**4.186.853**		**4.203.880**
Bütçe Dengesi	**-46.850.588**		**-47.779.336**
Faiz Dışı Denge	**10.649.412**		**8.932.467**

i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge

2017 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe açığı hedefi 46 milyar 851 milyon TL olarak öngörülmüş iken yılsonunda gerçekleşme 47 milyar 779 milyon TL olmuştur. 2017 yılında bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 1,5 olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılında aylar itibarıyla bütçe dengesinin gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

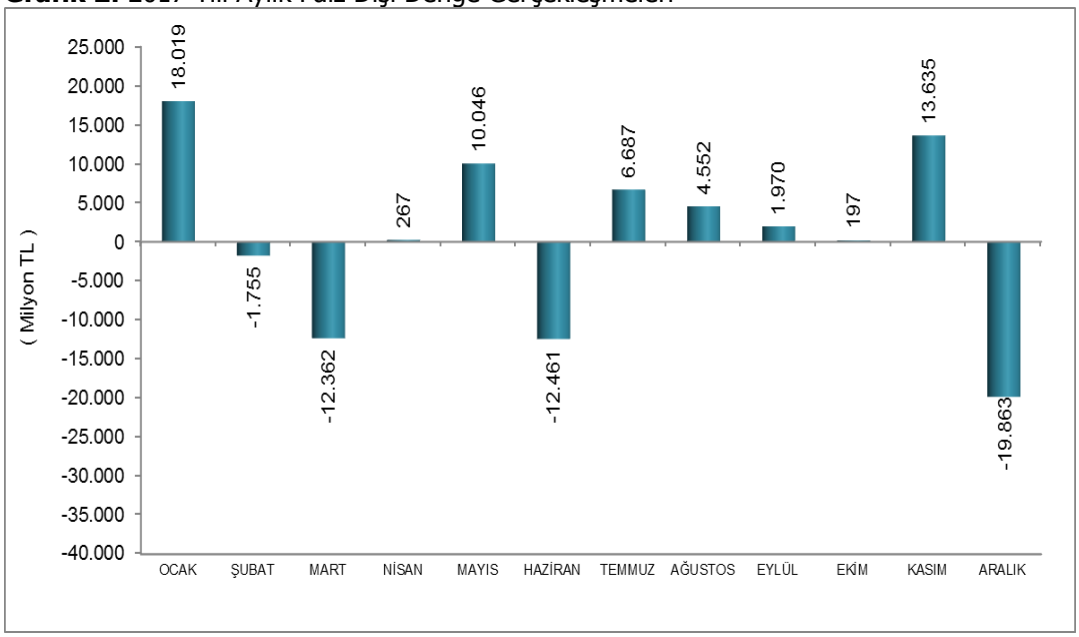
Grafik 1: 2017 Yılı Aylık Bütçe Dengesi Gerçekleşmeleri

Faiz dışı fazla, 10 milyar 649 milyon TL olarak hedeflenmiş iken 2017 yılsonu itibarıyla 8 milyar 932 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranı ise yüzde 0,3 olmuştur.

Faiz dışı dengenin 2017 yılında aylar itibarıyla gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 2: 2017 Yılı Aylık Faiz Dışı Denge Gerçekleşmeleri

ii- Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2017 yılı başlangıç ödeneği 645 milyar 124 milyon TL iken, Bütçe Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca eklenen ödeneklerle yılsonu bütçe ödeneği toplamı 685 milyar 336 milyon TL, merkezi yönetim bütçe gider gerçekleşmesi ise 678 milyar 269 milyon TL olmuştur.

aa- Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Ekonomik sınıflandırmaya göre merkezi yönetim bütçe giderlerinin başlangıç ödeneği, yılsonu ödeneği ve gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 10: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Giderleri	**645.124.278**	**685.335.982**	**678.269.193**
Faiz Hariç Giderler	**587.624.278**	**627.835.982**	**621.557.390**
Personel Giderleri	162.638.925	137.639.737	162.145.555
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	27.138.075	24.781.259	27.272.452
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	52.119.062	77.955.068	63.600.358
Cari Transferler	249.265.903	272.190.322	270.924.366
Sermaye Giderleri	66.243.000	84.860.506	70.982.601
Sermaye Transferleri	10.881.283	16.151.506	13.341.541
Borç Verme	12.917.108	14.257.584	13.290.517
Yedek Ödenekler	6.420.922	0	0
Faiz Giderleri	**57.500.000**	**57.500.000**	**56.711.803**

2017 yılı merkezi yönetim bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyine göre gerçekleşmeleri ise Raporun 31 No'lu ekinde yer almaktadır.

Personel Giderleri ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

2017 yılında personel giderleri 162 milyar 146 milyon TL, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise 27 milyar 272 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 2017 yılında toplam 189 milyar 777 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonu gider gerçekleşmesi 189 milyar 418 milyon TL olmuştur.

Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin istihdam şekillerine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir:

- Memurlar 162,8 milyar TL
- İşçiler 9,5 milyar TL
- Sözleşmeli personel 8,5 milyar TL
- Geçici ve diğer personel 8,6 milyar TL

2017 yılsonunda, bir önceki yıla göre toplam personel giderlerindeki yüzde 9,1 oranındaki artış, genel olarak 2016 yılı harcamalarına yansımayan ancak 2017 yılı harcamalarına etki eden gelişmeler ve düzenlemeler ile 2017 yılında ortaya çıkan gelişmeler ve düzenlemelerden kaynaklanmaktadır. Bu kapsamda yer alan başlıca hususlar aşağıdaki gibidir:

• Kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında 2016 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere yüzde 5 oranında, 2017 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 3 oranında ve 2017 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere enflasyon zammı ile birlikte %6,92 oranında genel artış yapılmıştır.

• İşçilerin ücretlerinde, 2016 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere yüzde 3 oranında genel artış yapılmıştır. 2017 yılı işçi ücret artışına ilişkin Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Anlaşma Protokolü, 2017 yılı Temmuz ayında akdedilmiş olup işçi ücretlerinde 2017 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 7,5 oranında ve Temmuz ayından geçerli olmak üzere de %5 oranında genel artış yapılmış olup, ayrıca 2017 yılı Mayıs ayında bir defaya mahsus olmak üzere 750 TL denge ödeneği verilmiştir.

• 2016 yılında kamuda yaklaşık 150 bin, 2017 yılında ise 135 bin personelin istihdamına imkan sağlanmıştır.

• 2016 yılı Mart ayından itibaren; emniyet mensuplarının emniyet hizmetleri tazminatında yüzde 25 oranında artış yapılmış; polis, uzman jandarma ile erbaşların ek göstergeleri ile muhtarların maaşı artırılmıştır. Ayrıca uzman erbaşlara birinci dereceye kadar yükselme hakkı verilmiştir.

• 2016 yılı Eylül ayından itibaren güvenlik korucularının ek tazminat ödemesi artırılmıştır.

• Muhtar ve güvenik korucularının sosyal güvenlik primleri Devlet tarafından karşılanmaya başlanmıştır. Ayrıca er ve erbaşlar genel sağlık sigortası kapsamına alınmış olup buna ilişkin primler de Devlet tarafından karşılanmaya başlanmıştır.

• 2016 ve 2017 yıllarını kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme ile örgün eğitim kurumlarındaki müdür yardımcısı ve öğretmelere nöbet görevleri karşılığında haftada 2 saat üzerinden ödenen nöbet ücreti 2017 yılında haftada 3 saat üzerinden ödenmeye başlanmıştır.

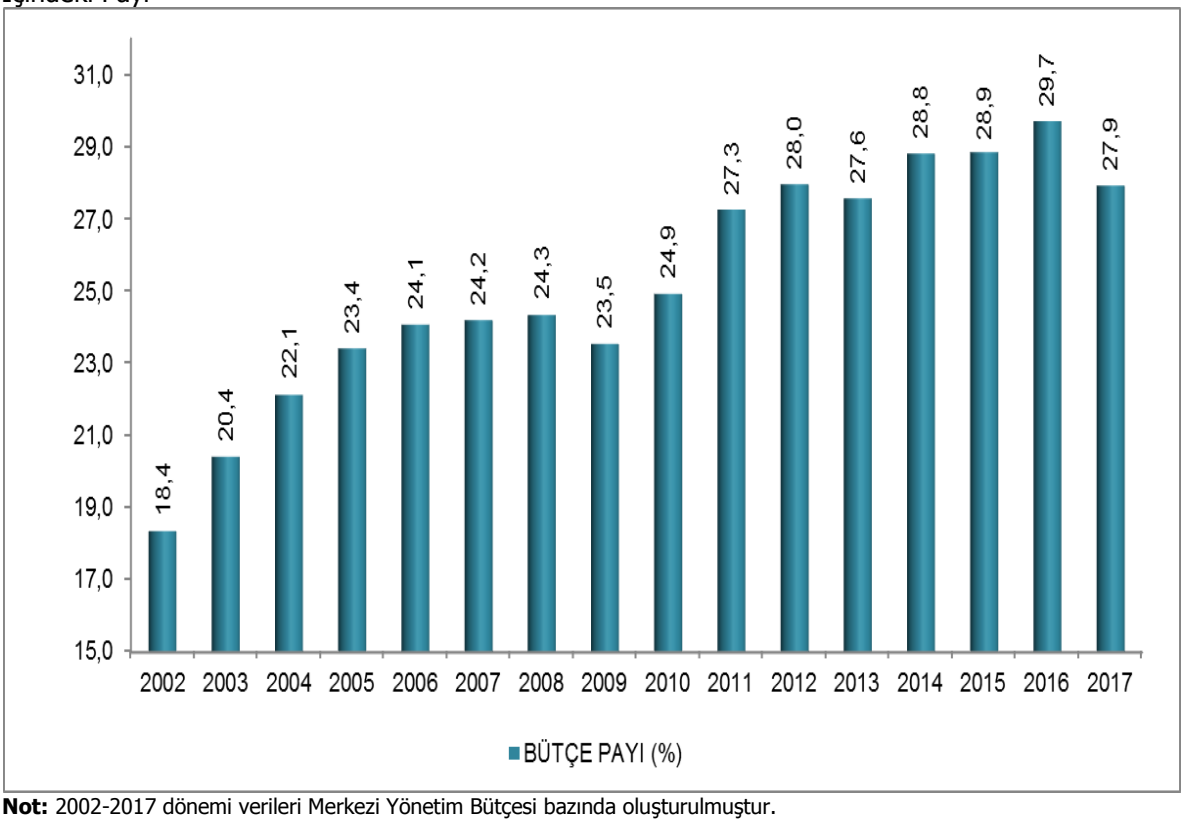
• Mevcut personelin kıdemlenmesine bağlı olarak maaş unsurlarında artışlar meydana gelmiştir.

• 2017 yılsonunda personel giderleri; olağanüstü hal kapsamında gerçekleşen kamudan ihraçlar, görevden uzaklaştırılanlara 2/3 oranında yapılan maaş ödemeleri,

emeklilik ve emniyet ödül harcamalarının tahminlerin altında kalması gibi nedenlerle aşağı yönlü etkilenmiştir.

2002-2017 yılları arasında personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin bütçe içindeki payının gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 3: 2002-2017 Yılları Personel ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafikte yer aldığı üzere personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi gidrlerinin bütçe içindeki payının 2009 yılına kadar artış eğilimi içerisinde olduğu, 2009 yılında azalan giderlerin 2010, 2011 ve 2012 yıllarında tekrar arttığı görülmektedir. 2013 yılında söz konusu giderlerin bütçe içindeki payı azalış göstermiş, 2014 yılında yüzde 28,8, 2015 yılında yüzde 28,9, 2016 yılında yüzde 29,7 oranında artarken 2017 yılında ise azalarak yüzde 27,9 olarak gerçekleşmiştir.

Mal ve Hizmet Alım Giderleri

Mal ve hizmet alım giderleri için 2017 yılında 52 milyar 119 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği yılsonunda 77 milyar 955 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri toplamı 63 milyar 600 milyon TL olarak

gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet alım giderlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli sebepleri tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, hizmet alım giderleri ve görev giderlerindeki artışlardır.

Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları için 21 milyar 553 milyon TL ödenek öngörülmüş ancak yılsonunda 26 milyar 474 milyon TL harcama yapılmıştır. Tüketime yönelik mal ve malzeme alımlarındaki artış;

- Ceza İnfaz ve İşyurtları Kurumunun Adliyelerin ve Ceza İnfaz Kurumlarının elektrik, su, yakıt, kırtasiye giderlerinden,
- Milli Savunma Bakanlığının güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alımları, yapımları ve giderlerinden,
- Jandarma Genel Komutanlığının özellikle güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alımları, yapımları ve giderlerinden,
- Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul ve hizmet birimlerinin elektrik, su, yakacak gibi giderlerinden,
- Emniyet Genel Müdürlüğünün güvenlik amaçlı tüketime yönelik mal ve malzeme alımları ile operasyona katılan personelin iaşe giderlerinden,
- Adalet Bakanlığının Adliyelerin ve Ceza İnfaz Kurumlarının elektrik, su, yakıt giderleri, kırtasiye giderlerinden,
- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun hizmet genişlemesi nedeniyle elektrik, su, yakacak gibi giderlerinde meydana gelen artışlardan

kaynaklanmaktadır.

Hizmet alımları için 24 milyar 623 milyon TL ödenek öngörülmüş ancak yılsonunda 27 milyar 223 milyon TL harcama yapılmıştır. Hizmet alımlarındaki artış;

- Adalet Bakanlığının yargılama giderleri, posta giderleri, temizlik ve özel güvenlik hizmetlerinden,
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında yürütülen bazı projeler için gerekli ödeneklerin evrensel hizmet gelirlerinden ödenek eklenmek suretiyle karşılanması ve iletişim hizmetleri kaspamında e-Devlet ve KKTC e-Devlet projeleri için yapılan harcamalardan,

- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun hizmet genişlemesi nedeniyle bina kiralama, özel güvenlik personeli giderleri ve temizlik hizmeti alım giderlerinden,

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca hizmet alımı suretiyle çalıştırılan personelin ücret ödemelerinden,

- Ceza İnfaz Ve İşyurtları Kurumu tarafından sağlanan hizmetlerden,

- Milli Savunma Bakanlığı'nın hava taşıtı kiralama giderleri, personel servisi kiralama giderleri ve yük taşıma giderlerinden,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce hizmet alımı suretiyle çalıştırılan personele ilişkin ödemelerde ihtiyaç duyulan ödeneğin bir bölümünün ödenek eklenmesi yoluyla karşılanmasından

kaynaklanmaktadır.

Görev giderleri için 1 milyar 453 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 3 milyar 855 milyon TL harcama yapılmıştır. Görev giderlerindeki artış;

- Milli Savunma Bakanlığının Barışı Destekleme ve Koruma Harekatları kapsamındaki giderlerinden ve yurtdışında yürütülen terörle mücadele operasyon giderlerinden,

- Gelir İdaresi Başkanlığının yıl içinde ortaya çıkan ilama bağlı borç ödemelerinden,

- Adalet Bakanlığının ilama bağlı borç ödemelerinden,

- Maliye Bakanlığının yıl içinde ortaya çıkan ilama bağlı borç ödemelerinden,

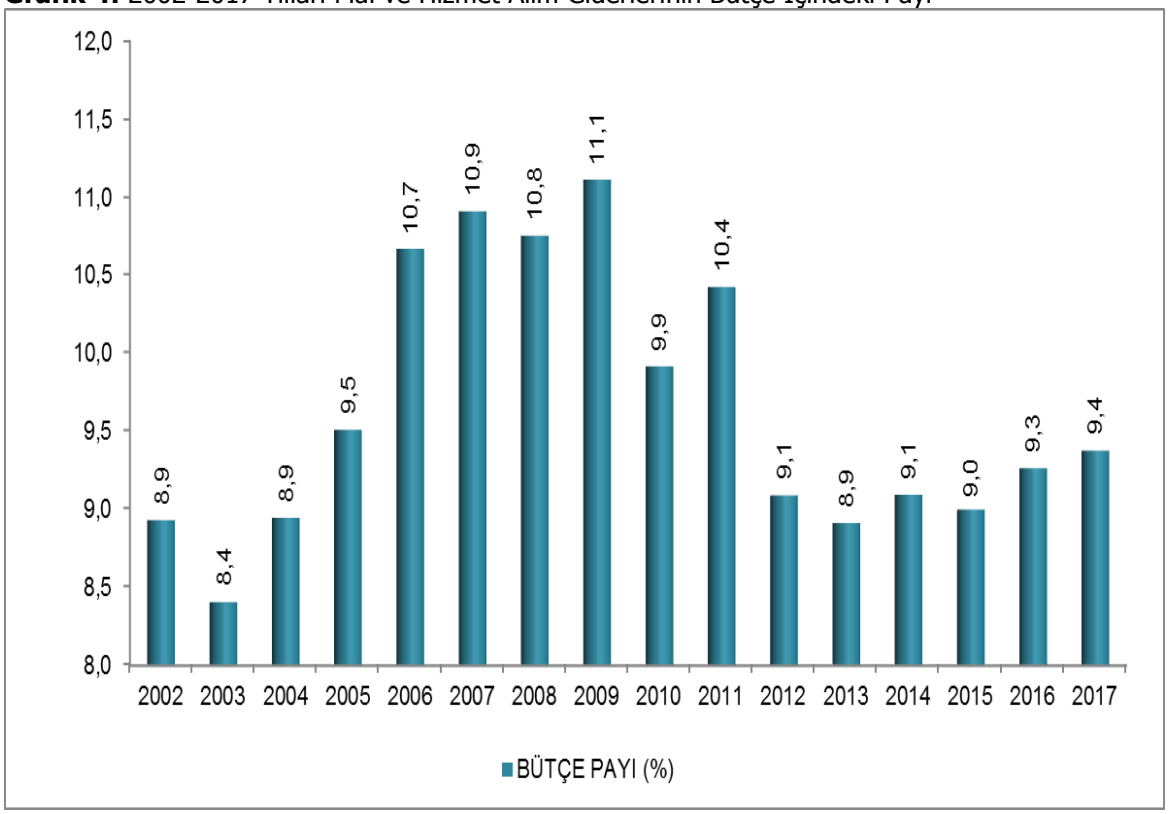
- İçişleri Bakanlığının Barışı Destekleme ve Koruma Harekatları kapsamındaki giderlerinden,

- Karayolları Genel Müdürlüğünün ilama bağlı borç ödemeleri ile mahkeme harç giderleri ödemelerinden

kaynaklanmaktadır.

2002-2017 yılları arasında mal ve hizmet alım giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 4: 2002-2017 Yılları Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılından itibaren dalgalı bir seyir izleyen mal ve hizmet alım giderlerinin bütçe içindeki payı, 2003-2009 döneminde genel olarak artış göstermiş, 2010 yılında yüzde 9,9'a gerilemiş, 2011 yılında tekrar artarak yüzde 10,4'e yükselen giderlerin bütçe içindeki payı 2012 yılından itibaren ortalama yüzde 9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Faiz Giderleri

2017 yılı merkezi yönetim bütçesinde 40 milyar 197 milyon TL iç borç faiz ödemeleri, 13 milyar TL dış borç faiz ödemeleri, 2 milyar 365 milyon TL iskonto ve kısa vadeli nakit işlemlere ait faiz giderleri, 200 milyon TL türev ürün giderleri ve 1 milyar 738 milyon TL kira sertifikası giderleri olmak üzere toplam 57 milyar 500 milyon TL faiz gideri ödeneği öngörülmüştür. Yılsonu itibarıyla 56 milyar 712 milyon TL faiz gideri gerçekleşmiştir. Bu tutarın 39 milyar 310 milyon TL'si iç borç faiz ödemelerinden, 14 milyar 552 milyon TL'si dış borç faiz ödemelerinden, 1 milyar 142 milyon TL'si iskonto giderlerinden, 1 milyar 708 milyon TL'si Kira sertifikası giderlerinden oluşmaktadır.

Faiz giderlerinin bütçe hedefinin altında gerçekleşmesinin sebeplerine bakacak

olursak;

- Diğer İç Borç Faiz giderlerinde, yıl içinde özellikle ikinci ve üçüncü çeyreklerde faizlerin yılın başına göre gerilemesi neticesinde ödeneğin tamamı kullanılmamıştır.

- İskonto Giderlerinde, iç borçlanma ihalelerinde ihalede oluşan faiz oranı Müsteşarlıkça ihraç edilen senetlerin kupon oranlarının üzerinde olduğunda kuponlu senetler 100 TL'nin altında bir değer ile ihraç edilmekte olup bu durumda iskonto gideri oluşmaktadır. İhalede oluşan faiz oranı ile senetlerin kupon oranı arasındaki fark ne kadar yüksek olursa oluşan iskonto gideri de o kadar yüksek olmaktadır. Bu kapsamda, 2017 yılının birinci ve dördüncü çeyreklerinde ihalede oluşan ihale faizlerinin, piyasa gelişmeleri nedeniyle, yeniden ihracı gerçekleşen senetlere ilişkin kupon oranlarının üzerinde gerçekleşmesi sonucunda ilgili dönemlerde iskonto gideri oluşmuştur. Ayrıca, 2017 yılının ikinci ve üçüncü çeyreklerinde ise ihalede oluşan ihale faizlerinin, piyasa gelişmeleri nedeniyle, ihraç edilen senetlerin kupon oranlarına yakın seyretmesi neticesinde iskonto gideri oluşmamış olup söz konusu durum yıl toplamında gerçekleşen iskonto giderinin başlangıç ödeneğine göre düşük kalmasına neden olmuştur.

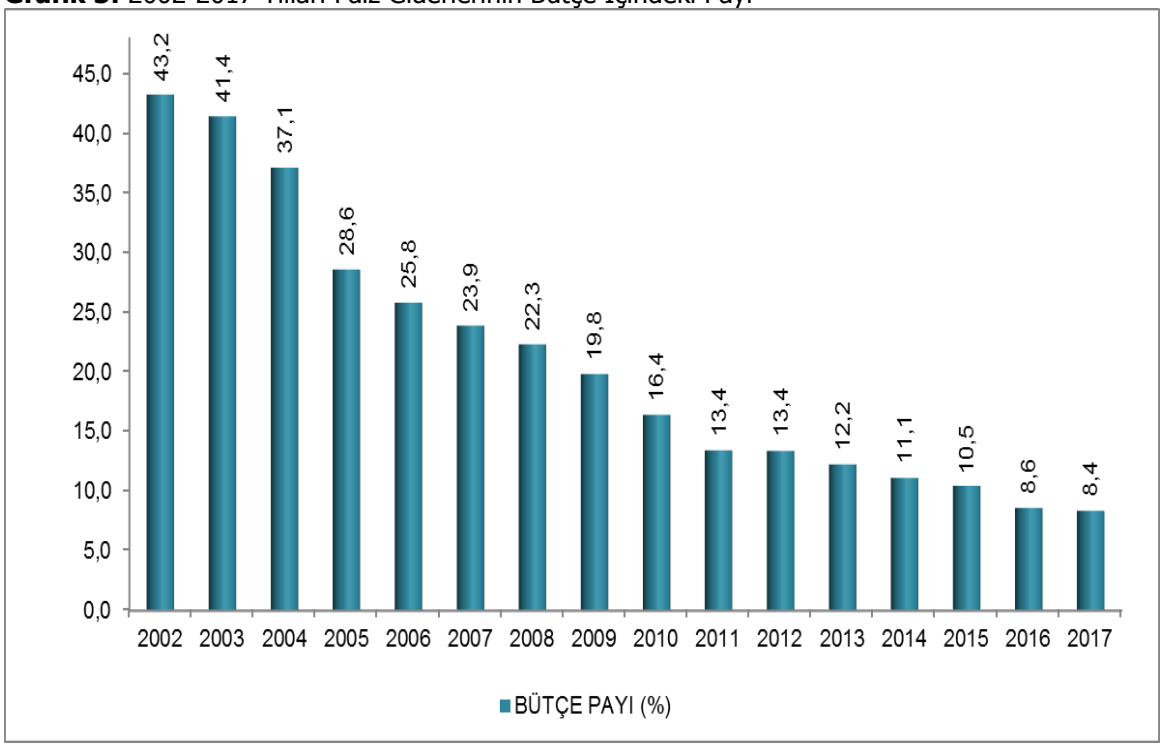
- Para Piyasası Nakit İşlemleri Faiz Giderlerinde, stratejik ölçütler çerçevesinde belirlenen güçlü nakit rezervi ölçütü doğrultusunda yüksek kasa seviyesi tutulması amaçlanmış olup, 2017 yılı içerisinde söz konusu araçlarla finanse edilmesi gereken bir nakit açığı oluşmamıştır. Bu sebeple, para piyasası nakit işlemlerine başvurulmamış ve ilgili ödenekten harcama yapılmamıştır. Mali piyasalarda türev ürünlerinin kullanımı amacıyla yapılacak ödemelerin gerçekleştirilmesini teminen alınmış olan bu ödenekten uygun piyasa koşullarının oluşmaması nedeniyle bir kullanım gerçekleşmemiştir.

- Türev Ürün Giderlerinde ise 2017 yılı Şubat, Haziran ve Ağustos aylarındaki kira sertifikaları ihraçlarında, piyasa oranlarının yıl başına göre gerilemesi neticesinde gerçekleşen kira oranları, sene başındaki oranların bir miktar altında kalmıştır. Ayrıca Ekim ayında ihraç edilen kira sertifikasının kira ödemelerinin 2017 yılına yansımaması sonucunda toplam harcama bir miktar düşük gerçekleşmiştir.

2002-2017 yılları arasında faiz giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki

grafikte gösterilmiştir.

Grafik 5: 2002-2017 Yılları Faiz Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002-2017 döneminde ekonomide sağlanan istikrar ve maliye politikalarında elde edilen başarılar neticesinde faiz giderlerinin bütçe içindeki payı sürekli olarak azalmıştır. Bu sayede faiz giderlerinden sağlanan tasarruflar sonucu elde edilen bütçe kaynaklarının diğer alanlara yönlendirilmesi mümkün olmuştur.

Cari Transferler

Cari transferler için 2017 yılında 249 milyar 266 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan değişiklik ile birlikte yılsonu bütçe ödeneği 272 milyar 190 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri 270 milyar 924 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Cari transferlerin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli nedenleri, görev zararlarının, gelirden ayrılan paylar ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlerin bütçe ödeneğinin üzerinde gerçekleşmesidir.

Görev zararlarına yapılan transferler için 54 milyar 822 milyon TL ödenek öngörülmüş ve yılsonunda 63 milyar 883 milyon TL harcanmıştır. Görev zararlarına yapılan transferlerin Maliye Bakanlığının Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalı ödemeler

karşılığı yapılan ödemelerden, Çalışma ve Sosya Güvenlik Bakanlığının Asgari ücret zammı nedeniyle asgari ücret desteği ve işveren pirim indirimi uygulamaları giderlerinden ortaya çıkan artıştan, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının asgari ücret zammı nedeniyle ödeme gücü olmayanların prim ödemelerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Gelirden ayrılan paylar için 70 milyar 36 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 72 milyar 595 milyon TL harcama yapılmıştır. Bu giderlerde harcamanın başlangıç ödeneğinden fazla olmasının temel nedenleri; Maliye Bakanlığının 2017 yılında genel bütçe vergi gelirleri tahsilatının tahmin edilen tutarın üzerinde gerçekleşmesi, Sermaye Piyasası Kurulu ve Kamu İhale Kurumunun Kurum gelirlerinde, öngörülenin üzerinde gerçekleşme olmasıdır.

Kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler için 2017 yılında 2 milyar 489 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 3 milyar 401 milyon TL harcama yapılmıştır. Söz konusu artış;

- Avrupa Birliği Bakanlığının Erasmus+ 2017 yılı program katılım bedeli ödemelerinden,
- Adalet Bakanlığınca 16 Nisan Halkoylaması nedeniyle YSK'ya yapılan ödemelerden,
- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesinde kentsel dönüşüm hizmetleri için öngörülen ödenek tutarını aşan gelir gerçekleşmeleri karşılığında Çevre ve Şehircilik Bakanı'nın yetkisiyle yapılan ödenek eklemelerinden,
- Milli Eğitim Bakanlığının Türkiye Maarif Vakfı giderlerinden,
- Spor Genel Müdürlüğünün, uluslararası spor faaliyet ve organizasyonlarına yönelik hizmetler gibi giderlerinden,
- Maliye Bakanlığının EXPO 2016 Antalya giderlerindeki artışlardan

kaynaklanmaktadır.

2017 yılında dernek, vakıf, birlik ve benzeri teşekküllere yardım amacıyla 706 milyon TL cari transfer yapılmıştır. Yapılan transferlerin idareler itibarıyla dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

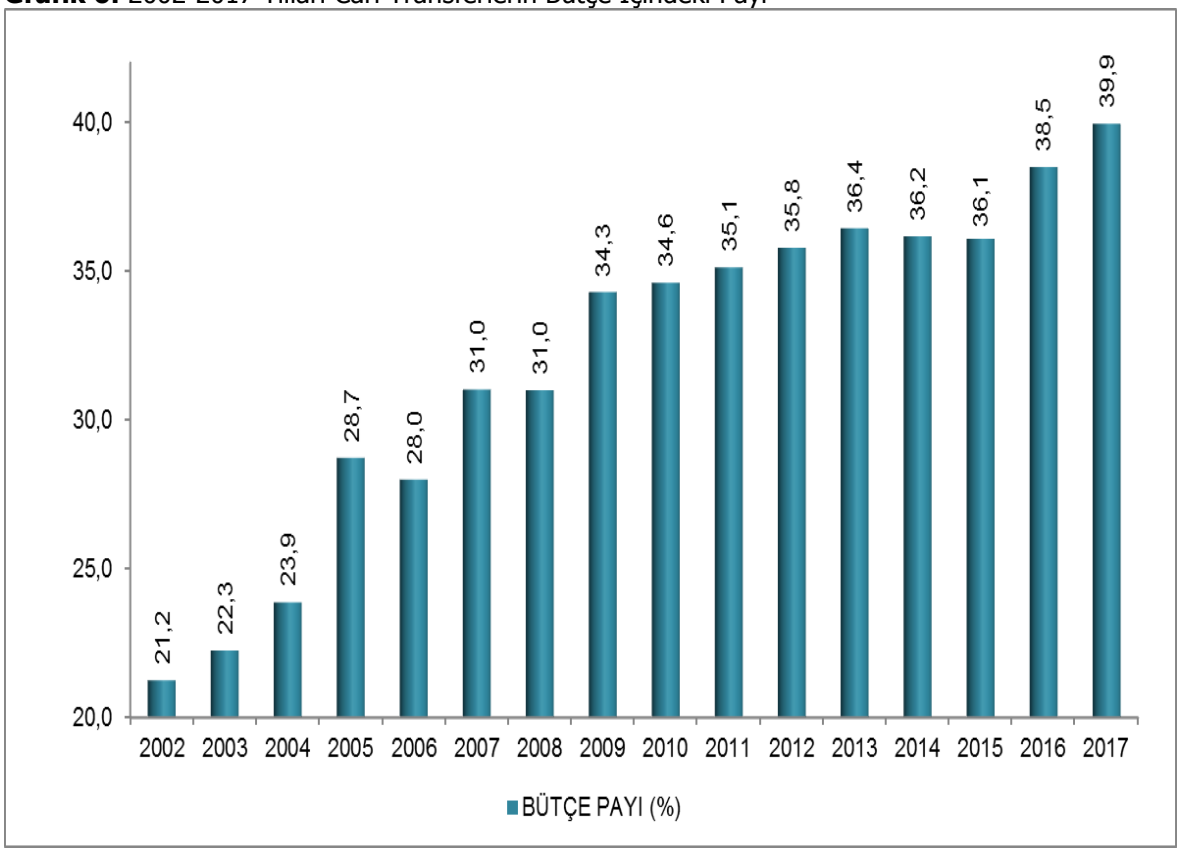
Tablo 11: İdareler İtibarıyla Dernek Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Cari Transferler

(Bin TL)	Gerçekleşme
Milli Eğitim Bakanlığı	166.727
Diyanet İşleri Başkanlığı	109.565
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	77.250
Kültür ve Turizm Bakanlığı	74.877
Gençlik ve Spor Bakanlığı	46.493
İçişleri Bakanlığı	24.016
Sağlık Bakanlığı	20.844
Cumhurbaşkanlığı	5.500
Dışişleri Bakanlığı	1.553
Milli Savunma Bakanlığı	710
Türkiye Büyük Millet Meclisi	500
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	330
Adalet Bakanlığı	194
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	1
Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler Toplamı	**528.560**
Spor Genel Müdürlüğü	146.585
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	1.214
Türk Standartları Enstitüsü	1.049
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	25
Vakıflar Genel Müdürlüğü	10
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı	8
Yıldız Teknik Üniversitesi	3
Fırat Üniversitesi	3
Ege Üniversitesi	2
Anadolu Üniversitesi	2
Pamukkale Üniversitesi	2
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	1
Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler Toplamı	**148.903**
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	28.245
Düzenleyici ve Denetleyici İdarelerin Toplamı	**28.245**
Merkezi Yönetim Toplamı	**705.708**

Kaynak: BÜMKO, e-bütçe Sistemi

2002-2017 yılları arasında cari transferlerin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 6: 2002-2017 Yılları Cari Transferlerin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafikte görüldüğü üzere cari transferlerin bütçe içindeki payı 2002 yılında yüzde 21,2 iken 2012 yılında yüzde 35,8, 2013 yılında yüzde 36,4, 2014 yılında yüzde 36,2, 2015 yılında yüzde 36,1, 2016 yılında yüzde 38,5 ve 2017 yılında ise yüzde 39,9 olmuştur.

Sermaye Giderleri

Sermaye giderleri için 2017 yılında 66 milyar 243 milyon TL (kamulaştırma giderleri dahil) ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 84 milyar 861 milyon TL olmuştur. Bu ödenekten yapılan bütçe gideri 70 milyar 983 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Sermaye giderlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli nedenleri arasında; gayrimenkul sermaye üretim giderleri, gayrimenkul alımları ve kamulaştırılması ile mamul mal alımları yer almaktadır. Bu kapsamda;

- Karayolları Genel Müdürlüğünün Yatırım Programında yer alan yol yapım projelerine yönelik ödemeler,

- Ceza İnfaz Ve İşyurtları Kurumunun Adalet binaları yapım giderleri,

- Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptırdıkları işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine aktarmaları,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Yatırım programında yer alan baraj, gölet, içmesuyu ve sulama tesislerinin hakediş ödemeleri

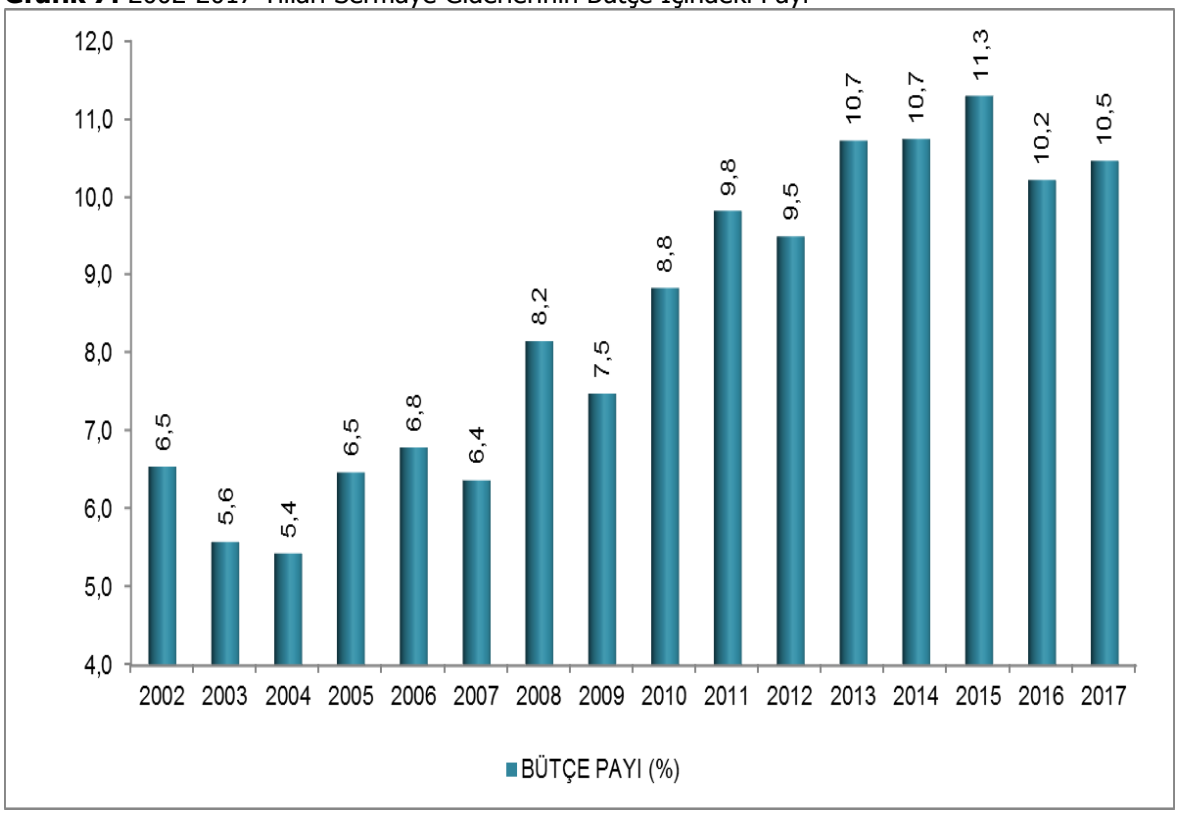
önem arz etmektedir.

Sermaye giderleri dağılımı şu şekildedir:

➢ Mamul Mal Alımları	8,3 milyar TL
➢ Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması	6,8 milyar TL
➢ Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	47,2 milyar TL
➢ Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	4,4 milyar TL
➢ Diğer Sermaye Giderleri	2 milyar TL

2002-2017 yılları arasında sermaye giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 7: 2002-2017 Yılları Sermaye Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında sermaye giderlerinin bütçe içindeki payı yüzde 6,5 iken 2017 yılında bu oran yüzde 10,5 olarak gerçekleşmiştir.

2017 Yılı Kamu Yatırım Harcamaları ile İlgili Genel Bilgiler

2017 yılı kamu yatırım uygulamalarında; ekonomik ve sosyal altyapıyı geliştirecek yatırımlara, sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler dikkate alınarak ağırlık verilmiştir.

2017 yılında, mahalli idare yatırımları ve yatırım işçilik giderleri hariç olmak üzere, Yatırım Programında 2017 yılı fiyatlarıyla; toplam tutarı 636,1 milyar TL, 2016 sonu kümülatif harcaması 251,4 milyar TL ve 2017 yılı başlangıç ödeneği 80,4 milyar TL olan 3.042 adet kamu yatırım projesi yer almıştır.

2017 yılında tahsis edilen 80,4 milyar TL tutarındaki yatırım ödeneğinin yüzde 81,3'üne karşılık gelen 65,4 milyar TL'lik kısmı Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında yer alan kuruluşların yatırım ödenekleri için tahsis edilmiştir. KİT yatırımlarının payı yüzde 16,6, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların payı yüzde 0,3, döner sermayeler ve sosyal güvenlik kuruluşlarının payı ise yüzde 1,7 olmuştur.

Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamındaki yatırım tahsislerinden en büyük payı yüzde 24,8 ile içmesuyu, kanalizasyon, teknolojik araştırma, çevre, sosyal güvenlik, genel idare ve güvenlik gibi birçok alt sektörü kapsayan "diğer kamu hizmetleri sektörü" almış, bunu yüzde 24,2 ile ulaştırma-haberleşme, yüzde 20,8 ile eğitim, yüzde 14,4 ile tarım ve yüzde 10,7 ile sağlık sektörleri izlemiş, enerji sektörünün payı ise yüzde 2,7 olmuştur. Madencilik, imalat, turizm ve konut sektörlerinin toplam payı ise yüzde 2,4 olmuştur.

Karayolu sektöründe 2017 yılında 820 km bölünmüş yol yapımı (115 km otoyol dahil), 1.055 km tek yol yapımı ve 3.042 km bitümlü sıcak karışım kaplama yapım, onarım ve yenilemesi tamamlanmıştır. Ayrıca, Devlet ve İl Yollarında 252 adet (28.904 m) karayolu köprüsü, 42 adet (87.027 m) tünel inşa edilmiş ve 11.186 km sathi kaplama bakım ve onarımı gerçekleştirilmiştir.

Denizyolu sektöründe, Kanal İstanbul Projesinin çalışmalarına 2017 yılında başlanmıştır. Filyos Limanı projesinin ise altyapı inşaatı devam etmekte olup 281,7 milyon TL olan 2017 yılı ödeneğinin tamamı harcanmış ve önemli fiziki ilerleme gerçekleşmiştir.

Havayollarında 2017 yılında Çanakkale Havalimanı Terminal Binası ve Sinop Havalimanı Terminal Binası projeleri tamamlanmıştır.

Başta yüksek hızlı tren projeleri olmak üzere, mevcut hatların çift hatlı hale getirilmesi ve modernizasyonu, elektrifikasyon ve sinyalizasyon tesisleri yapımı, lojistik merkezler vb. büyük demiryolu yatırımlarının yapımına TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünce devam edilmektedir.

İstanbul'da Üsküdar-Ümraniye-Çekmeköy Metro Hattı'nın Üsküdar-Ümraniye kesiminin yapım çalışmaları yıl içerisinde tamamlanmış olup hizmete alınmıştır. Ankara'da Tandoğan (AKM)-Keçiören Metro Hattının Kızılay'a bağlantısının sağlanması adına AKM-Gar-Kızılay Metro Hattı Projesinin yapım çalışmalarına devam edilmektedir. İzmir'de mevcut durumda işletilmekte olan İZBAN banliyö hattının devamı niteliğindeki Tepeköy-Selçuk hattının yapımı tamamlanmış olup İZBAN banliyö hattının toplam uzunluğu 136 km'ye erişmiştir. Yapımı İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen Karşıyaka Tramvay Hattı da yıl içinde hizmete girmiştir.

Eğitim sektöründe 2017 yılı itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığı yatırım bütçesi 7,2 milyar TL'dir. Bu bütçenin 1 milyar TL'si FATİH Projesine tahsis edilmiştir.

2017 yılında üniversitelere ek ödeneklerle birlikte yükseköğretim sektörü kapsamında 5,3 milyar TL ve Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna (Yurt-Kur) 1,3 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. Yurt-Kur'a tahsis edilen ödeneklerle muhtelif illerde toplam 7.140 öğrenciye barınma imkânı sağlayacak yurt inşaatları tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Sağlık sektöründe, 2017 yılında sağlık sektöründe Sağlık Bakanlığı ve üniversitelere tahsis edilen 7,4 milyar TL bütçe ve döner sermaye başlangıç ödeneği ile 513 milyon TL yıl içindeki ek ödenekler dâhil toplam 7,9 milyar TL ödenek ile; toplam 10.230 yatak kapasiteli (2017 yılında tamamlanan üniversite hastaneleri dâhil), 28 adet 100 yatak altı hastane ve ek bina, 11 adet 101-200 yatak kapasiteli hastane, 19 adet 201 yatak üzeri kapasiteye sahip hastane, 3 adet Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi ve 17 adet birinci basamak sağlık kuruluşu (Sağlık Ocağı, Sağlık Evi, Toplum Sağlığı Merkezi vs.) tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Tarım sektöründe, DSİ Genel Müdürlüğünce 2017 yılı sonu itibarıyla toplam 3.186.000 hektar net sulama alanı inşa edilerek işletmeye açılmıştır. Ayrıca, 2017 yılında küçük su işi projeleri çerçevesinde inşa edilen 97 adet gölet tamamlanmış, büyük su işi projeleri kapsamında inşa edilen 5 adet sulama amaçlı baraj bitirilmiştir.

Ormancılık sektörü özel bütçe yatırımları kapsamında; 2017 yılında Orman Genel Müdürlüğü tarafından 46.934 hektar ağaçlandırma, 35.227 hektar rehabilitasyon, 91.049 hektar toprak muhafaza ve 15.167 hektar mera ıslahı çalışması yapılmış olup 124.565.000 adet fidan üretilmiştir.

Enerji sektöründe, DSİ Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilen Kığı Barajı ve HES Projesi tamamlanarak tesiste elektrik üretimine başlanmıştır. Yusufeli Barajı ve HES İnşaatı işinde ikmal ihalesine çıkılmış olup yaklaşık yüzde 40 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır. Ilısu Barajında yapım çalışmaları devam etmektedir. Barajda yaklaşık yüzde 98 gerçekleşme sağlanmış olup 2018 yılında su tutma işleminin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Sosyal içerme sektöründe 2017 yılında, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına verilen toplam 324 milyon TL (kamulaştırma dâhil) ödenek tahsis edilmiştir. 2017 yılında 3 adet Çocuk Destek Merkezi, 6 adet Sosyal Hizmet Merkezi + İl Müdürlüğü Hizmet Binası, 3 adet Engelsiz Yaşam Merkezi ve 4 adet Huzurevi inşaatı projesi tamamlanmıştır. Aynı sektörde Spor Genel Müdürlüğüne 2017 yılında 70,9 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir. Bu ödenekle toplam 15 adet gençlik merkezi tamamlanmıştır. Kalkınma Bakanlığına ise Sosyal Destek Programı (SODES) için 264,5 milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup, 177,9 milyon TL harcama gerçekleştirilerek 796 proje desteklenmiştir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne 2017 yılında 67 adet devam eden içmesuyu projesi için 1,2 milyar TL ödenek ayrılmıştır. 2017 Yılı Yatırım Programında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı için genel bütçeden 3,6 milyon TL'si içmesuyu sektörü, 3 milyon TL'si kanalizasyon sektörüne olmak üzere toplam 6,6 milyon TL ödenek ayrılmıştır. Orman ve Su İşleri Bakanlığına devam eden 11 projesi için 30 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Araştırma altyapılarına yönelik destekler kapsamında üniversiteler ve diğer kamu kurum kuruluşlarına yönelik yaklaşık 700 milyon TL kaynak tahsis edilmiştir.

OSB projelerine 2017 yılında 127,9 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir. 2017 yılında 7 adet olmak üzere toplam 180 adet Organize Sanayi Bölgesi tamamlanmıştır. KSS projelerine ise 2017 yılında 70 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir. 2017 yılında 2 adet olmak üzere toplam 472 adet Küçük Sanayi Sitesi tamamlanmıştır.

2017 yılında kamu kurumlarının yürütmekte olduğu 256 bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) projesi için toplam 4,4 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir.

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Sermaye Transferleri

Sermaye transferleri için 2017 yılında 10 milyar 881 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 16 milyar 152 milyon TL olmuştur. Bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri 13 milyar 342 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın 12 milyar 888 milyon TL'si yurtiçi sermaye transferlerinden, 453 milyon TL'si ise yurtdışı sermaye transferlerinden oluşmaktadır.

Sermaye transferlerinde meydana gelen artışta;

- Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığınca Karayollları Genel Müdürlüğüne yapılan hazine yardımları ile Bakanlığın Ar-Ge harcamaları;
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Terörden zarar gören yerlerin yeniden imarı kapsamında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilgili tertibine yedek ödenekten yapılan aktarmalar,
- Adalet Bakanlığınca Ceza İnfaz Kurumlarına yapılan hazine yardımı ödemeleri,
- Türkiye Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Kurumunca 278 Sayılı Kanunun 16 ncı maddesi gereği kurum dışına sağlanan hizmetlerden elde etmiş olduğu gelirlerin harcanması,
- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca 4123 sayılı Kanun kapsamında afetler sonucu altyapısı hasara uğrayan belediyeler ile il özel idarelerine yapılan afet yardımları,
- Hazine Müsteşarlığınca, Ekonomik İşbirliği Protokolleri kapsamında KKTC'ye yatırım harcamalarının finansmanı amacıyla aktarılmakta olan kaynak transferleri

etkili olmuştur.

2017 yılında dernek, vakıf, birlik ve benzeri kuruluşlara yardım amacıyla gerçekleşen sermaye transferi tutarı 53 milyon TL olmuştur. Yapılan sermaye transferlerinin ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

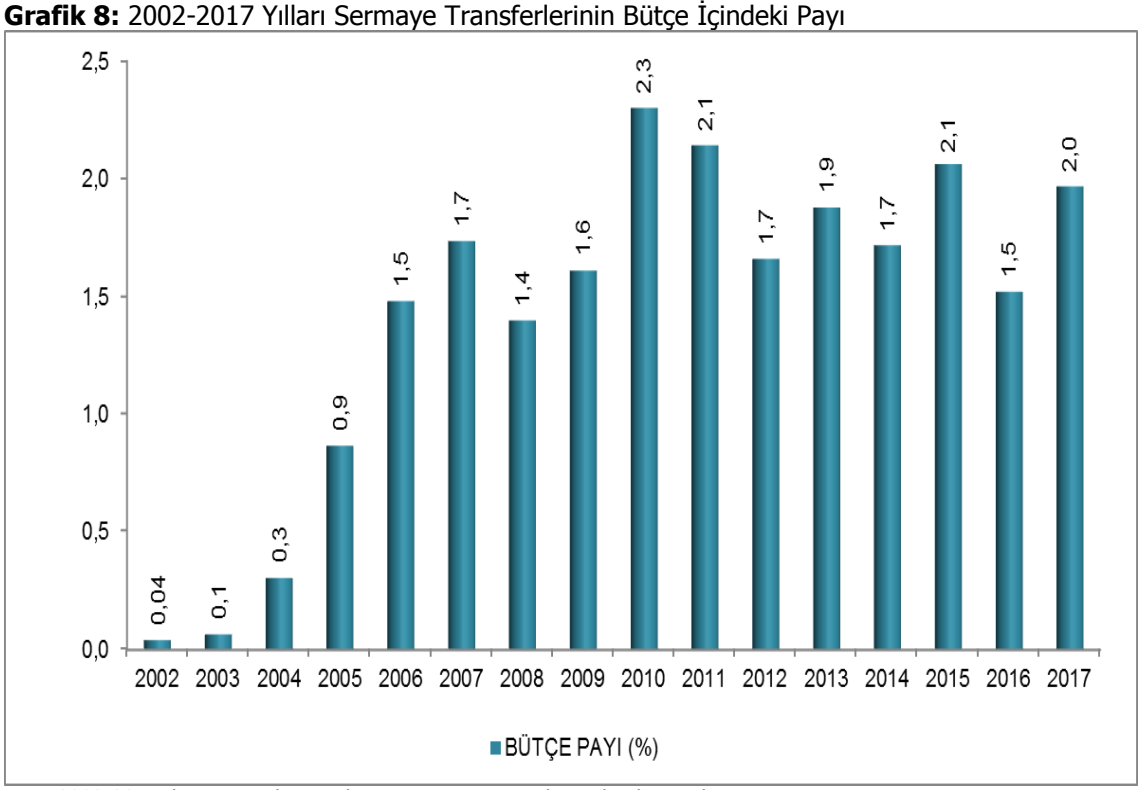
Tablo 12: Dernek, Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Sermaye Transferleri

(Bin TL)	Gerçekleşme
Kültür ve Turizm Bakanlığı	32.680
Gençlik ve Spor Bakanlığı	19.515
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	978
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	320
Merkezi Yönetim Toplamı	**53.493**

Kaynak: BUMKO e-bütçe sistemi

2002-2017 yılları arasında sermaye transferlerinin bütçe içindeki payının gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 8: 2002-2017 Yılları Sermaye Transferlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

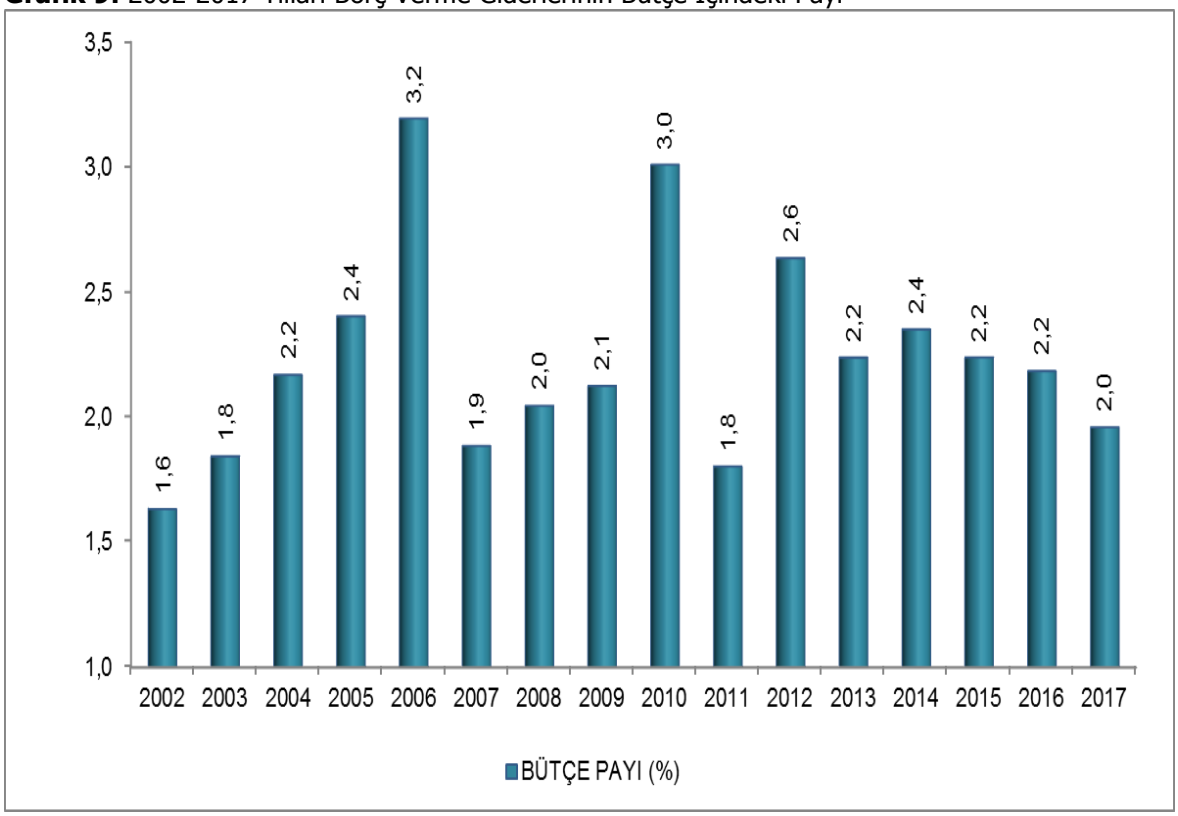
Borç Verme

Borç verme giderleri için 2017 yılında 12 milyar 917 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek değişiklikleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 14 milyar 258 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödenekten yapılan toplam bütçe gideri 13 milyar 291 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Borç verme giderlerinin bazı kalemlerinde başlangıç ödeneğinin üstünde gerçekleşme olmasının en önemli sebepleri; Hazine Müsteşarlığının Kredi Garanti Fonuna (KGF) yapılan ödemeleri, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca Organize Sanayi Sitesi ve Küçük Sanayi Sitesi Projelerinin gerçekleştirilmesi için aktarılan kaynaklar ile Mülga Elektrik Enerjisi Fonunun devam eden yükümlülükleri gereğince doğalgaz santrallerine ikincil yakıta geçilmesi talimatı nedeniyle verilen krediler ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün İştiraklere (Vakıf Katılım Bankası) yapılan sermaye artırımlarıdır.

2002-2017 yılları arasında borç verme giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 9: 2002-2017 Yılları Borç Verme Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Fonksiyonel sınıflandırmaya göre 2017 yılı bütçe başlangıç ve yılsonu ödenekleri, yılsonu gerçekleşmeleri ile gerçekleşmelerin GSYH'ye oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13: Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme	Gerçekleşme / GSYH (%)
Genel Kamu Hizmetleri	174.083.574	176.103.540	171.044.878	5,5
Savunma Hizmetleri	29.792.845	42.016.743	30.779.685	1,0
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	48.406.639	49.624.182	53.416.407	1,7
Ekonomik İşler ve Hizmetler	83.505.735	95.412.156	90.983.209	2,9
Çevre Koruma Hizmetleri	592.569	636.848	619.402	0,02
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	6.775.808	9.227.959	9.101.472	0,3
Sağlık Hizmetleri	34.613.681	36.324.391	35.220.918	1,1
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	11.895.867	14.355.972	13.857.204	0,4
Eğitim Hizmetleri	113.058.227	101.157.678	113.728.047	3,7
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	142.399.333	160.476.513	159.517.971	5,1
Bütçe Giderleri Toplamı	**645.124.278**	**685.335.982**	**678.269.193**	**21,8**

Savunma hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu fark; Milli Savunma Bakanlığının güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alımları, yapımları ve giderleri başta olmak üzere ödenek ihtiyacının geçen yıldan devreden ve yedek ödenekten aktarılan ödeneklerle karşılanmasından kaynaklanmaktadır.

Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel nedenleri;

- Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun elektrik, su, yakacak, iaşe giderlerine yapılan kaynak aktarmaları,

- Jandarma Genel Komutanlığının mühimmat alımları ve modernizasyon giderleri, yurtiçi ve yurtdışında yürütülen iç güvenlik ve savunma faaliyetleri kapsamında personele ödenen yolluk ödemeleri, giyim giderleri, gizli hizmet ve haberleşme giderleri,

- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun hizmet genişlemesi sonucunda yurtlardaki Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderlerindeki kaynak kullanımlarıdır.

Ekonomik işler ve hizmetler fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel nedenleri;

- Karayolları Genel Müdürlüğünün personel giderleri, ilama bağlı borçları ve Yatırım Programında yer alan yol yapım projeleri kapsamında ihtiyaç duyulan yol yapım giderleri ve kamulaştırma giderlerindeki artış,

• KOSGEB'in KOBİ'lere sağlanan kredi faiz desteği ile geri ödemesiz desteklerindeki artış,

• Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Yatırım programında yer alan baraj, gölet, içmesuyu ve sulama tesislerinin hakediş ödemeleridir.

• İskan ve toplum refahı hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun en önemli nedenleri;

• Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Terörden zarar gören yerlerin yeniden imarı kapsamında, Bakanlığın ilgili tertibine yedek ödenekten yapılan aktarma,

• İçişleri Bakanlığınca il özel idarelerince yürütülen çeşitli yatırım projelerinin desteklenmesi amacıyla yedek ödenekten aktarma yapılması ve 5233 sayılı kanun kapsamında terör tazminatları ödemeleri,

• Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 1053 sayılı Kanun gereğince Genel Müdürlük ile yerel yönetimler arasında imzalanan protokoller çerçevesinde yapılan içmesuyu ve atıksu tesisleri giderleridir.

• Sağlık hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durum temel olarak;

• Sağlık Bakanlığınca şehir hastaneleri kira bedelleri, bağlantı yolları yapım giderleri ile personel ödemeleri ve bunların yanı sıra Bakanlığın teşkilat yapısının 2017 yılı içinde değişmesi mal ve hizmet alım giderlerinde, cari transferlerde ve sermaye transferlerinde yapılan ilave harcamalardan,

• Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün Tıbbi cihaz alımlarından

kaynaklanmaktadır.

Dinlenme, kültür ve din hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel nedenleri;

• Spor Genel Müdürlüğünce Spor Toto hasılat paylarının kurum payına düşen kısmından Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri ihtiyaçları için yapılan harcamalar,

• Vakıflar Genel Müdürlüğünce Vakıf kültür varlıklarının koruma alanlarının kamulaştırılması ve mevcut kültür varlıklarının restorasyon çalışmaları kapsamında yapılan harcamalar,

• Diyanet İşleri Başkanlığınca Başkanlık personeline yapılan maaş ödemeleri,

• Kültür ve Turizm Bakanlığınca cari ve yatırım harcamalarında ortaya çıkan kaynak ihtiyacını karşılamak amacıyla yedek ödenekten, yatırımları hızlandırma ödeneğinden ve kurum dışı kaynaklardan sağlanan ödeneklerin kullanımı

olarak görülmektedir.

Eğitim hizmetlerinde de yılsonu gider gerçekleşmelerinin başlangıç ödeneklerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durumun temel nedenleri;

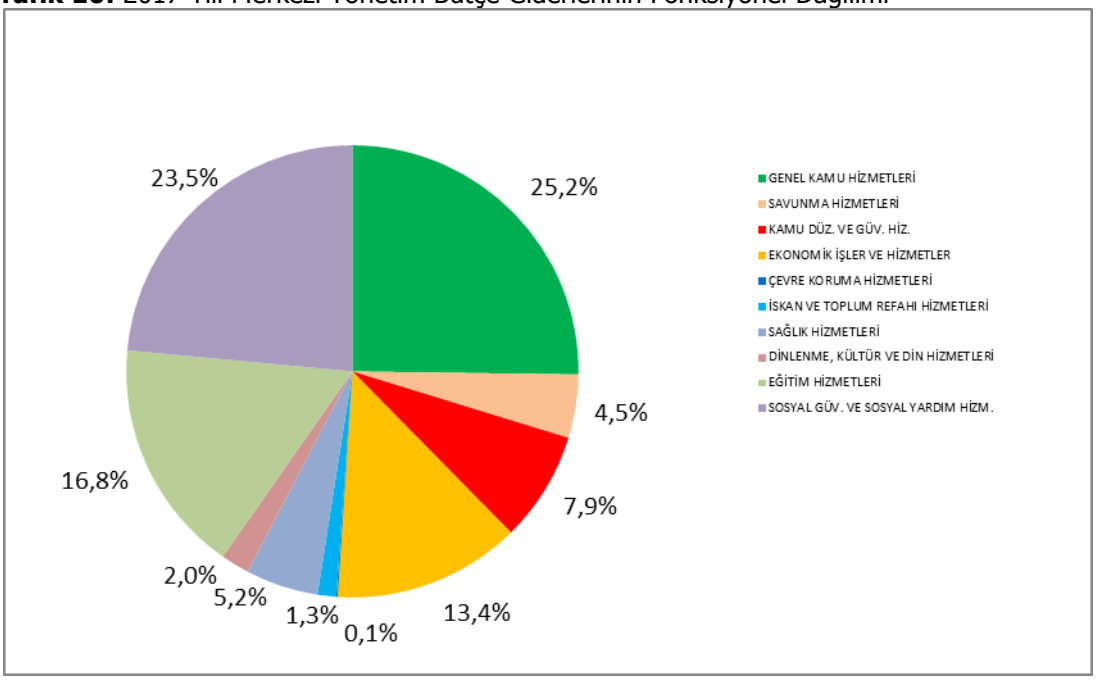
• Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun hizmet genişlemesi nedeniyle mal ve hizmet alım giderleri ile sermaye giderlerindeki artış,

• Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunca öğrenim kredisi verilen öğrenci sayısındaki artış,

• Yükseköğretim Kurumlarınca ilgili tertiplerdeki ödenek yetersizliklerinin, üniversitelerce özgelirlerinden kaynak eklemek suretiyle ve yedek ödenekten yapılan aktarmalar ile karşılanmasıdır.

Sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerinde yılsonu gerçekleşmesinin başlangıç ödeneklerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durumun temel nedenleri Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının, 5902 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi çerçevesinde başta ülkemizde barındırılan Suriye vatandaşlarına yönelik olmak üzere ülkemizde meydana gelen afet ve acil durumlara yönelik harcamaları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının SSK-Bağkur ve memur emeklilerine yapılan zamlar ile sağlık giderlerindeki artış nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumu açık finansmanı için aktarılan tutardaki artışı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet katkısı ve faturalı ödemeler karşılığı yapılan aktarmaların öngörülenden yüksek gerçekleşmesi gibi kaynak kullanımlarıdır.

Grafik 10: 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Dağılımı

Grafikte görüldüğü üzere fonksiyonel sınıflandırma bazında 2017 yılı merkezi yönetim bütçe harcamaları içerisinde en büyük payı yüzde 25,2 ile genel kamu hizmetleri almıştır. Genel kamu hizmetlerini yüzde 23,5 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve yüzde 16,8 ile eğitim hizmetleri takip etmiştir. 2017 yılında merkezi yönetim bütçesinden, sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerine, eğitim hizmetlerine ve sağlık hizmetlerine ayrılan pay toplamı ise yüzde 45,5 olmuştur.

cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2017 yılında merkezi yönetim kapsamında yer alan idarelerin bütçe ödenekleri ve gerçekleşmelerini gösteren tablolar Raporun 5, 6 ve 7 No'lu eklerinde yer almaktadır.

Bütçeden en fazla payı alan genel bütçe kapsamındaki ilk on kamu idaresine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 14: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Genel Bütçeli Kamu İdaresi

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Maliye Bakanlığı	171.691.737	176.632.557	176.297.976
Milli Eğitim Bakanlığı	85.048.584	68.003.742	82.941.318
Hazine Müsteşarlığı	77.406.980	77.608.261	74.913.974
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	49.855.256	57.208.923	57.172.291
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	24.164.820	33.755.760	31.845.255
Milli Savunma Bakanlığı	28.702.119	41.404.851	30.270.495
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	24.303.358	24.679.144	24.395.988
Emniyet Genel Müdürlüğü	23.537.811	17.942.944	23.421.928
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	19.537.920	19.690.528	19.212.268
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	14.663.074	14.845.350	14.164.631

Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı bütçelerinin diğer kurum bütçelerinden daha yüksek olmasının nedeni, bu bütçeler içerisinde faiz giderlerinin ve hazine yardımları gibi transfer kalemlerinin yer almasıdır. Faiz giderleri ve transferler çıkarıldığı takdirde Milli Eğitim Bakanlığının merkezi yönetim bütçesinden en yüksek payı alan kurum olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan, bütçe gerçekleşmeleri itibarıyla en çok gider gerçekleştiren ilk on özel bütçeli idare aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Özel Bütçeli İdare

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Karayolları Genel Müdürlüğü	15.009.602	25.933.389	25.775.162
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	12.906.062	13.606.383	13.581.152
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü	11.336.431	13.505.739	13.366.655
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukevleri İş Yurt. Kurumu	1.075.795	4.090.709	3.699.258
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	3.197.036	4.401.180	3.475.907
Orman Genel Müdürlüğü	3.114.820	3.373.137	3.266.234
Spor Genel Müdürlüğü	1.238.832	2.230.913	2.221.895
Küçük ve Orta Ölçekli İşl.Gel. ve Dest. İdaresi Bşk.	1.330.909	2.093.695	2.006.042
İstanbul Üniversitesi	1.171.378	1.275.661	1.180.332
Vakıflar Genel Müdürlüğü	532.323	991.597	973.787

iii- Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri

2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde 598 milyar 274 milyon TL olarak hedeflenmiş olan bütçe gelirleri, bu hedefin 630 milyar 490 milyon TL ile yüzde 5,4 üzerinde gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin hedefin üzerinde gerçekleşmesinde vergi gelirleri tahsilatının, tahmin edilenin üzerinde gerçekleşmesi etkili olmuştur.

Bütçe gelirlerinin dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 16: 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Hedef ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Hedef	Gerçekleşme
Bütçe Gelirleri	**598.273.690**	**630.489.857**
Genel Bütçe Gelirleri	**584.309.762**	**607.137.658**
Vergi Gelirleri	511.085.194	536.617.206
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	17.124.643	19.762.105
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.488.699	1.373.120
Faizler, Paylar ve Cezalar	37.545.356	35.560.027
Sermaye Gelirleri	15.405.461	11.680.027
Alacaklardan Tahsilatlar	1.660.409	2.145.173
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	**9.777.075**	**19.148.319**
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	**4.186.853**	**4.203.880**

2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde, bütçe gelirleri 598 milyar 274 milyon TL, genel bütçe gelirleri 584 milyar 310 milyon TL, vergi gelirleri ise 511 milyar 85 milyon TL olarak hedeflenmiştir. Yine bütçe tahmininde; teşebbüs ve mülkiyet gelirinin 17 milyar 125 milyon TL, alınan bağışlar ve yardımlar ile özel gelirlerin 1 milyar 489 milyon TL, faizler, paylar ve cezalar gelirlerinin 37 milyar 545 milyon TL, sermaye gelirlerinin 15 milyar 405 milyon TL, alacaklardan tahsilat gelirlerinin 1 milyar 660 milyon TL, özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinin 9 milyar 777 milyon TL ve düzenleyici ve denetleyici kurum gelirlerinin 4 milyar 187 milyon TL olacağı öngörülmüştür.

Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 607 milyar 138 milyon TL'si genel bütçe gelirlerinden, 19 milyar 148 milyon TL'si özel bütçeli idarelerin gelirlerinden, 4 milyar 204 milyon TL'si ise Düzenleyici ve Denetleyici Kurum gelirlerinden oluşmaktadır.

aa- Genel Bütçe Gelirleri

2017 yılında 584 milyar 310 milyon TL olarak hedeflenen genel bütçe gelirleri yılsonunda, 607 milyar 138 milyon TL ile hedefin yüzde 3,9 üzerinde gerçekleşmiştir. Genel bütçe gelirlerinin hedefin üzerinde gerçekleşmesinin ağırlıklı nedeni vergi gelirlerinin belirlenen hedeflerin üzerinde gerçekleşmesidir. 2017 yılı için 511 milyar

85 milyon TL olarak hedeflenen vergi gelirleri 536 milyar 617 milyon TL ile hedefin yüzde 5 üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 17: Vergi Gelirleri Hedef ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Hedef	Gerçekleşme
Vergi Gelirleri	**511.085.194**	**536.617.206**
Gelir Vergisi	108.905.145	112.400.679
Kurumlar Vergisi	46.158.353	52.905.747
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	57.072.310	55.583.786
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	83.715.566	100.095.716
Özel Tüketim Vergisi	136.355.358	138.339.229
Diğer Vergiler	78.878.462	77.292.049

Bu bağlamda;

2017-2019 Orta Vadeli Programda 2017 yılı için yüzde 4,4 reel büyüme hedefi öngörülmüşken, reel büyüme yüzde 7,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu yüksek performanstan başta kurumlar vergisi olmak üzere birçok vergi kalemi olumlu etkilenmiştir. 2017 yılında kur ve ithalat kaynaklı ithalde alınan KDV ile ücret ve menkul sermaye iradı kaynaklı gelir vergisinde tahminin üzerinde artış yaşanmıştır. Ayrıca Yeniden Yapılandırma Kanunları (6736 ve 7020) kapsamında beklentinin üzerinde tahsilatlar sağlanmıştır.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 108 milyar 905 milyon TL olarak hedeflenen gelir vergisi tahsilatı yılsonunda 112 milyar 401 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe hedefinin yüzde 3,2 oranında üzerinde gerçekleşen gelir vergisindeki artışın nedeni; özellikle ücret ve menkul sermaye iradında yaşanan artışlardır. Ayrıca 6736 sayılı Kanun uygulaması kapsamında yapılan ilave tahsilatlar bu artışa katkı sağlamıştır.
- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 46 milyar 158 milyon TL olarak hedeflenen kurumlar vergisi tahsilatı yılsonunda 52 milyar 906 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe hedefinin yüzde 14,6 üzerinde gerçekleşen kurumlar vergisi tahsilatındaki artışın nedeni; hemen hemen tüm sektörlerden yapılan vergi

tahsilatlarının beklenenin üzerinde artmasıdır. Ayrıca 6736 sayılı Kanun uygulaması kapsamında yapılan ilave tahsilatlar bu artışa katkı sağlamıştır.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 140 milyar 788 milyon TL olarak öngörülen dâhilde ve ithalde alınan Katma Değer Vergisi tahsilatları toplamı yılsonunda, 155 milyar 680 milyon TL ile hedefin yüzde 10,6 üzerinde gerçekleşmiştir. Bunun nedeni, esas itibariyle 2017 yılında yürürlüğe konulan teşviklere rağmen, 6736 sayılı Kanun kapsamındaki tahsilatlar ile kur ve ithalat kaynaklı ithalde alınan KDV'de yaşanan artışlardır.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 136 milyar 355 milyon TL olarak öngörülmüş olan özel tüketim vergisi tahsilatı yılsonunda, 138 milyar 339 milyon TL ile hedefin yüzde 1,5 üzerinde gerçekleşmiştir. Bu gerçekleşmeye özellikle ÖTV'ye tabi mallardaki tüketim ve fiyat değişimleri neden olmuştur.

- Aynı şekilde ekonomide görülen gelişmeler yukarıdaki tabloda yer alan diğer vergileri de etkilemiştir. Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 78 milyar 878 milyon TL olarak öngörülen diğer vergiler tahsilatı yılsonu itibarıyla 77 milyar 292 milyon TL ile hedefin yüzde 2,2 altında gerçekleşmiştir. Diğer vergileri oluşturan alt gelir kalemlerinden veraset ve intikal vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, damga vergisinde hedefe göre artış meydana gelmesine rağmen, özel iletişim vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, harçlar, gümrük vergisi tahsilatlarının bütçe hedeflerinin altında kalması bu azalışa etki etmiştir.

- Genel bütçe vergi dışı gelir gerçekleşmeleri toplamı da 73 milyar 225 milyon TL olarak öngörülmüş olup, 70 milyar 520 milyon TL ile hedefin yüzde 3,7 altında gerçekleşmiştir. Bunun nedeni ise, 2017 yılında özellikle temettü gelirlerindeki artışa rağmen, para cezaları ve özelleştirme gelirlerinde yaşanan azalışlardır.

bb- Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri

2017 yılında özel bütçeli idarelerin gelir hedefi 9 milyar 777 milyon TL iken yılsonunda 19 milyar 148 milyon TL ile bütçe hedefinin yüzde 95,8 üzerinde gerçekleşmiştir.

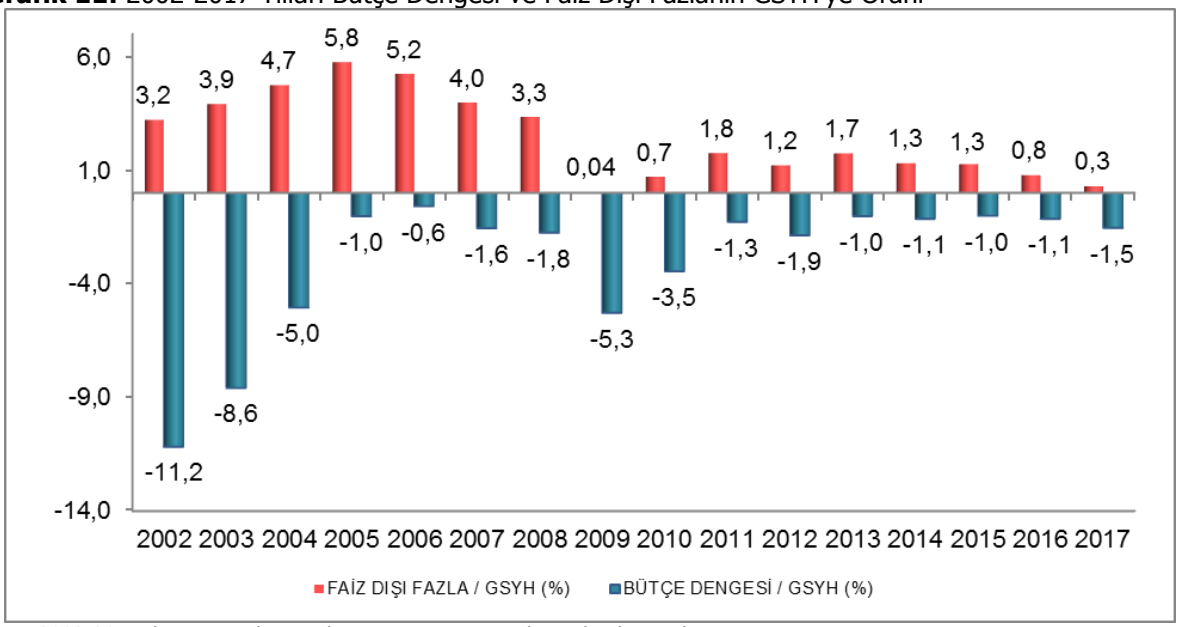
cc- Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri

2017 yılında Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların gelir hedefi 4 milyar 187 milyon TL iken yılsonunda 4 milyar 204 milyon TL ile bütçe hedefinin yüzde 0,4 üzerinde gerçekleşmiştir.

c- Bütçe Performansının Gelişimi

2002-2017 yılları arasında bütçe dengesi ve faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranını gösteren grafiğe aşağıda yer verilmiştir.

Grafik 11: 2002-2017 Yılları Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlanın GSYH'ye Oranı

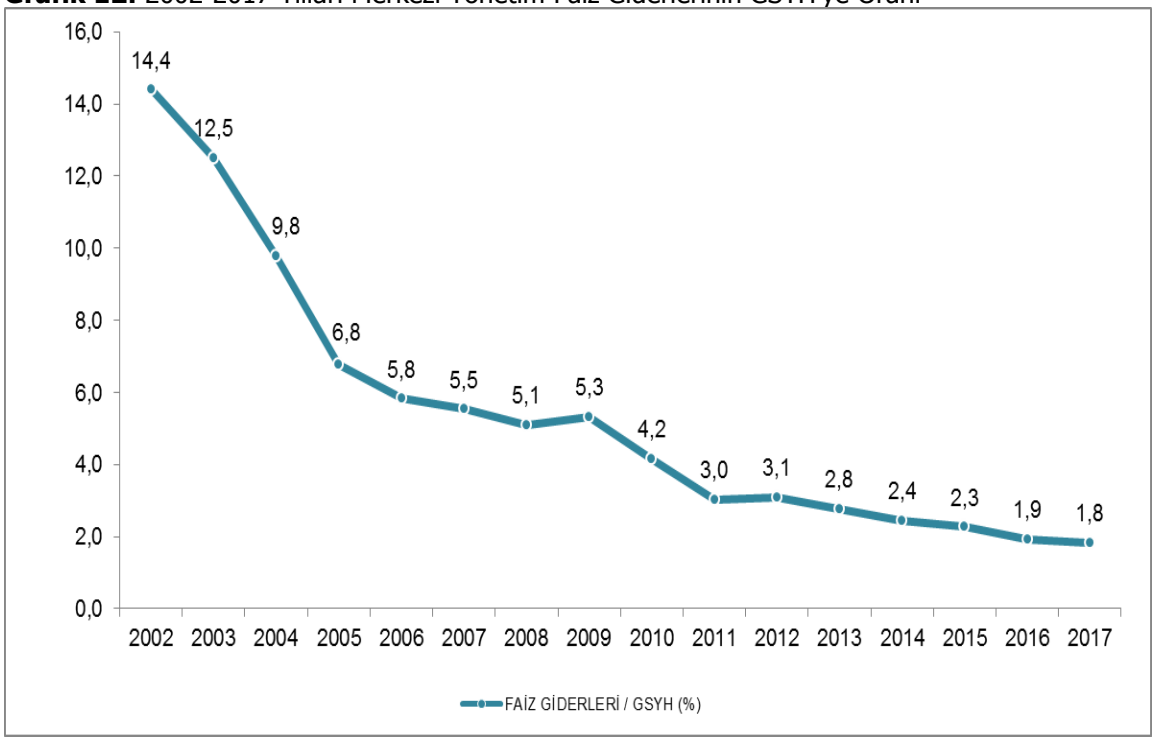
Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Bütçe açığının GSYH'ye oranı 2002 yılında yüzde 11,2 iken, 2013,2014 2015 ve 2016 yıllarında sırasıyla yüzde 1, yüzde 1,1,yüzde 1 ve yüzde 1,1 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında ise bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 1,5 olmuştur.

2002 yılında yüzde 3,2 olan faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranı, 2013 yılında yüzde 1,7, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında sırayla yüzde 1,3, yüzde 1,3 ve yüzde 0,8 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında ise faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranı yüzde 0,3 olmuştur.

Kamu maliyesinde sağlanan mali disiplin sayesinde faiz giderlerinin GSYH'ye oranı genel olarak düşüş eğilimi göstermektedir.

Grafik 12: 2002-2017 Yılları Merkezi Yönetim Faiz Giderlerinin GSYH'ye Oranı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında yüzde 14,4 olan faiz giderlerinin GSYH'ye oranı, 2015 yılında yüzde 2,3 2016 yılında yüzde 1,9 ve 2017 yılında yüzde 1,8 seviyesine düşmüştür.

Yıllar itibarıyla vergi gelirlerinin faiz giderlerini karşılama oranlarını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

Grafik 13: 2002-2017 Yılları Faiz Giderlerinin Vergi Gelirlerine Oranı

Not: 2002-2017 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında vergi gelirlerinin yüzde 85,7'si faiz giderlerini karşılarken bu oran izleyen yıllarda vergi performansındaki artış ve kararlılıkla sürdürülen mali disiplin sonucunda genel olarak düşüş eğilimi göstermiş ve 2017 yılında yüzde 10,6 olarak gerçekleşmiştir.

d- Mali Tablolar

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, mahalli idarelerin ve sosyal güvenlik kurumlarının 2017 yılı karşılaştırmalı konsolide edilen/edilmeyen bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına, Raporun 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ve 19 No'lu eklerinde yer verilmektedir.

2- Sosyal Güvenlik Kurumları

a- Sosyal Güvenlik Kurumu

i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2017 yılına ilişkin bütçe uygulama sonuçlarına göre hazırlanmış gelir-gider hedef ve gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Buna göre kurumun giderleri 2017 yılında 304 milyar 349 milyon TL olarak hedeflenmişken, yüzde 2,6 oranında artarak 312 milyar 288 milyon TL

olmuştur. Kurumun gelirleri ise 304 milyar 349 milyon TL hedeflenmiş ve yılsonunda yüzde 3,9 oranında artarak 316 milyar 57 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 18: 2017 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Bütçe Gerçekleşmeleri

(Milyon TL)	2017 Bütçe Ödeneği	2017 Gerçekleşme	Değişim Oranı (%)
TOPLAM GELİR	**304.349**	**316.057**	**3,85**
Prim Gelirleri	201.594	209.324	3,83
Prim Yapılandırma Gelirleri	5.376	5.735	6,68
Devlet Katkısı	47.746	48.970	2,56
Ek Ödeme Transferi	8.631	17.487	102,61
Faturalı Ödemeler	8.801	1.233	-85,99
Diğer Gelirleri	10.578	8.027	-24,12
Açık Finansmanı	21.623	25.281	16,92
TOPLAM GİDER	**304.349**	**312.288**	**2,61**
Emekli Aylıkları	206.072	209.034	1,44
Sağlık Giderleri (GSS)	74.398	78.681	5,76
Ek Ödeme	8.705	8.812	1,23
Faturalı Ödemeler	4.658	9.426	102,36
Diğer Sigorta Ödemeleri	2.833	3.320	17,19
Diğer (yönetim, yatırım, vb.)	7.683	3.015	-60,76
GELİR - GİDER DENGESİ	**0**	**3.769**	
Toplam Gelirlerin Toplam Giderleri Karşılama Oranı (%)	**100,0**	**101,2**	
BÜTÇE TRANSFERİ	**116.639**	**136.864**	**17,34**
Açık Finansmanı	21.623	25.281	16,92
Devlet Katkısı	47.746	48.970	2,56
Ek Ödeme	8.631	17.487	102,61
Faturalı Ödemeler	7.864	1.233	-84,32
Teşvikler	23.549	32.702	38,87
Ödeme Gücü Olmayanların GSS Primi	7.226	11.191	54,87

Kaynak: SGK

2017 yılında SGK bütçesi 3 milyar 769 milyon TL fazla vermiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2017 yılına ilişkin nakit gerçekleşmelerine göre hazırlanmış gelir-gider verileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Buna göre kurumun giderleri 304 milyar 349 milyon TL olarak öngörülmüşken yılsonunda hedefin yüzde 2,8 üzerinde gerçekleşerek 312 milyar 735 milyon TL

olmuştur. Kurumun gelirleri ise 282 milyar 726 milyon TL olarak hedeflenmişken yüzde 2'lik artışla 288 milyar 329 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılında SGK bütçe açığı 24 milyar 406 milyon TL olmuştur. Bu çerçevede, SGK'nın bütçe açığının GSYH'ye oranı binde 8 olarak gerçekleşmiştir. Emekli aylığı ödemeleri, 2017 yılında 209 milyar 546 milyon TL olmuştur.

Tablo 19: 2017 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Nakit Bütçe Gerçekleşmeleri

(Milyon TL)	2017 Bütçe Ödeneği	2017 Gerçekleşme	Değişim Oranı (%)
TOPLAM GELİR	**282.726**	**288.329**	**1,98**
Prim Gelirleri	201.594	202.914	0,65
Prim Yapılandırma Gelirleri	5.376	4.920	-8,48
Devlet Katkısı	47.746	51.767	8,42
Ek Ödeme Transferi	8.631	7.970	-7,66
Faturalı Ödemeler	8.801	12.475	41,75
Diğer Gelirler	10.578	8.283	21,69
TOPLAM GİDER	**304.349**	**312.735**	**2,76**
Emekli Aylıkları	206.072	209.546	1,69
Sağlık Giderleri (GSS)	74.398	77.687	4,42
Ek Ödeme	8.705	8.697	-0,09
Faturalı Ödemeler	4.658	7.536	61,79
Diğer Sigorta Ödemeleri	2.833	3.276	15,61
Diğer (yönetim, yatırım, vb.)	7.683	5.994	-21,99
GELİR - GİDER DENGESİ	**-21.623**	**-24.406**	**12,87**
Toplam Gelirlerin Toplam Giderleri Karşılama Oranı (%)	**92,9**	**92,2**	
BÜTÇE TRANSFERİ	**116.639**	**128.183**	**9,90**
Açık Finansmanı	21.623	25.251	16,78
Devlet Katkısı	47.746	51.767	8,42
Ek Ödeme	8.631	7.970	-7,66
Faturalı Ödemeler	7.864	11.233	42,85
Teşvikler	23.549	24.225	2,87
Ödeme Gücü Olmayanların GSS Primi	7.226	7.737	7,08

* Tablodaki veriler 2017 Bütçe ve 2017 Nakit Gerçekleşmesi Tablosundan alınmıştır.

Kaynak: SGK Faaliyet Raporu

SGK sağlık giderleri, 2017 yılında toplam 77 milyar 687 milyon TL olmuştur. Bu tutarın, 51 milyar 260 milyon TL'si tedavi giderlerinden, 25 milyar 166 milyon TL'si

ilaç giderlerinden, 313 milyon TL'si reçete hizmet bedelinden, 948 milyon TL'si ise diğer harcamalardan oluşmuştur.

Tablo 20: SGK 2017 Yılı Sağlık Harcamaları

(Milyon TL)	2016	2017	Değişim Oranı (%)
Tedavi	**45.594**	**51.260**	**12,4**
Devlet Hastanesi	28.704	31.242	8,8
Üniversite Hastanesi	8.133	10.264	26,2
Özel Hastane	8.757	9.754	11,4
İlaç	**21.374**	**25.166**	**17,7**
Reçete Hizmet Bedeli	**217**	**313**	**44,2**
Diğer	**863**	**948**	**9,8**
TOPLAM	**68.048**	**77.687**	**14,2**

*31/12/2017 tarihi itibarıyladır.

Kaynak: SGK Faaliyet Raporu

2016 yılı ile karşılaştırıldığında 2017 yılında, ilaç harcamaları yüzde 17,7'lik artış göstererek 25 milyar 166 milyon TL'ye, tedavi harcamaları ise yüzde 12,4'lük artış göstererek 51 milyar 260 milyon TL'ye yükselmiştir. İlaç harcamalarındaki artış, bu dönemde reçete sayısında ve ortalama maliyetlerde meydana gelen artıştan kaynaklanmaktadır. Eczanelere ödenen reçete hizmet bedeli, 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 44,2 artış göstererek 313 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

ii- Faaliyet Bilgileri

Sigortalılar, işverenler ve primler ile ilgili çalışmalar kapsamında;

- 23/02/2017 tarihli ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (6824 sayılı Kanun) ile istisnalar saklı kalmakla birlikte 4/1-(b) kapsamında hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar, Esnaf Ahilik Sandığı kapsamında Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı sayılmışlardır. Bu sigortalılara ilişkin primlerin toplanması ve yine bu sigortalılara işsizlik ödeneğinden faydalanma (Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği, 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primleri vb.) gibi imkânların getirilmesi sağlanmıştır.

- 09/02/2017 tarihli ve 29.974 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 687 sayılı "Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile 4447 sayılı Kanunu'na geçici 17'nci madde eklenmiştir.

Buna göre, 01/02/2017 ile 31/12/2017 tarihleri arasında 2016/Aralık ayında bildirilen toplam sigortalı sayısına ilave olarak işe alınan her bir sigortalı için 31/12/2017 tarihine kadar geçerli olmak üzere sigortalının aylık prim ödeme gün sayısının 22,22 TL ile çarpılması sonucunda bulunan tutar kadar, bu işverenlerin SGK'ya ödeyecekleri sigortalı hisseleri dâhil tüm primlerinden mahsup edilmek suretiyle işverene destek ödemesi yapılmıştır.

- 17/04/2017 tarihli ve 690 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 01/05/2017 tarihinden itibaren, 5510 sayılı Kanun'un 80 ve 87'nci maddelerinde yapılan düzenleme ile 4/1- (b) kapsamında sigortalı sayılan muhtarlarımızın sigorta primlerinin Hazine Müsteşarlığı tarafından ödenmesi sağlanmıştır.
- 08/03/2017 tarihli ve 30.001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6824 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi ile 5510 sayılı Kanun'a Ek 14'üncü madde eklenmiştir. Bu düzenleme ile mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyerleri ilk tespitte bir ay süreyle, ilk tespit tarihinden itibaren üç yıl içinde tekrar eden ve yasaklama kapsamına giren her bir tespit için ise birer yıl süreyle 5510 sayılı Kanun, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu (3294 sayılı Kanun) ve 4447 sayılı Kanunu'nun geçici 10 ve 15'inci maddelerinde yer alan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamamaktadır. Yine bu düzenleme ile beş kişiden fazla olmamak koşuluyla çalıştırılan toplam sigortalı sayısının % 1'ini aşmayan sayıda, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirdiği kişileri fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyerleri için yasaklama yapılmamaktadır.
- 5510 sayılı Kanun'un 86'ncı maddesine 15/07/2016 tarihli ve 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un (6728 sayılı Kanun) 48'inci maddesiyle eklenen 13'üncü fıkra uyarınca muhtasar beyanname ile bu Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesi (APHB) birleştirilerek kanunlaştırılan "muhtasar ve prim hizmet beyannamesi" uygulamasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığı ile ortak bir uygulama tebliği hazırlanmış olup söz konusu Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği 18/2/2017 tarihli ve 29.983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Sağlık alanında yapılan düzenlemeler kapsamında;

- 681 sayılı KHK ile GSS kapsamına alınan er ve erbaşlar için katılım payı ve ilave ücret alınmaması yönünde düzenlemeler yapılmıştır.

- 681 sayılı KHK ile GSS kapsamına alınan er ve erbaşlar için özel mevzuatlarında belirtilen usule uygun sürekli veya geçici görevle yurt dışına gönderilenlere acil olup olmamasına bakılmaksızın sağlanan sağlık hizmeti bedellerinin karşılanması sağlanmıştır.

- Hasta mağduriyetlerini önlemek ve kemik iliği bankalarınca yaşanan sıkıntıları gidermek amacıyla yurt içi kemik iliği bankalarından temin edilen kemik iliği/kordon kanı bedellerinin kemik iliği işlemlerinden ayrı olarak ödenmesiyle ilgili düzenleme yapılmıştır.

- SUT'un ilgili maddesi ile köy korucularının özel sevk kurallarına tabi kişiler uygulamasından çıkartılması yönünde düzenleme yapılarak hastanelere doğrudan başvurmaları sağlanmıştır.

- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanun'u (3713 sayılı Kanun) kapsamına girmese dahi atış, tatbikat veya diğer ateşli silah yaralanmaları nedeniyle malul olan vazife ve harp malullerinin fizik tedavi ve rehabilitasyon (FTR) hizmeti için hastanelere başvurmaları halinde, gaziler için sağlanan tüm düzenlemelerden (bölge kontrolü yapılmaması, özel sağlık hizmeti sunucuları dahil tüm hastanelerden FTR hizmeti alabilmesi gibi) faydalanması sağlanmıştır.

- Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşmalı vakıf üniversitelerinde yapılan ağız ve diş sağlığı tedavilerinin Kurum tarafından belirlenen işlem puanlarına %30 oranında ilave edilerek faturalandırılması sağlanarak kamu üniversitelerine tanınan bu uygulamadan vakıf üniversitelerinin de yararlanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

- Prim ödeme gün sayısı veya prim borcu bulunsa bile madde bağımlılığı tedavisine yönelik sağlık hizmetlerinin Kurumca karşılanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

- Daha önce şahıs ödemesi şeklinde temin edilebilen bazı tıbbi malzemelerin sözleşmeli eczanelerden temini için gerekli düzenlemeler yapılmış olup, Sağlık Bakanlığınca eczanelerde satışına izin verilen tıbbi malzemeleri (106 kalem, hasta alt bezi, sondalar, diyaliz sarf malzemeleri vb.) vatandaşlarımızın yurdun dört bir

köşesinde faaliyet gösteren sözleşmeli eczanelerden ilaç alır gibi tedarik edebilmesi sağlanmıştır.

- Er, erbaş, yedek subay okulu öğrenci adayı, misafir askeri personel ve yakınları GSS kapsamına alınmıştır. Bu kapsamda 10/01/2018 tarihi itibarı ile 399.590 askeri personel genel sağlık sigortalısı olarak tescil edilmiştir.

- Türk soylular ikamet şartı aranmadan genel sağlık sigortası kapsamına alınmıştır.

- Bakmakla yükümlülükten 5510 sayılı Kanun'un 60/1-(g) kapsamında genel sağlık sigortalısı olmak isteyenler için zorunlu gelir testi kaldırılmıştır.

- 6824 sayılı Kanun ile mevcut durumda 3 kategoride uygulanan GSS prim oranı tek kategoriye indirerek sistemin etkinliğinin artırılması ve sadeleştirilmesi amaçlanmıştır.

- 5510 sayılı Kanun'un 60/1-(g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının prim oranı brüt asgari ücretin %3'ü (53,33 TL) olarak belirlenmiş ve bu oranı %12'ye kadar arttırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

- 6824 sayılı Kanun ile (GSS Prim Borçlarını Yapılandırma Kapsamında ise) GSS primi alacakları yönünden 01/04/2017 tarihinden önceki prim borçlarının geçmiş döneme ait bütün gecikme zammı ve gecikme alacağı gibi fer'i alacaklardan vazgeçilmiştir.

- 01/04/2017 tarihi öncesi hiç gelir testine girmemiş vatandaşların, bu tarihten itibaren 12 ay içinde (02/04/2018'e kadar) gelir testine girmesi halinde, gelir testi sonuçları tescil tarihi başlangıcından itibaren uygulanmıştır.

Emeklilik hizmetleri ile ilgili çalışmalar kapsamında;

- 5510 sayılı Kanun'un uygulama usul ve esaslarının belirlenmesine ilişkin mevzuat çalışmaları (yönetmelik, genelge, genel yazı, eğitim notu, eğitim ve bilgisayar programları) yapılmış olup uygulamada Ocak 2018 itibarıyla karşılaşılan durumlara göre mevzuat güncelleme işlemleri yapılmaya devam edilmektedir. Bu itibarla, 2011/58 No'lu Genelge ile bu Genelge'de yer almayan diğer genelge, genel yazı ve e-Tahsislerde yer alan hususların ve ilk defa 2008 Ekim ayından sonra 5510

sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendi (4/1-(c)) sigortalılığı başlayanlara ilişkin işlemlerin bu Genelge'de yer almasına yönelik birleştirme, sadeleştirme ve güncellenme çalışmaları ile tereddütlü konuların yeniden gözden geçirilme işlemleri tamamlanmış ve taslak genelge metni oluşturulmuştur.

- Sosyal Güvenlik Kurumunca hızlı, etkin ve verimli hizmet sunumunun gerçekleştirilmesi amacıyla, aylık bağlama işlemlerine ilişkin sürelerin kısaltılması için tedbirler alınarak il müdürlüklerinin performansları aylık olarak takip edilmektedir. Yıllık ortalama aylık bağlama süresi, 2017 Aralık ayı itibarıyla tüm hizmetlerle 4/1-(a) kapsamında 17,70 güne, 4/1-(b) kapsamında ise 14,63 güne indirilmiştir.

- 23/01/2017 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 684 sayılı KHK kapsamında 15 Temmuz darbe girişimi neticesinde yaralanan ancak malul sayılmadığı için aylık bağlanamayan gazilerimize ve terörle mücadele sırasında yaralanan ancak malul sayılmadığı için aylık bağlanamayan gazilerimize, 1053 sayılı Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname kapsamında derece tespitine neden olan bir rahatsızlığın bulunması şartıyla, her iki gruba da tespit edilen dereceye göre 1.561 TL ile 2.390 TL arasında değişen miktarlarda aylık bağlanma imkânı getirilmiştir.

- Anayasa Mahkemesinin emekli ikramiyesinde 30 yıl üst sınırına ilişkin kanun hükmünü iptal etmesinin ardından, 07/01/2015 tarihinden önce aylık bağlanan, 30 hizmet yılı üzerindeki hizmetleri karşılığında ikramiye ödenmesi talebiyle başvuruda bulunan ve talepleri reddedilen emekli veya hak sahipleri tarafından, Sosyal Güvenlik Kurumu aleyhine açılan davalar (yaklaşık 65.000 dava) nedeniyle verilen mahkeme kararları kapsamında 46.932 kişiye, daha sonra yürürlüğe giren 6770 sayılı Kanun kapsamında ise 187.001 kişiye 30 yıl üzeri hizmet süreleri esas alınarak emekli ikramiyesi ödemesi yapılmıştır.

- 675 sayılı KHK ile darbe teşebbüsü sırasındaki eylemler sebebiyle yaralanan tüm kamu görevlileri ve sivillere, yaralanma derecesine bakılmaksızın "Gazilik" unvanı verilirken, malul sayılmaması nedeniyle aylık bağlanamayan yaralılara, bu defa aylık bağlama şartı oluşan sivillere sağlanan tazminat, aylık bağlama ve ek tazminat hakkı dışında kalan hakların verilmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda belirtilen hakların verilebilmesi amacıyla 2.785 kişi için kayıt oluşturulmuştur.

• 678 sayılı KHK ile güvenlik korucularından 49 yaşını dolduranlar ile 44 yaşını doldurmuş ancak 49 yaşını doldurmamış hizmet süresi 15 yıl ve üzeri olanlara aylık bağlama imkânı getirilmiştir. Aylık miktarı hesaplanırken 15 yıldan daha az hizmeti olanlar için 15 yıl esas alınmaktadır. Bu kapsamda görevi ile ilişiği kesilen 18.130 güvenlik korucusuna aylık bağlanmıştır.

• 690 sayılı KHK ile güvenlik korucusu olarak görevlendirilenlerin, 4/1-(a) kapsamında sigortalı sayılacağı ve haklarında uzun vadeli sigorta kolları ile GSS hükümleri uygulanacağı hüküm altına alınarak, 442 sayılı Köy Kanunu'nun (442 sayılı Kanun) ek 16 ve ek 17' nci maddeleri yürürlükten kaldırılırken, bu KHK ile 442 sayılı Kanun'un ek 16'ncı maddesi esas alınarak aylık bağlanan güvenlik korucularının vefatları nedeniyle yalnızca dul eşlerine bağlanabilen aylığın, eş dışındaki diğer hak sahiplerine çocuk, anne ve baba) de bağlanması imkânı tanınmıştır. Bu kapsamda talep eden hak sahiplerine aylık bağlanmaya başlanmıştır.

• Sosyal Güvenlik Kurumununca ile 17 banka ve PTT arasında 14/02/2017 tarihinde imzalanan "Sigortalı ve Hak Sahiplerine İlk Bağlanan Gelir/Aylık Ödemeleri ile Emekli İkramiyelerinin ve Sosyal Güvenlik Kurumu Kapsamında Gelir/Aylık Alanlara Promosyon Ödenmesine İlişkin Protokol" kapsamında; Kurum tarafından ilk defa bağlanan gelir/aylıklar ile emekli ikramiyelerinin, 01/08/2017 tarihinden itibaren emeklilik talebinde bulunan sigortalıların tercih ettiği bankalar/PTT aracılığı ile ödenmesine; tercihte bulunmayan sigortalıların ise ilk bağlanan aylığının ülke genelindeki şube ağının en yaygın olması nedeniyle T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla ödenmesine karar verilmiştir.

Tablo 21: Sosyal Güvenlik Sisteminin Kapsamı

	2016				2017			
	4/a	4/b	4/c	TOPLAM	4/a	4/b	4/c	TOPLAM
AKTİF SİGORTALILAR	**15.355.158**	**2.794.132**	**2.982.548**	**21.131.838**	**16.369.073**	**2.923.994**	**2.987.396**	**22.280.463**
Zorunlu	13.415.843	1.969.805	2.981.646	**18.367.294**	14.477.817	2.047.268	2.986.088	**19.511.173**
Çırak	1.170.080	-	-	**1.170.080**	368.373	-	-	**368.373**
Y. Dışı Topluluk	24.710	-	-	**24.710**	21.592	-	-	**21.592**
Tarım (4/1-(a))	36.125	-	-	**36.125**	50.602	-	-	**50.602**
Tarım (4/1-(b))	-	717.876	-	**717.876**	-	705.592	-	**705.592**
Muhtar	-	13.856	-	**13.856**	-	24.624	-	**24.624**
Diğer sigortalılar(*)	349.055	92.595	902	**442.552**	314.634	146.510	1.308	**462.452**
Stajyer ve Kursiyerler(**)	359.345	-	-	**359.345**	1.136.055	-	-	**1.136.055**
PASİF(Aylık Alanlar) SİGORTALILAR								
-Dosya	**6.738.314**	**2.402.298**	**1.913.966**	**11.054.578**	**7.023.352**	**2.425.481**	**1.969.889**	**11.418.722**
-Kişi	**7.144.301**	**2.559.823**	**2.051.241**	**11.755.365**	**7.434.132**	**2.585.362**	**2.134.646**	**12.154.140**
Yaşlılık	5.098.801	1.647.662	1.374.998	**8.121.461**	5.319.318	1.641.037	1.441.959	**8.402.314**
Malullük	74.429	21.234	25.260	**120.923**	75.978	21.766	25.750	**123.494**
Vazife Malulü	-	-	12.170	**12.170**	-	-	12.934	**12.934**
Ölen Sigortalı (Dosya)	1.436.828	732.988	501.538	**2.671.354**	1.496.970	762.140	489.246	**2.748.356**
Ölen Sigortalıların Hak sahipleri	1.814.407	890.045	638.813	**3.343.265**	1.876.504	921.422	654.003	**3.451.929**
Sürekli İş Göremezlik Geliri Alanlar	69.924	157	-	**70.081**	72.831	204	-	**73.035**
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri (Dosya)	58.332	257	-	**58.589**	58.255	334	-	**58.589**
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri Alan Hak Sahibi	86.740	725	-	**87.465**	89.501	933	-	**90.434**
BAĞIMLILAR	**19.438.157**	**9.008.656**	**6.486.429**	**34.933.242**	**19.572.127**	**9.375.821**	**6.574.441**	**35.522.389**
Aktif / Pasif Oranı	**2,3**	**1,2**	**1,6**	**1,9**	**2,3**	**1,2**	**1,5**	**2,0**
Sosyal Güvenlik Kapsamı	**41.937.454**	**14.362.611**	**11.520.218**	**67.820.283**	**43.375.332**	**14.885.177**	**11.696.483**	**69.956.992**
Türkiye Nüfusu (TÜİK ADNKS)	**79.814.871**				**80.810.525**			
Sosyal Güvenlik Kapsamının Türkiye Nüfusuna (TÜİK ADNKS) Oranı (%)	**85,5%**				**87,1%**			

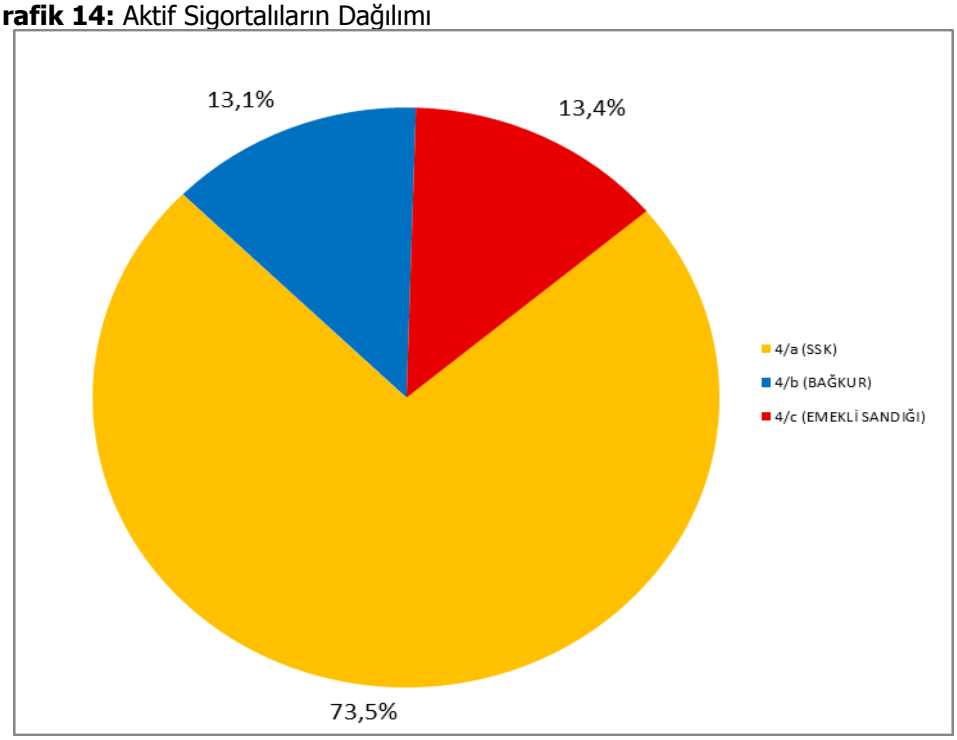
* Diğer sigortalılar içerisine isteğe bağlı sigortalılar da dahildir.

** 9/12/2016 tarihinden itibaren 6764 Sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve tekanik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler iş kazası ve meslek hastalığı yönünden sigortalı sayılmaya başladığından stajyer vekursiyer sayılarında artış gözlenmiştir.

Kaynak: SGK Faaliyet Raporu

Tablodan görüleceği üzere 2017 yılı Aralık ayı itibariyle aktif sigortalı sayısı 22.280.463, pasif sigortalı sayısı ise 11.418.722'dir. Bu çerçevede, 2017 yılında aktif/pasif oranı 2 olmuştur.

Grafik 14: Aktif Sigortalıların Dağılımı

Grafik incelendiğinde, 2017 Aralık itibarıyla aktif sigortalıların yüzde 73,5'nin 4/a, yüzde 13,4'ünün 4/c ve yüzde 13,1'nin ise 4/b'ye tabi çalışanlardan oluştuğu görülmektedir.

Sosyal güvenlik kapsamının genişletilmesi için yapılan düzenlemeler sonucunda 2017 yılı Aralık ayı itibarıyla nüfusumuzun yüzde 87,1'i sosyal güvenlik kapsamına alınmıştır. Sosyal güvenlik kapsamı genişletilerek nüfusun tamamına eşit, kolay ulaşılabilir ve kaliteli sağlık hizmetini hedef alan genel sağlık sigortası sistemi oluşturulmuştur.

Bilişim Ve Teknoloji Alanında Yürütülen Çalışmalar

Hukuk Uygulamaları Yazılım Projesi (HUYAP)

Kurum bünyesinde gerçekleştirilen tüm icra takip, dava ve mütalaa işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi ve raporlanması ile merkez ve taşra hukuk servislerinin iş ve karar alma süreçleri hızlanmıştır. Buna bağlı olarak hukuk ve taşra servislerindeki personelin verimliliği yükselmiştir.

HUYAP ile tüm sistem UYAP sistemi, MOSİP, DYS, Barolar Birliği ve PTT ile bütünleşik çalışmakta olup, bu sayede farklı süreçlerin tek bir merkezden yönetilmesi ve işletilmesi sağlanmıştır. Projenin tamamı SGK bünyesindeki personel kaynağı ile geliştirilmiştir.

HUYAP ile birlikte fiziki ortamdan elektronik ortama geçildiğinden Kurum kırtasiye masrafları asgari seviyeye indirilmiş, mükerrer ödemelerin önüne geçilmiştir.

e-Devlet Uygulamasına Yönelik Faaliyetler

- e-Devlet üzerinden e-SGK şifre programı ile girilebilen uygulamaların, belirlenen özel link adresleri üzerinden e-Devlet ortamına girişine olanak veren yazılım çalışması yapılmıştır.

- İşyeri Bildirgesi uygulamasının e-Devlet uygulaması içine de eklenmesi sağlanmıştır.

- 4/1-(c) borçlanma işlemlerinde e-Devlet üzerinden başvuru alınmasına yönelik yazılım çalışmaları tamamlanmıştır.

b- Türkiye İş Kurumu

i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017 yılı bütçesi için başlangıçta 6 milyar 988 milyon TL gelir öngörülmüştür. Yılsonu gelir tahmini 5 milyar 105 milyon TL olarak güncellenmiş ve gelir gerçekleşmesi 5 milyar 105 milyon TL olmuştur. Harcama tarafında ise başlangıçta 6 milyar 990 milyon TL ödenek öngörülmüştür. Yılsonu harcama tahmini 9 milyar 628 milyon TL olarak güncellenmiş ancak 5 milyar 269 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir.

Bütçe gelirleri başlangıç hedefinin yüzde 26,9 ve bütçe giderleri başlangıç hedefinin yüzde 24,6 altında gerçekleşmiştir. Yılsonu gerçekleşmesine göre toplam bütçe giderleri içinde en büyük payı sırasıyla yüzde 86,9 ile cari transferler ve yüzde 6,4 ile personel giderleri almaktadır.

Tablo 22: Türkiye İş Kurumu Bütçe Gerçekleşmeleri

(TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Gelirleri			
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		2.077.675	2.077.675
Alınan Bağış ve Yardımlar	498.010.000	432.885.016	432.885.016
Diğer Gelirler	6.490.000.000	5.718.828.077	5.718.828.077
Sermaye Gelirleri	0	0	0
Gelirler Toplamı	**6.988.010.000**	**6.153.790.768**	**6.153.790.768**
Red İade(-)	0	1.048.566.529	1.048.566.529
Net Gelirler Toplamı	**6.988.010.000**	**5.105.224.238**	**5.105.224.238**
Bütçe Giderleri			
Personel Giderleri	329.283.000	339.434.500	336.678.668
Sosyal Güv. Kur. Devlet Prim Giderleri	54.105.000	53.872.500	52.891.292
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	530.669.000	607.620.000	214.990.578
Cari Transferler	5.979.330.000	8.530.832.000	4.579.965.088
Sermaye Giderleri	96.723.000	96.723.000	84.658.014
Toplam	**6.990.110.000**	**9.628.482.000**	**5.269.183.642**

Kaynak:Türkiye İş Kurumu Faaliyet Raporu

ii- Faaliyet Bilgileri

2017 yılında İŞKUR tarafından gerçekleştirilen bazı önemli faaliyetlere aşağıda değinilmektedir:

İş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında iş arayanlar ile işverenler arasında köprü vazifesi görmeye devam edilmiş bu kapsamda; 4 milyon 276 bin 25

bireysel görüşme, 601 bin 202 işyeri ziyareti ve 22 bin 146 eğitim-öğretim kurumu ziyareti gerçekleştirilmiştir.

İşveren ilişkilerini geliştirerek daha fazla işgücü ve mesleki eğitim talebi almak, işverene bilgi aktarmak ve yükümlülükleri konusunda işverene yardımcı olmak amacıyla, 2010 yılından itibaren Kurum, işveren ziyaretleri eylem planları yapmakta ve bu doğrultuda İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla işveren ilişkilerini geliştirmektedir. Nitekim 2011 yılında 70.505 olan ziyaret sayısı, 2017 yılında 601.202 olarak gerçekleşmiştir.

İşveren danışmanlığı kapsamında yapılan işyeri ziyaretleri yıllar itibarıyla önemli ölçüde artış göstermiştir. 2016 yılında 552.505 işyeri ziyaret edilmişken bu sayı, 2017 yılında 601.202 olmuştur.

İş Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince işverenler; elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.

İşverenlerin çalıştırmakla yükümlü oldukları bu kişileri Kurum aracılığıyla sağlanmakta olup, 2017 yılında toplam 12.151 engelli, 186 eski hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan kişi istihdam edilmiştir.

Toplum Yararına Programlar (TYP), doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla uygulanan programlardır.

2017 yılında TYP uygulamalarına devam edilmiş, uygulanan 5.160 programdan 122.793'ü erkek, 144.131'i kadın olmak üzere toplam 266.924 işsiz faydalanmıştır.

Yıllar itibarıyla İŞKUR'dan hizmet akdi onaylatarak yurtdışına giden işçi sayısında 2008 yılında başlayan krizle birlikte azalma görülmektedir. 2017 yılında 19.834 kişi İŞKUR aracılığıyla yurtdışına gönderilmiştir. En çok işçi gönderilen ülkeler, Rusya, Cezayir, S. Arabistan, Irak olmuştur.

Vatandaşa en yakın yerde hizmet sunumunu ilke edinmiş olan İŞKUR, yerel yönetimler ile merkezi yönetimin işbirliği yapması ve vatandaşlara kendilerine en yakın noktalardan hizmet verilebilmesi amacıyla; illerdeki kamu kurum ve kuruluşları ile irtibata geçerek e-İŞKUR üzerinden bazı hizmetlerin, kendi bünyelerinde oluşturacakları birimlerde (Hizmet Noktaları) görevlendirecekleri kuruluş personeline işlem yapma yetkisi vermiştir.

Bu amaca ulaşabilmek için Türkiye çapında hızla yaygınlaşan İŞKUR hizmet noktalarının sayısı 2017 yılı itibarıyla 2.544'e ulaşmıştır.

2010 yılında 10 istihdam fuarı düzenlenmişken, 2017 yılında düzenlenen fuar sayısı 37 olmuştur. Diğer yandan kariyer günleri ile eğitim düzeyi yüksek/nitelikli işgücüne ulaşarak İŞKUR faaliyetleri hakkında tanıtım ve bilgilendirme yapılarak çalışma hayatına yeni atılacak olan gençlerin iş arama süresinin kısalmasına yardımcı olunmakta, İŞKUR'un tanınırlığı artırılmaktadır. Ayrıca ilin önde gelen işverenleri ile gençleri buluşturularak girişimcilik ve iş hayatı hakkında bilgi düzeylerinin artırılmasına çalışılmaktadır. 2010 yılında düzenlenen kariyer günü sayısı 40 iken, 2017 yılı içerisinde 118 kariyer günü gerçekleştirilmiştir.

Yurtiçi ve yurtdışında iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyeti ile işgücü piyasası, istihdam ve insan kaynaklarına yönelik hizmetlerde bulunmaya yetkili olan Özel İstihdam Büroları (ÖİB); işgücü arzı ve talebinin karşılanması faaliyetinin yanı sıra işgücü piyasası ihtiyaçlarına uygun işgücü yetiştirilmesi ve danışmanlık gibi hizmetler de sunmaktadır. İzin belgelerini Kurumdan temin eden ÖİB'ler, kamu kurum ve kuruluşlarında iş ve işçi bulmaya aracılık yetkisine sahip değildir. Kurumca izin verilen 439 ÖİB tarafından 2017 yılında 9.750'si erkek, 12.433'i kadın olmak üzere toplam 22.183 kişi işe yerleştirilmiştir.

Aktif işgücü programları kapsamında 2017 yılında açılan 116.624 kurs/programlardan 508.851 kişi yararlanmış olup, bu kurs/programlar için toplam 1.354.870.000 TL harcanmıştır.

2017 yılında düzenlenen kurs ve programlara katılanların yaklaşık %55'i kadınlardan oluşurken, %61'i de 15-29 yaş grubundadır. Katılımcıların; %41'i ilköğretim mezunu, %31'i ortaöğretim mezunu, %25'i ise ön lisans ve üstü eğitim mezunudur.

2017 yılında düzenlenen mesleki eğitim kurslarına toplam 117.580 kişi katılmış olup, katılımcıların yaklaşık %70'i kadın, %45'i 15-29 yaş grubunda, %58'i ilköğretim mezunu, %22'si ortaöğretim mezunu, %8'i ise ön lisans ve üstü eğitim mezunudur.

Mesleki eğitim kursları kapsamında düzenlenen kurslar ve katılım durumu aşağıda yer almaktadır.

Tablo 23: Mesleki eğitim kursları kapsamında düzenlenen kurslar ve katılım durumu

	Katılımcı Sayısı
MEK/Özel Politika	41.306
MEK/İstihdam Garantisiz	36.903
MEK/ İstihdam Garantili	24.211
Çalışanların Mesleki Eğitimi	12.997
Hükümlü Kursu/Kurum Kaynaklı	1.225
Engelli kursu/Komisyon Kaynaklı	789
Engelli kursu/Kurum Kaynaklı	130
Eski Hükümlü Kursu/Kurum Kaynaklı	19

Kaynak:Türkiye İş Kurumu Faaliyet Raporu

Engellilere yönelik kendi işini kurma hibe desteği kapsamında 2017 yılında 270 adet proje başvurusu alınmış ve yapılan değerlendirmeler sonrasında 187 adet projeye yaklaşık 6.732.000 TL kaynak aktarılmıştır.

Danışmanlar, İŞKUR'a başvuran ve herhangi bir mesleği olmayan ya da mesleği olup da mesleğinde iş bulamayan, mesleki gelişime ihtiyaç duyan bireylerin farkındalıklarının sağlanmasına yönelik bireysel iş danışmanlığı görüşmesi ile grup görüşmeleri yapmaktadırlar.

Bu kapsamda 2017 yılında, 4.276.025 kişiyle bireysel görüşme, 1.144.573 kişinin katılımı ile de grup görüşmesi yapılmış ve 455.852 kişiye iş arama becerileri eğitimi gerçekleştirilmiştir.

2017 yılında 1.325.912 kişi işsizlik ödeneği için başvuruda bulunmuş, hak eden 681.687 kişiye toplam 4.169.246.201 TL ödeme yapılmıştır.

2017 yılı içerisinde AB ve Uluslararası Fon Kaynakları Kullanılarak 2017 Yılında İŞKUR tarafından Yürütülen Projeler;

- *Kadın İşletmelerine Finansman ve Danışmanlık Desteği Programı*

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında finanse edilen proje, İŞKUR ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası işbirliğinde yürütülmektedir. 2014-2017 yılları arasında uygulanana projenin bütçesi 38 milyon Avrodur. Projenin amacı, kadınlara ait veya kadınlar tarafından yönetilen KOBİ'lerin sürdürülebilir büyümelerinin desteklenerek yeni istihdam alanları oluşturulmasıdır. Bu doğrultuda projenin hedef grubu, kadınlara ait veya kadınlar tarafından yönetilen KOBİ'lerdir.

Projenin finansal bileşeni kapsamında 50 milyon Avroluk kredi kullandırma anlaşması imzalanmıştır. Tahsis edilen kredi miktarının yaklaşık 250 milyon Avrosu Türkiye çapında 16 bin kadın işletme tarafından kullanılmıştır.

Projenin işletme destekleri bileşeni kapsamında 342 işletmeye danışmanlık, 80 işletmeye mentorluk, 657 işletmeye eğitim verilmiştir. Gerçekleştirilen tanıtım ve görünürlük faaliyetleri ile 6 binden fazla kadına ulaşılmıştır. Değerlendirmesi tamamlanan danışmanlık projeleri neticesinde 794 yeni istihdam oluşturulmuştur. Bununla beraber söz konusu işletmelerin %65'inde verimlilik artışı, %75'inde gelir artışı sağlanmıştır.

Projenin ulusal kapanış konferansı 22 Kasım 2017 tarihinde ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve proje faydalanıcılarının katılımıyla Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

- ***Kadınlar İçin Daha Çok ve İyi İşler: Türkiye'de İnsana Yakışır İş İçin Kadınların Güçlendirilmesi Projesi***

ILO ve İŞKUR işbirliği ile yürütülen projenin amacı, kadın istihdamının artırılması ve yaygınlaştırılması için ulusal ölçekte kapsayıcı ve bütüncül bir politikanın geliştirilmesine destek olmak, aktif işgücü piyasası programları ile kadınlar için insana yakışır iş olanaklarının sağlanması, toplumsal cinsiyet eşitliği ve çalışma standartları alanında farkındalık oluşturulması ve Türkiye'de kadın istihdamının güçlendirilmesine destek olmaktır. Projenin hedef grubu ise İŞKUR'a kayıtlı işsiz kadınlardır.

İsveç Uluslararası Kalkınma Ajansı (SIDA) tarafından finanse edilen Projenin bütçesi yaklaşık 3,6 milyon Dolar olup, Projenin 2018 yılı ilk çeyreğinde sona ermesi planlanmaktadır.

Ankara, Konya, Bursa ve İstanbul pilot illerinde uygulanmakta olan Projenin ulusal ölçekte sonuçlara ulaşılması hedeflenmektedir.

Proje kapsamında;

- İŞKUR'un öncülüğünde ilgili kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan Ulusal Teknik Ekip tarafından ilk "Kadın İstihdamı Eylem Planı" hazırlanmıştır.
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin süreçlerin izlenmesi ve raporlanması amacıyla 81 İl Müdürlüğünden yönetici düzeyinde toplumsal cinsiyet eşitliği temsilcisi belirlenmiştir.
- 2017 yılında gerçekleştirilen İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları toplantılarında "kadın istihdamı" konusu ana gündem maddesi olarak ele alınmıştır.

- İşgücü Piyasası Analizlerinin yürütülmesinde kullanılan ankete açık işlerin cinsiyet kırılımı eklenmiştir.
- Toplumsal cinsiyet eşitliği ve çalışma standartları konusunda farkındalığın artırılması amacıyla kadın istihdamı ve kadınlar için insana yakışır işler konusunda ülke çapında kısa belgesel film yarışması düzenlenmiş, kamu spotları hazırlanarak ulusal kanallarda yayınlanmıştır.
- 30 iş ve meslek danışmanına girişimcilik eğitim programı başvuru sürecinin değerlendirilmesi eğitimi verilmiştir.
- Pilot illerde "İşgücü Piyasasının Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Perspektifinden Analizi Raporları" ile "Erken Çocukluk Bakım ve Eğitim Hizmetleri

Haritalandırma Çalışması" ve "Kadın Girişimciliğini Girişimcilik Eğitimleri Yolu İle Teşvik Etmede Daha İyi Bir Uygulama" raporları hazırlanmıştır.

- 2017 yılı içinde 81 İl Müdürlüğü toplumsal cinsiyet eşitliği temsilcisine, 50 Genel Müdürlük personeline ve pilot illerde görevli 175 iş ve meslek danışmanına toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verilmiştir. Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitici eğitimi verilen 19 personel tarafından pilot illerde ki 100 personele eğitim verilmiştir.
- 400 kadına girişimcilik eğitimi, 28 kadına mikro hibe ve danışmanlık desteği, 830 kadına iş arama becerileri semineri ve danışmanlık hizmeti verilmiştir.

- ***Sosyo-Duygusal Becerilerin Geliştirilmesi Projesi***

İŞKUR ve Dünya Bankası işbirliğiyle yürütülmekte olup projenin amacı; iş arayanların motivasyon, hedef belirleme ve planlama gibi sosyo-duygusal becerilerinin geliştirilmesi ve bu doğrultuda iş ve meslek danışmanları ile iş arayanların etkileşimlerinin arttırılması yoluyla istihdam edilebilirliklerinin artırılmasıdır.

Proje'de İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Kocaeli pilot il olarak belirlenmiştir. Proje kapsamında öncelikle iş ve meslek danışmanlarına, ardından eğitim alan danışmanlar tarafından iş arayanlara sosyo-duygusal becerilerin geliştirilmesine yönelik eğitimler planlanmaktadır.

- *OECD Yerelde İş Oluşturma Kapasitesinin Araştırılması Projesi*

AB Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında finanse edilen projenin amacı, hibe projelerinin desteklenmesi yoluyla gençlerin istihdam edilebilirliklerinin ve girişimcilik becerilerinin geliştirilmesidir. Projenin uygulama bölgesi 81 il olup, bütçesi 17 milyon Avrodur.

Operasyon kapsamında 33 ilde desteklenen ve 2017 yılı içerisinde sona eren 56 hibe projesi kapsamında;

- 4.909 gencin mesleki eğitimlerden faydalanması,
- 4.607 gencin genel beceri eğitimlerinden faydalanması,

- 13.949 gencin yönlendirme ve danışmanlık hizmetlerinden faydalanması,
- 1.033 gencin istihdam garantili kurslardan faydalanması,
- 2.746 gencin girişimcilik eğitimlerinden faydalanması,
- 2.618 gencin de staj ve çıraklık programlarından faydalanması,
- 786 gencin istihdam edilmesi,
- 48 yeni işletme kurulmasının desteklenmesi,
- Eğitim kurumları ile sanayi arasında işbirliğini geliştirecek modellerin kurulması,
- 13 kariyer merkezinin oluşturulması,
- 15 kurumda mezun izleme sisteminin kurulması,

sağlanmıştır.

Projenin ulusal kapanış konferansı 31 Mart 2017 tarihinde ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve hibe faydalanıcıları temsilcilerinin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

- *OECD Yerelde İş Oluşturma Kapasitesinin Araştırılması Projesi*

Ulusal fon kaynakları kullanılan ve uluslararası nitelikte olan, İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) Yerel Ekonomik ve İstihdam Kalkınması Programı (LEED) ile İŞKUR işbirliğinde yürütülen projenin amacı, istihdam politikalarının ve kamu istihdam hizmetlerinin, iş piyasalarının ihtiyaçlarını nasıl daha iyi karşılayacağına, ekonomik gelişme ile nasıl koordine edileceğine, yeni ekonomik fırsatlar doğrultusunda nasıl daha esnek olabileceğine ve beceri kullanımı ile nasıl daha üretken hale getirilebileceğine dair teknik sonuçlara ulaşılmasıdır.

Proje, tüm ülkeyi kapsayan bir bakış açısıyla iki pilot ilde (Kocaeli ve Trabzon) uygulanmakta olup, istihdamla ilgili sosyal tarafların katılımıyla saha çalışmaları ve 81 ili kapsayan online anketler gerçekleştirilmiştir. Uygulaması 2015 yılı içerisinde başlayan ve bütçesi 150 bin Avro olan Proje 2017 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

Proje kapsamında Kocaeli ve Trabzon illerinde istihdam politikalarına yön veren aktörlerin, OECD temsilcilerinin ve İŞKUR personelinin katılımıyla yerel çalıştaylar ve ulusal düzeyde bir çalıştay düzenlenmiştir.

Saha araştırmaları ve çalıştaylar neticesinde OECD tarafından İŞKUR görüş, değerlendirme ve önerileri ile hazırlanan Yerelde İş Oluşturma Türkiye Raporu nihai haline getirilmiştir.

- **Göç Politikaları ve Projeler**

İŞKUR, başta geçici koruma kapsamındaki Suriyeliler olmak üzere bütün sığınmacıların Türkiye işgücü piyasaları üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerini önceden tahmin etmek, ileriye dönük tedbirler almak, süreci ileri görüşlü ve katılımcı bir yaklaşımla yönetmek ve Suriyeli işgücünün Türkiye'nin işgücü piyasalarına uyumlarını sağlamak gayesiyle işlev gösteren politika ağının, yönlendirici ve öncü aktörlerinden biridir.

Bu sorumluluk çerçevesinde, ülkemizdeki sığınmacıların işgücü piyasasına erişim kapasitelerinin arttırılması amacıyla, İŞKUR portalına kayıt olmalarının, iş ve meslek danışmanlığı hizmeti almalarının ve aktif işgücü programlarından faydalanmalarının önü açılmıştır. Söz konusu mevzuat değişiklikleriyle birlikte geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerin ve diğer sığınmacıların işgücü piyasalarına erişimlerinin artırılması ve uyumlarının desteklenmesi amacıyla çeşitli ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği çalışmalarımız ve proje faaliyetlerimiz hız kazanmıştır.

- *İŞKUR-BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) İşbirliği Protokolü*

IPA 40 Programı ve UNHCR Program Bütçesinden fonlanan işbirliği çalışmalarının temel amacı İŞKUR'un kurumsal kapasitesini güçlendirmek ve geçici koruma kapsamındaki Suriyeliler ile uluslararası koruma başvuru ve statü sahiplerinin işgücü piyasamıza uyumlarını desteklemektir. Bu işbirliği çerçevesinde;

Ankara'da birkaç Suriyeli grubun kayıtları yapılmış, danışmanlık hizmeti verilmiş, önümüzdeki süreçte de bu tür faaliyetlerin devam etmesi öngörülmektedir.

Ülkemizde bulunan Suriyeli sığınmacılara ve diğer sığınmacılara yönelik müdahale araçları geliştirebilmek, İŞKUR'un kurumsal kapasitesini artırmak ve vatandaşlarımız açısından daha kaliteli hizmet sunabilmek için, çeşitli illerde görev

yapan 281 personelimize mültecilerin işgücü piyasasına erişimi konulu toplam 11 eğitim verilmiştir.

Ayrıca, Kurum hizmetlerini sığınmacılara ve vatandaşlarımıza tanıtmak ve İŞKUR'a kayıtlı olmayan kişilerin kaydını almak amacıyla "İŞKUR Kampanya Otobüsü" faaliyeti gerçekleştirilmiş, bu kapsamda toplam 55'ten fazla ilimize ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Genel Müdürlük binasının bahçesine bir adet Outdoor TV kurulmuş ve İl Müdürlüklerimizde kullanılmak üzere 25 adet kiosk İŞKUR'a hibe edilmiştir.

Ayrıca, hem farkındalığı artırmak hem de ülkemizdeki sığınmacıları bilgilendirmek adına "Türkiye'de İş Bulma Rehberi" hazırlanmıştır.

- *İŞKUR'un Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi*

  İŞKUR'un ana faydalanıcısı olduğu Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) ile birlikte yürütülen ve fon kaynağı Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) olan Projenin bütçesi 800.000 Avro'dur.

  2018 yılı Haziran ayında tamamlanması öngörülen Proje kapsamında;

  - 17-18 Kasım 2017 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Kariyer ve İstihdam Fuarı" mültecilerin transferi, tercüme hizmetlerinin sağlanması ve broşür basımı ile desteklenmiş,
  - 24 Kasım 2017 tarihinde Gaziantep'te, 29 Kasım 2017 tarihinde İstanbul'da yereldeki paydaşların katılımıyla açılış toplantıları yapılmış,
  - 6 Aralık 2017 tarihinde Adana'da "Türkiye'de İşgücü Piyasasına Uyum ve Bilgilendirme Toplantısı" gerçekleştirilmiştir.

- *Sosyal Uyum İçin Eğitim ve İstihdam Desteği Projesi*

Federal Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) tarafından fonlanan ve İŞKUR-GIZ-ATO-Bahçeşehir Üniversitesi işbirliğinde yürütülmekte olan "Sosyal Uyum İçin Eğitim ve İstihdam Desteği Projesi" nin bütçesi 3 Milyon Avro'dur.

Projenin hedefi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının, Suriyeli sığınmacıların ve diğer sığınmacıların ücret karşılığı işlerle desteklenerek işgücü piyasası uyum kabiliyetlerinin geliştirilmesidir. Proje bitiminde ise işverenlerden 1 ay istihdam garantisi beklenmektedir.

2017 yılı Kasım ayı içerisinde taraflarca imzalanmış olan proje kapsamında, işveren başvurularının alınması ve talep edilen personel ile işyerlerinin eşleştirilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

- *Türk Vatandaşlarına ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilere Yönelik İstihdam Desteği Projesi*

Ana faydalanıcısı olduğumuz Türkiye'deki Sığınmacılar için Mali İmkân Programı (FRIT) kapsamında Avrupa Birliği tarafından fonlanan "Suriyeli Sığınmacılara Yönelik İstihdam Desteği Projesi"nin bütçesi 50 Milyon Avro olup, Projenin 2019 yılı sonuna kadar tamamlanması öngörülmektedir.

Proje bütçesinin 38 milyon Avroluk kısmı ile geçici koruma altındaki Suriyeliler ve vatandaşlarımız için İŞKUR'un sunduğu aktif işgücü piyasası programları fonlanacak ve 6 milyon Avroluk kısmı ile ise İŞKUR'un kurumsal kapasiteni geliştirmeye yönelik altyapı ve teknik danışmanlık faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Proje Hibe Anlaşması Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Dünya Bankasınca 2017 yılı Aralık ayında imzalanmıştır.

Proje bütçesinin 2,5 milyon Avroluk kısmıyla ise, Hibe Anlaşmasına yapılacak tadilat sonrasında, işgücü piyasasının talep yönlü desteklenmesini amaçlayan mikro hibe çalışmasının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

- *Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin Gaziantep'teki Sürdürülebilir İşgücü Piyasasına Dahiliyeti Projesi*

IOM-İŞKUR-MYK-UİGM işbirliğinde yürütülmesi planlanan Proje, Gaziantep'teki geçici koruma statüsüne sahip Suriyelilerin istihdam edilmesini sağlarken, diğer yandan ilin ekonomik kalkınmasına, sosyal katılım ve sosyal uyum öncelikleriyle uyumlu olarak işgücü piyasasına katılımlarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında Gaziantep ilinde yarısı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, yarısı geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerden olmak üzere, toplam 40 kişinin mesleki

eğitim kurslarından, kurs bitiminden sonra da işbaşı eğitim programlarından faydalanması planlanmaktadır.

Ayrıca, söz konusu proje kapsamında vatandaşlarımızın ve farklı statüdeki göçmenlerin becerilerinin doğrulanması ve iş piyasasına katılımı için iş ve meslek danışmanlarının güçlendirilmesine yönelik eğitimler verilmesi öngörülmektedir.

2017 yılında işbirliği protokolünün imzalanmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirildiği Projenin, 2018 yılında hayat geçmesi planlanmaktadır.

- *Güneydoğu Anadolu Bölgesinde İstikrarın Güçlendirilmesi Projesi*

İŞKUR'un işbirliği kapsamında ortak olduğu ve Japonya Hükümetinin fonladığı, UNDP'nin yürüttüğü Projede, Suriye krizi bağlamında Güneydoğu Anadolu'da geçim imkânlarının iyileştirilmesi ve daha iyi belediye hizmetleriyle sosyal istikrarın güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Proje, 2016 yılının Nisan ayından başlamış olup 2018'in Mart ayında tamamlanması öngörülmektedir.

Projenin;

Birinci bileşeni, tarım, sanayi ve hizmet sektörünün ihtiyaç duyduğu mesleki eğitim ve yetkinlik geliştirme programlarının sunulması ve de daha çeşitli ve kapsamlı geçim imkânları için yerel değer zincirlerini ve yerel üretim ekosistemlerini ve altyapılarının geliştirmesi yoluyla Suriyeli nüfusun ve ev sahibi toplumların farklı kesimlerinin istihdam edilebilirliğine katkı sağlamayı,

İkinci bileşeni, kamu hizmetlerinde ve kamusal alanlar/sosyal bölgeler yaratmada, belediyelerin kapasitelerinin güçlendirmesi açısından tespit edilen/bildirilen açığı doldurmayı hedeflemektedir.

İŞKUR olarak, birinci bileşen kapsamında, Şanlıurfa ve Kilis illerinde üniversitelerde hizmet noktalarının kurulumunun yanı sıra, yine Şanlıurfa, Kilis ve Hatay illerinde İşbaşı Eğitim Programı uygulanması öngörülmektedir.

- *Türk Vatandaşları ve Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Ekonomik Fırsatların Güçlendirilmesi Projesi*

İŞKUR'un ana faydalanıcısı olduğu Avrupa Birliği Sığınmacılar İçin Mali İmkân (FRIT) Programı kapsamında uygulanması planlanan Projede, Türkiye Cumhuriyeti

hükümetinin Suriyeli sığınmacıların yoğun olduğu yerlerde beceri talebini ölçme, iş yaratma ve girişimcilik desteği kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

Projenin bütçesi 5 Milyon Avro olup uygulama süresi ve faaliyetlerin detayları henüz Kavram Notu düzeyinde netleştirilmiştir. Önümüzdeki süreçte, projenin uygulanmasına yönelik müzakere çalışmalarının devam etmesi beklenmektedir.

3- Mahalli İdareler

5018 sayılı Kanun ile kamu mali yönetiminin kapsamı uluslararası standartlara uygun olarak genel yönetim şeklinde yeniden belirlenmiş ve mahalli idareler genel yönetim kapsamına alınmıştır.

5018 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde mahalli idare, yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu Kanunun 41 inci maddesinde, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneğinin Sayıştaya ve İçişleri Bakanlığına gönderileceği, İçişleri Bakanlığının bu raporları esas alarak kendi değerlendirmelerini de içeren mahalli idareler genel faaliyet raporunu hazırlayacağı, kamuoyuna açıklayacağı ve anılan raporun birer örneğinin Sayıştaya ve Maliye Bakanlığına gönderileceği hükme bağlanmıştır.

a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler

Türkiye'de 51 il özel idaresi, 1.398 belediye, 18.380 köy bulunmaktadır. Diğer taraftan, 1151 sayılı Bozcaada ve İmroz Kazalarının Mahalli İdareleri Hakkında Kanunun ilgili hükümlerine göre Gökçeada ve Bozcaada yönetimleri de birer mahalli idare birimi olarak kurulmuştur. 6360 sayılı Kanun ile 1.554 belediyenin tüzel kişiliği kaldırılarak belediye sayısında % 53 azalmaya gidilmiştir.

Türlerine göre mahalli idare sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 24: Türleri İtibarıyla Belediye Sayısı

Büyükşehir Belediyesi	30
Büyükşehir İlçe Belediyesi	519
İl Belediyesi	51
İlçe Belediyesi	402
Belde Belediyesi	396
TOPLAM	**1.398**

Kaynak: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Belediyeler, nüfus büyüklüklerine ve il, ilçe ve belde belediyesi olmalarına bakılmaksızın 5393 sayılı Belediye Kanununa göre yönetilmekle birlikte; nüfusu, fiziki yerleşim durumu ve ekonomik gelişmişlik düzeyleri dikkate alınarak büyükşehir belediyesine dönüştürülmüş yerlerdeki büyükşehir belediyeleri ile büyükşehir sınırları içindeki ilçe belediyeleri 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu hükümlerine göre yönetilmektedir.

1.398 belediyenin 30'u büyükşehir belediyesi, 51'i il belediyesi, 519'u büyükşehir ilçe belediyesi, 402'si ilçe belediyesi (büyükşehir belediye sınırları dışında kalan ilçeler) ve 396'sı ise belde belediyesidir.

Nüfusu 2.000'in altında 104, 5.000'in altında 533, 10.000'in altında 717 belediye bulunmaktadır. Nüfusu 10.000'in altındaki belediyelerin toplam belediye sayısına oranı % 51'dir. Nüfusu 100.000'in üzerinde 238 belediye bulunmaktadır.

Ülkemizdeki nüfusun % 77,57'si büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, % 16,47'si diğer belediye sınırları içerisinde,%5,96'sı köy sınırları içerisinde yaşamaktadır.

Ülkemizde 33 belediye bağlı idaresi ve 793 mahalli idare birliği bulunmaktadır.

Ülkemizde; 450'si köylere hizmet götürme birliği (KHGB), 97'si içmesuyu birliği, 55'i belediye hizmet birliği, 54'ü turizm altyapı hizmet birliği, 99'u çevre altyapı hizmet birliği, 10'u özel idare-belediye hizmet birliği, 2'si ülke düzeyinde birlik, 8'i kalkınma birliği ve 18'i diğer birlikler olmak üzere toplam birlik sayısı 793'dir. 08/03/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu ile sulama birlikleri, mahalli idare birlikleri

kapsamından çıkarılmıştır. 6360 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyelerinin kurulduğu illerde faaliyet yürüten köylere hizmet götürme birliklerinin tüzel kişilikleri kaldırılmıştır.

b- Bütçe Gerçekleşmeleri

2017 yılında mahalli idarelerin konsolide bütçe giderleri 2016 yılına göre yüzde 24,8 oranında artarak 151 milyar 263 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 22,3 oranında artarak 133 milyar 767 milyon TL olmuştur. Bu nedenle 17 milyar 496 milyon TL bütçe açığı ortaya çıkmıştır.

Mahalli idarelerin konsolide bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 25 : 2017 Yılı Mahalli İdareler Konsolide Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2016	2017	2017 / 2016 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	**121.184.088**	**151.262.912**	**24,8**
Personel Giderleri	16.488.611	17.714.301	7,4
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	2.629.276	2.848.798	8,3
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	48.700.978	58.728.840	20,6
Faiz Giderleri	2.258.616	3.339.989	47,9
Cari Transferler	3.775.310	4.411.964	16,9
Sermaye Giderleri	41.778.167	59.625.810	42,7
Sermaye Transferleri	1.272.617	1.176.447	-7,6
Borç Verme	4.280.513	3.416.763	-20,2
Bütçe Gelirleri	**109.374.491**	**133.766.501**	**22,3**
Vergi Gelirleri	12.243.842	13.237.799	8,1
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.658.446	27.858.152	17,8
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	8.176.215	10.381.904	27,0
Faizler, Paylar ve Cezalar	58.171.269	73.777.526	26,8
Sermaye Gelirleri	6.357.191	8.071.629	27,0
Alacaklardan Tahsilatlar	767.528	439.491	-42,7
Bütçe Dengesi	**-11.809.597**	**-17.496.411**	

Not 1: Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2017 Ocak-Mart döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 412.011 Bin TL bütçe geliri, 319.574 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2017 Nisan-Haziran döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 428.029 Bin TL bütçe geliri, 1.141.107 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2017 Temmuz-Eylül döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 647.885 Bin TL bütçe geliri, 1.206.575 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2017 Ekim-Aralık döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan2.343.857 Bin TL bütçe geliri, 789.720 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Not 2: Gelir ve giderden yapılan eliminasyon tutarları arasındaki rakamsal fark, kayıt zamanının farklı olması ve sınıflandırma farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Tablo üzerinde yapılacak değerlendirmelerde bu durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

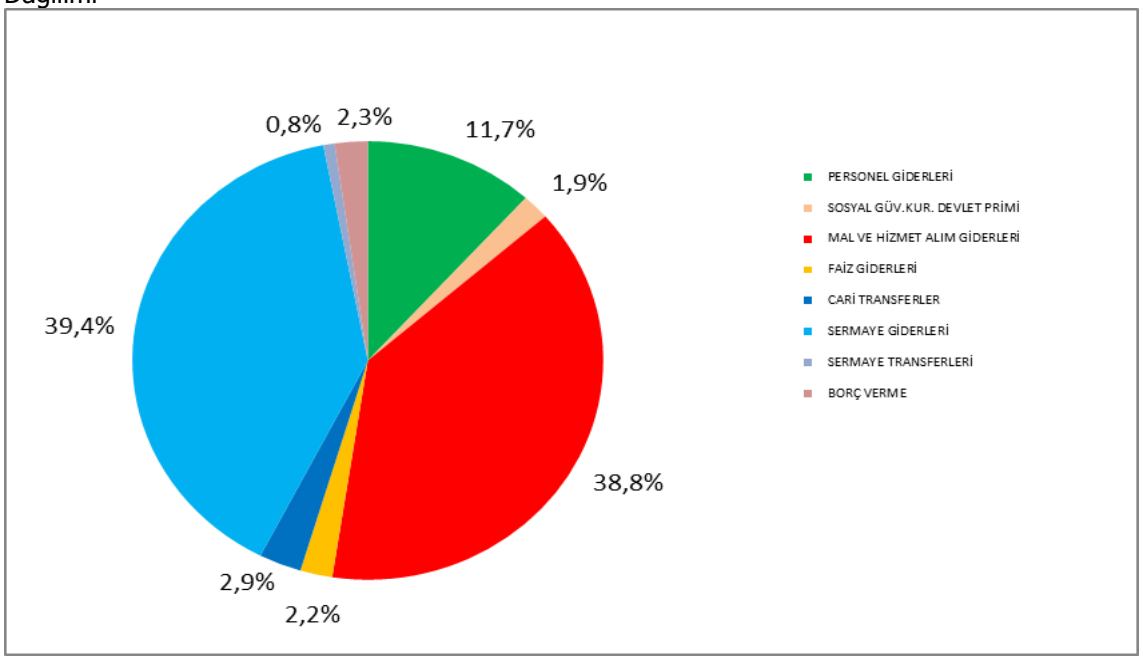
Not 3: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Not 4: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları görev ve sorumluluk alanları itibariyle Mahalli İdareler kapsamında değerlendirildiğinden 2017 Yılı Mahalli İdareler tabloları Yatırım İzleme ve Koordinasyon

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Aşağıdaki grafikte, ekonomik sınıflandırmaya göre mahalli idareler bütçe giderlerinin toplam bütçe giderleri içindeki payları gösterilmiştir.

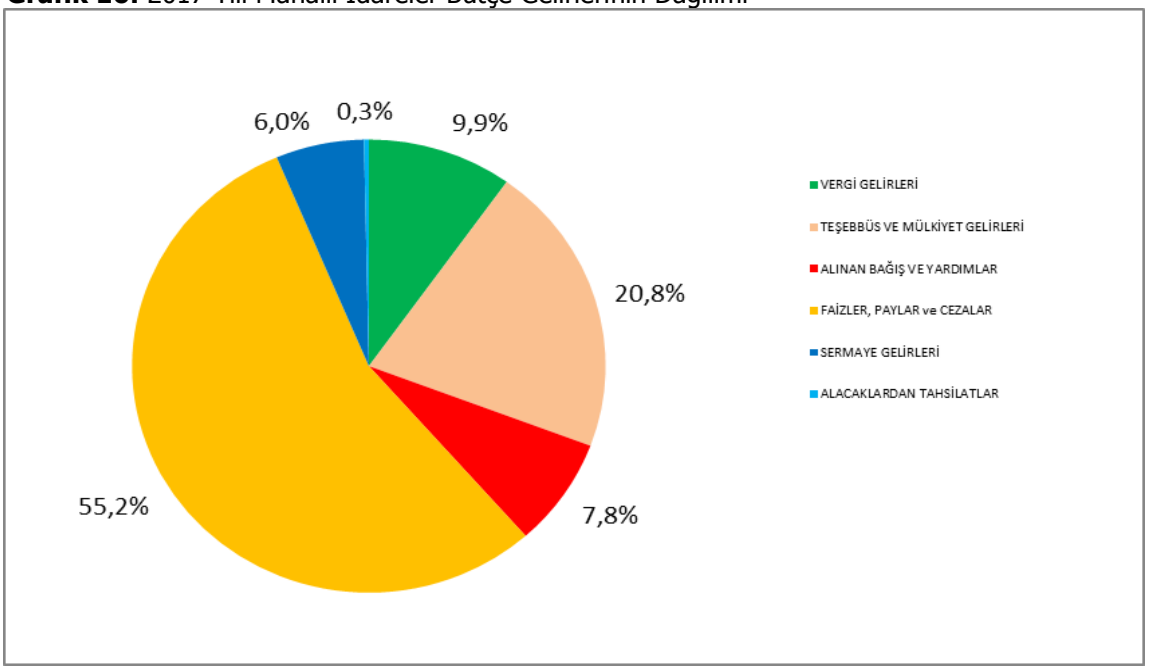
Grafik 15: 2017 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

Mahalli idarelerin bütçe giderleri içerisinde sermaye giderleri yüzde 39,4 ile en büyük paya sahiptir. Mal ve hizmet alım giderleri yüzde 38,8 ile ikinci, personel giderleri ise yüzde 11,7 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Aşağıdaki grafikte gelir türleri itibarıyla mahalli idareler bütçe gelirlerinin toplam gelirler içindeki payları gösterilmiştir.

Grafik 16: 2017 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Gelirlerinin Dağılımı

Grafik incelendiğinde en büyük gelir unsurunun yüzde 55,2 ile faizler, paylar ve cezalar olduğu, bunu yüzde 20,8 ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ve yüzde 9,9 ile vergi gelirlerinin izlediği görülmektedir. Mahalli idarelerin gelirlerinin, 60 milyar 704 milyon TL'si merkezi yönetim bütçe gelirlerinden alınan paylardan oluşmaktadır.

Fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre mahalli idarelerin giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

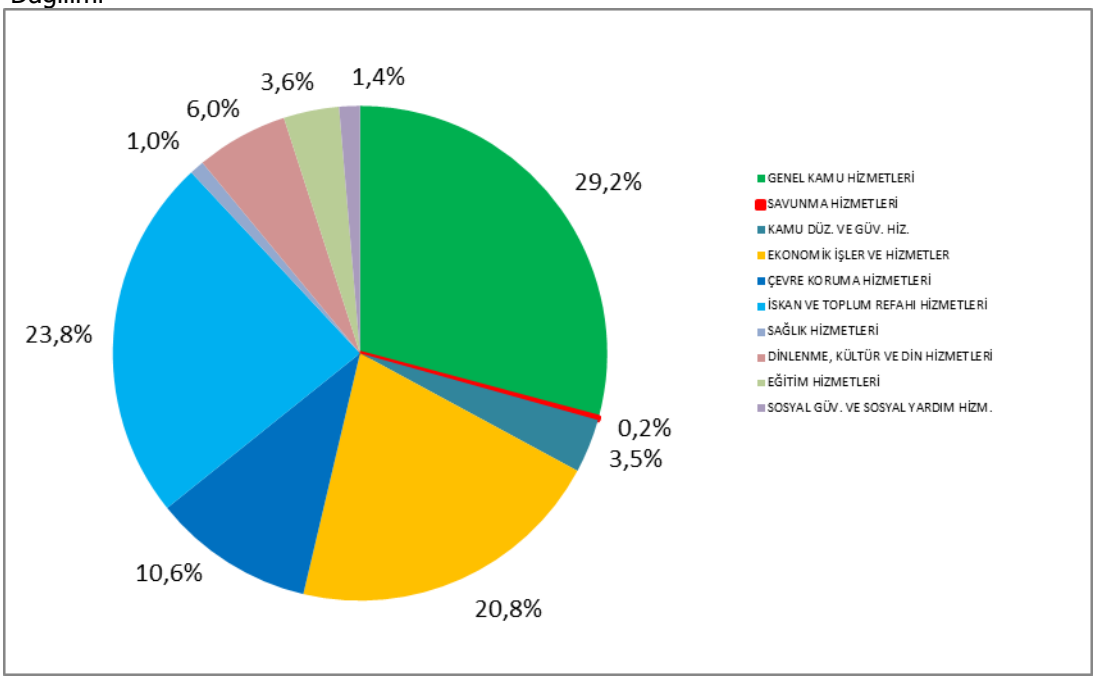
Tablo 26: Mahalli İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	8.493.983	1.319.803	19.437.499	3.339.989	2.607.744	4.673.621	839.666	3.416.763	**44.129.068**
Savunma Hizmetleri	2.352	385	72.707		152	188.522	53		**264.171**
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1.932.680	292.719	1.839.537		22.579	1.255.098	4.888		**5.347.501**
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.931.704	341.651	9.318.013		412.158	19.310.145	152.023		**31.465.694**
Çevre Koruma Hizmetleri	1.055.838	182.349	10.273.477		16.230	4.446.599	6.008		**15.980.501**
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	3.207.622	541.515	8.790.528		102.841	23.241.729	103.322		**35.987.557**
Sağlık Hizmetleri	253.467	41.354	871.504		28.598	252.268	208		**1.447.399**
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	694.401	108.013	6.599.975		359.879	1.306.057	27.824		**9.096.149**
Eğitim Hizmetleri	12.092	1.586	652.612		7.453	4.778.871	42.141		**5.494.755**
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	130.162	19.423	872.988		854.330	172.900	314		**2.050.117**
TOPLAM	**17.714.301**	**2.848.798**	**58.728.840**	**3.339.989**	**4.411.964**	**59.625.810**	**1.176.447**	**3.416.763**	**151.262.912**

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Aşağıdaki grafikte mahalli idare bütçe gider gerçekleşmelerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre payları gösterilmektedir. Mahalli idarelerin yapmış olduğu giderlerde en önemli payı yüzde 29,2 ile genel kamu hizmetleri, ikinci sırayı yüzde 23,8 ile iskan ve toplum refahı hizmetleri, üçüncü sırayı ise yüzde 20,8 ile ekonomik işler ve hizmetler almıştır.

Grafik 17: 2017 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

i- Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

2017 yılında belediyelerin bütçe giderleri 2016 yılına göre yüzde 22,8 oranında artarak 112 milyar 48 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 19,9 oranında artarak 97 milyar 149 milyon TL olmuştur. Böylece bütçe 14 milyar 899 milyon TL açık vermiştir.

Tablo 27: 2017 Yılı Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2016	2017	2017 / 2016 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	**91.269.961**	**112.048.078**	**22,8**
Personel Giderleri	12.290.220	12.917.332	5,1
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1.970.590	2.076.175	5,4
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	38.479.212	46.216.373	20,1
Faiz Giderleri	1.949.798	2.896.520	48,6
Cari Transferler	3.721.403	4.249.003	14,2
Sermaye Giderleri	29.635.313	40.858.656	37,9
Sermaye Transferleri	933.785	1.121.681	20,1
Borç Verme	2.289.640	1.712.338	-25,2
Bütçe Gelirleri	**80.994.408**	**97.148.981**	**19,9**
Vergi Gelirleri	12.225.548	13.217.357	8,1
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.426.757	11.585.675	37,5
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.621.091	1.981.842	22,3
Faizler, Paylar ve Cezalar	52.173.000	62.144.191	19,1
Sermaye Gelirleri	5.838.798	7.879.786	35,0
Alacaklardan Tahsilatlar	709.214	340.130	-52,0
Bütçe Dengesi	**-10.275.553**	**-14.899.097**	

Not 1: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Not 2: Mali istatistikler arasında yapılan aktarmalardan kaynaklanan tutarlar gelir ve giderden revize edilerek hazırlanmıştır.

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Belediyelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 28: Belediyelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	5.556.030	879.598	14.966.060	2.896.520	2.548.705	2.621.608	908.153	1.712.338	**32.089.012**
Savunma Hizmetleri	2.352	385	30.528		95	131			**33.491**
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1.918.963	290.419	1.674.386		22.579	528.184			**4.434.531**
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.536.435	265.939	6.561.309		384.656	17.577.212	130.263		**26.455.814**
Çevre Koruma Hizmetleri	862.816	149.759	8.932.785		12.340	2.042.727	3.860		**12.004.287**
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.952.495	320.008	5.467.557		38.720	16.956.964	59.437		**24.795.181**
Sağlık Hizmetleri	252.316	41.095	860.329		28.592	54.840	8		**1.237.180**
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	693.859	107.972	6.556.011		356.644	965.462	19.893		**8.699.841**
Eğitim Hizmetleri	12.070	1.586	342.803		2.431	38.659			**397.549**
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	129.996	19.414	824.605		854.241	72.869	67		**1.901.192**
TOPLAM	**12.917.332**	**2.076.175**	**46.216.373**	**2.896.520**	**4.249.003**	**40.858.656**	**1.121.681**	**1.712.338**	**112.048.078**

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri

2017 yılında il özel idarelerinin bütçe giderleri 2016 yılına göre yüzde 17,6 oranında artarak 9 milyar 267 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 10,3 oranında

artarak 9 milyar 288 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 22 milyon TL bütçe fazlası elde edilmiştir. İl özel idareleri bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 29: 2017 Yılı İl Özel İdareleri Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2016	2017	2017 / 2016 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	**7.882.697**	**9.266.959**	**17,6**
Personel Giderleri	1.720.636	1.862.229	8,2
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	206.818	276.419	33,7
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.371.576	1.814.736	32,3
Faiz Giderleri	24.331	25.496	4,8
Cari Transferler	240.337	302.877	26,0
Sermaye Giderleri	3.773.960	4.656.951	23,4
Sermaye Transferleri	542.665	327.767	-39,6
Borç Verme	2.374	484	-79,6
Bütçe Gelirleri	**8.424.206**	**9.288.491**	**10,3**
Vergi Gelirleri	18.294	20.442	11,7
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	113.455	185.088	63,1
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	5.367.154	5.609.794	4,5
Faizler, Paylar ve Cezalar	2.912.573	3.438.073	18,0
Sermaye Gelirleri	10.916	35.014	220,8
Alacaklardan Tahsilatlar	1.814	80	-95,6
Bütçe Dengesi	**541.509**	**21.532**	

Not: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

İl özel idarelerinin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 30: İl Özel İdarelerinin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	1.686.532	256.285	1.108.800	25.496	278.042	661.084	195.646	484	**4.212.369**
Savunma Hizmetleri			24.251		56	26.279	53		**50.639**
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	62		33.839			309.486	5.059		**348.446**
Ekonomik İşler ve Hizmetler	64.137	11.872	224.361		4.977	1.040.989	60.297		**1.406.633**
Çevre Koruma Hizmetleri	1.594	359	13.474		448	52.458	4.649		**72.982**
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	109.748	7.873	59.202		8.675	333.272	8.471		**527.241**
Sağlık Hizmetleri			6.986			171.443	200		**178.629**
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	134	30	21.689		5.705	117.781	3.044		**148.383**
Eğitim Hizmetleri	22		273.836		4.885	1.880.263	50.101		**2.209.107**
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri			48.298		89	63.896	247		**112.530**
TOPLAM	**1.862.229**	**276.419**	**1.814.736**	**25.496**	**302.877**	**4.656.951**	**327.767**	**484**	**9.266.959**

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

2017 yılında belediyelere bağlı idarelerin bütçe giderleri 2016 yılına göre yüzde 18,4 oranında artarak 24 milyar 823 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 15,1 oranında artarak 21 milyar 788 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 3 milyar 35 milyon TL bütçe açığı oluşmuştur.

Belediyelere bağlı idarelerin bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 31: 2017 Yılı Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2016	2017	2017 / 2016 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	**20.966.714**	**24.823.300**	**18,4**
Personel Giderleri	2.316.769	2.357.014	1,7
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	440.203	430.314	-2,2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.045.968	9.502.452	18,1
Faiz Giderleri	284.272	416.834	46,6
Cari Transferler	506.397	1.956.469	286,4
Sermaye Giderleri	7.383.204	8.450.323	14,5
Sermaye Transferleri	13.164	16.358	24,3
Borç Verme	1.976.737	1.693.536	-14,3
Bütçe Gelirleri	**18.934.469**	**21.788.042**	**15,1**
Vergi Gelirleri	0	0	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.038.039	17.509.067	16,4
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	507.428	582.516	14,8
Faizler, Paylar ve Cezalar	2.825.732	3.451.260	22,1
Sermaye Gelirleri	507.366	147.191	-71,0
Alacaklardan Tahsilatlar	55.904	98.008	75,3
Bütçe Dengesi	**-2.032.245**	**-3.035.258**	

Not: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Belediyelere bağlı idarelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 32: Belediyelere Bağlı İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	700.678	121.849	2.684.162	416.834	1.781.183	314.077	9.286	1.693.536	**7.721.605**
Savunma Hizmetleri			81						**81**
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	12.256	2.089	129.125			20			**143.490**
Ekonomik İşler ve Hizmetler	329.402	63.687	2.313.013		1.633	386.539			**3.094.274**
Çevre Koruma Hizmetleri	180.483	31.102	1.200.567		78	2.323.813			**3.736.043**
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.133.367	211.363	3.175.137		173.575	5.425.874	7.072		**10.126.388**
Sağlık Hizmetleri	828	224	367						**1.419**
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri									**0**
Eğitim Hizmetleri									**0**
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.									**0**
TOPLAM	**2.357.014**	**430.314**	**9.502.452**	**416.834**	**1.956.469**	**8.450.323**	**16.358**	**1.693.536**	**24.823.300**

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

iv-Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme

2017 yılında mahalli idarelerin bütçe giderleri bir önceki yıla göre yüzde 24,8 artarken bütçe gelirleri yüzde 22,3 artmış ve böylece gelirdeki artış giderdeki artışın altında kalmıştır. Mahalli idareler 2016 yılında 11 milyar 810 milyon TL bütçe açığı verirken 2017 yılında 17 milyar 496 milyon TL bütçe açığı vermiştir.

Bütçe giderlerinin artışında; bir önceki yıla göre 17,8 milyar TL artan (yüzde 42,7) sermaye giderleri ile 10 milyar TL artan (yüzde 20,6) mal ve hizmet alım giderleri etkili olmuştur. 2017 yılında faiz giderlerinin artış oranı ise yüzde 47,9 olmuş ve bütçe giderleri artış oranının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mahalli idarelerin bütçe gelirlerinin artmasında özellikle faizler, paylar ve cezalar etkili olmuştur. Bu gelir kalemindeki yüzde 26,8 oranındaki artış, mahalli idareler bütçe gelirlerinin artış oranının üstünde bir oranda gerçeklemiştir.

Belediyeler mahalli idareler içerisinde gider rakamı açısından yüzde 74,1'lik bir paya sahiptir. Belediyelerin bütçe giderleri 2017 yılında yüzde 22,8 artarken bütçe gelirleri yüzde 19,9 artmıştır. 2016 yılında belediyelerin 10,3 milyar TL olan bütçe açığı 2017 yılında 14,9 milyar TL'ye çıkmıştır.

Belediyelerin en önemli gider kalemi olan sermaye giderleri 2017 yılında yüzde 37,9 artarak bütçe giderlerindeki artışın en önemli nedeni olmuştur.

Belediye bütçe gelirlerinde yüzde 64 ağırlığa sahip olan faiz, paylar ve cezalar yüzde 19,1 artış oranı ile toplam belediye gelirlerindeki artışın en önemli nedeni olmuştur.

4- Yıl Sonundaki Varlık ve Yükümlülüklere İlişkin Bilgiler

2017 yıl sonu itibariyle varlık ve yükümlülükleri gösteren ayrıntılı bilançolara raporun ekinde yer verilmiştir. Söz konusu bilançolar incelendiğinde, merkezi yönetim bilanço büyüklüğünün 2017 yıl sonu itibariyle 4 trilyon 299 milyar TL'ye ulaştığı ve 2016 yıl sonu bilanço büyüklüğü olan 1 trilyon 464 milyar TL'ye oranla yüzde 194 oranında artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Toplam bilanço büyüklüğünde meydana gelen yüzde 194 oranındaki artıştaki en büyük pay, duran varlıklarda gerçekleşmiştir. Buna göre 2016 yıl sonunda 1 trilyon 81 milyar TL olarak gerçekleşen merkezi yönetim toplam duran varlık büyüklüğü, 2017 yıl sonu itibariyle yüzde 256 oranında artarak 3 trilyon 849 milyar TL'ye ulaşmıştır. Duran varlıklar içerisindeki en büyük artış ise 2016 yıl sonunda 504 milyar 823 milyon TL büyüklüğe sahip olan "Arazi ve Arsalar" kaleminde yaşanmış ve bu kalemin 2017 yıl sonu büyüklüğü 2016 yıl sonuna göre yüzde 481 oranında artarak 2 trilyon 934 milyar TL'ye ulaşmıştır. Aynı dönem aralığında duran varlıklar içerisinde büyük oranda artış gözlenen bir diğer kalem ise "Binalar"dır. 2016 yıl sonu bilanço büyüklüğü 155 milyar 360 milyon TL olan "Binalar" kaleminin 2017 yıl sonu bilanço büyüklüğü 410 milyar 547 milyon TL'ye ulaşarak yüzde 164 oranında artış göstermiştir. Duran varlıklarda meydana gelen yüzde 256 oranındaki artış, büyük ölçüde maddi duran varlıkların değerlemesinden oluşan olumlu farklarla açıklanabilir. Merkezi yönetim bilançosunun pasif kalemleri incelendiğinde, aktiflerde meydana gelen büyümenin büyük oranda öz kaynaklarda meydana gelen artış ile karşılandığı görülmektedir. Buna göre, 2016 yıl sonunda 542 milyar 461 milyon TL olarak gerçekleşen öz kaynaklar büyüklüğü, 2017 yılı sonunda 3 trilyon 274 milyar TL'ye ulaşarak, maddi duran varlıkların değerlemesinden oluşan olumlu farklarla uyumlu bir şekilde, bir önceki yıla göre yüzde 504 oranında artış göstermiştir. Bu çerçevede, öz kaynak kalemleri içerisinde en büyük artış "Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları"nda yaşanmıştır. 2016 yıl sonu itibariyle 34 milyar 576

milyon TL olarak gerçekleşen dönem olumlu faaliyet sonucu, 2017 yıl sonunda 2 trilyon 469 milyar TL'ye ulaşarak yüzde 7.042 artış göstermiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumlarının bilançolarının incelenmesinden, Sosyal Güvenlik Kurumlarının 2016 yıl sonu itibariyle 99 milyar 902 milyon TL olan bilanço büyüklüğünün, 2017 yılı sonunda yüzde 6,8 artış göstererek 106 milyar 692 milyon TL'ye ulaştığı gözlemlenmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumları itibariyle Dönen Varlıklar toplamı, 2016 yıl sonunda 91 milyar 772 milyon TL olarak gerçekleşirken, 2017 yılının sonunda 97 milyar 806 milyon TL'ye ualşmıştır. Duran Varlıklar toplamı ise 2016 yılı sonunda 8 milyar 131 milyon TL iken 2017 yıl sonunda 8 milyar 886 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Aktiflerde meydana gelen artışın büyük bölümü öz kaynaklarda meydana gelen artışla karşılanmıştır. Buna göre 2016 yıl sonu itibariyle 77 milyar 826 milyon TL olarak gerçekleşen öz kaynaklar toplamı, 2017 yılının sonunda 8 milyar 341 milyon TL artarak, 86 milyar 167 milyon TL'ye ulaşmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumlarının kısa vadeli yabancı kaynaklarında ise 2016 yılına göre düşüş gözlemlenmiştir. Bu kapsamda, 2016 yılında Sosyal Güvenlik Kurumlarının kısa vadeli yabancı kaynakları toplamı 22 Milyar 68 milyon TL olarak gerçekleşirken, 2017 yılında bu tutar düşerek 20 milyar 501 milyon TL'ye gerilemiştir.

Mahalli İdareler itibariyle 2016 yılında 396 milyar 691 milyon TL seviyesinde gerçekleşen toplam bilanço büyüklüğününün 2017 yılında yüzde 18 oranında artarak 466 milyar 685 milyon TL'ye ulaştığı gözlemlenmektedir. Toplam bilanço büyüklüğünde meydana gelen bu artış, büyük ölçüde duran varlıklar altında yer alan kalemlerden kaynaklanmaktadır. 2016 yılında Mahalli İdarelerin toplam duran varlık büyüklüğü 331 milyar 722 milyon TL seviyesinde gerçekleşirken, 2017 yılında bu rakam yüzde 19 oranında artarak 394 milyar 597 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Duran varlıklardaki bu artış ise büyük ölçüde "Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri" , "Arazi ve Arsalar", "Yapılmakta Olan Yatırımlar" ve "Binalar" kalemlerinde meydana gelen artışlardan kaynaklanmaktadır. Bu çerçevede, Mahalli İdareler itibariyle 2016 yılına göre 2017 yılında, "Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri"nde 22 milyar 542 milyon TL; "Arazi ve Arsalar"da 19 milyar 749 milyon TL; "Yapılmakta Olan Yatırımlarda" 15 milyar 876 milyon TL ve "Binalar"da ise 4 milyar 797 milyon TL tutarında artış yaşanmıştır. Aktiflerde meydana gelen bu artışlar ise kısa ve uzun vadeli yabancı

kaynaklar ile öz kaynaklarda meydana gelen artışlar ile finanse edilmiştir. Bu kapsamda Mahalli İdarelerin kısa vadeli yabancı kaynakları 2016 yılına göre 2017 yılında yüzde 31 oranında artarak 40 milyar 53 milyon TL seviyesinden 52 milyar 595 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Söz konusu artışta en büyük pay, "Banka Kredileri", "Bütçe Emanetleri", "Emanetler" ve "Gider Tahakkukları" kalemlerinde gerçekleşmiştir. Buna göre "Banka Kredileri", 2016 yıl sonundaki 4 milyar 488 milyon TL seviyesinden 2017 yılı sonunda 6 milyar 20 milyon TL seviyesine yükselerek yüzde 34; "Bütçe Emanetleri", 2016 yıl sonundaki 15 milyar 24 milyon TL seviyesinden 2017 yılı sonunda 20 milyar 986 milyon TL seviyesine yükselerek yüzde 40; "Emanetler" 2016 yıl sonundaki 4 milyar 956 milyon TL seviyesinden 2017 yılı sonunda 6 milyar 695 milyon TL seviyesine yükselerek yüzde 35 ve "Gider Tahakkukları" 2016 yıl sonundaki 1 milyar 270 milyon TL seviyesinden 2017 yılı sonunda 2 milyar 290 milyon TL seviyesine yükselerek yüzde 80 oranında artmıştır. Uzun Vadeli Yabancı kaynaklar ise 2016 yılındaki 55 milyar 200 milyon TL seviyesinden, 2017 yılında 71 milyar 117 milyon TL seviyesine ulaşarak, yüzde 29 oranında artmıştır. Uzun vadeli yabancı kaynaklar arasında en büyük artış, "Banka Kredileri"; "Gider Tahakkukları" ve "Dış Mali Borçlar" kalemlerinde yaşanmıştır. 2016 yıl sonunda 18 milyar 770 milyon TL olarak gerçekleşen uzun vadeli "Banka Kredileri", 2017 yılı sonunda yüzde 39 oranında artış göstererek 26 milyar 176 milyon TL'ye ulaşmıştır. Uzun vadeli "Gider Tahakkukları", 2017 yıl sonunda 2016 yıl sonuna göre yüzde 73 oranında artarak, 5 milyar 870 milyon TL'den, 10 milyar 173 milyon TL'ye yükselmiştir. "Dış Mali Borçlar" ise 2016 yıl sonunda 9 milyar 566 milyon TL olarak gerçekleşmişken, 2017 yılı sonunda yüzde 21 oranında artış göstererek 11 milyar 608 milyon TL'ye ulaşmıştır. Diğer taraftan, öz kaynaklardaki artış, 2016 yılındaki 301 milyar 438 milyon TL tutarındaki seviyesinden, 2017 yılı sonunda 342 milyar 973 milyon TL seviyesine ulaşarak yüzde 14 oranında artış göstermiştir.

B- KAMU BORÇ YÖNETİMİ GELİŞMELERİ

1- İç Borçlanma

2018 Yılı Hazine Finansman Programı 31 Ekim 2017 tarihinde duyurulmuş olup söz konusu duyuruda 2017 yılına ilişkin gerçekleşmeler ve 2018 yılı borçlanma hedefleri kamuoyu ile paylaşılmıştır. Söz konusu program ile borç yönetiminin orta ve uzun vadeli hedefleri doğrultusunda, uygun maliyet ve kabul edilebilir risk seviyelerinde öngörülebilir iç borçlanma gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, 2017 yılında; stratejik ölçütler ve likit bir verim eğrisinin oluşturulması hedefi çerçevesinde 2, 5 ve 10 yıl vadeli TL cinsinden sabit faizli gösterge senetlerin düzenli olarak ihracına devam edilmiştir. Böylece; likiditenin getiri eğrisi üzerinde daha geniş bir vade aralığına yayılması sağlanarak gerek birincil gerekse ikincil piyasada fiyat etkinliğinin artmasına da katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Ayrıca, Hazine Finansman Programı'nda 2, 5 ve 10 yıl vadeli TL cinsinden sabit kuponlu tahvillerin "gösterge tahvil" olarak ihracına 2018 yılında da devam edileceği vurgulanmıştır. İlaveten, söz konusu sabit kuponlu senetlere ek olarak iç borçlanma işlemlerinin; kuponsuz (iskontolu) senetler, değişken kuponlu tahviller ve enflasyona endeksli senetler yoluyla gerçekleştirileceği ilan edilmiştir.

Yatırımcı tabanının genişletilmesi ve borçlanma enstrümanlarının çeşitlendirilmesi amacıyla, ilk defa 2012 yılında ihraç edilen ve 2013 yılından itibaren yurt içi piyasada düzenli ihracına başlanan kira sertifikalarının ihracına 2017 yılında da devam edilmiştir. Bu çerçevede, Şubat, Haziran, Ağustos ve Ekim aylarında iç piyasada toplam yaklaşık 4,3 milyar TL tutarında kira sertifikası ihraç edilmiştir.

Öte yandan, yurt içinde ihracı gerçekleştirilen kira sertifikalarının çeşitliliğini artırma ve sağlıklı bir verim eğrisi oluşturma amacıyla vadelerini uzatma çalışmalarına 2017 yılında da devam edilmiştir. Bu kapsamda, yurt içi piyasada 2017 yılı Ağustos ayında 5 yıl vadeli sabit kira ödemeli TL cinsi kira sertifikası ihraç edilmiştir. Ayrıca 2017 yılı Ekim ayında ise yurt içi piyasada TÜFE'ye endeksli 5 yıl vadeli TL cinsi kira sertifikası ihracı gerçekleştirilmiştir.

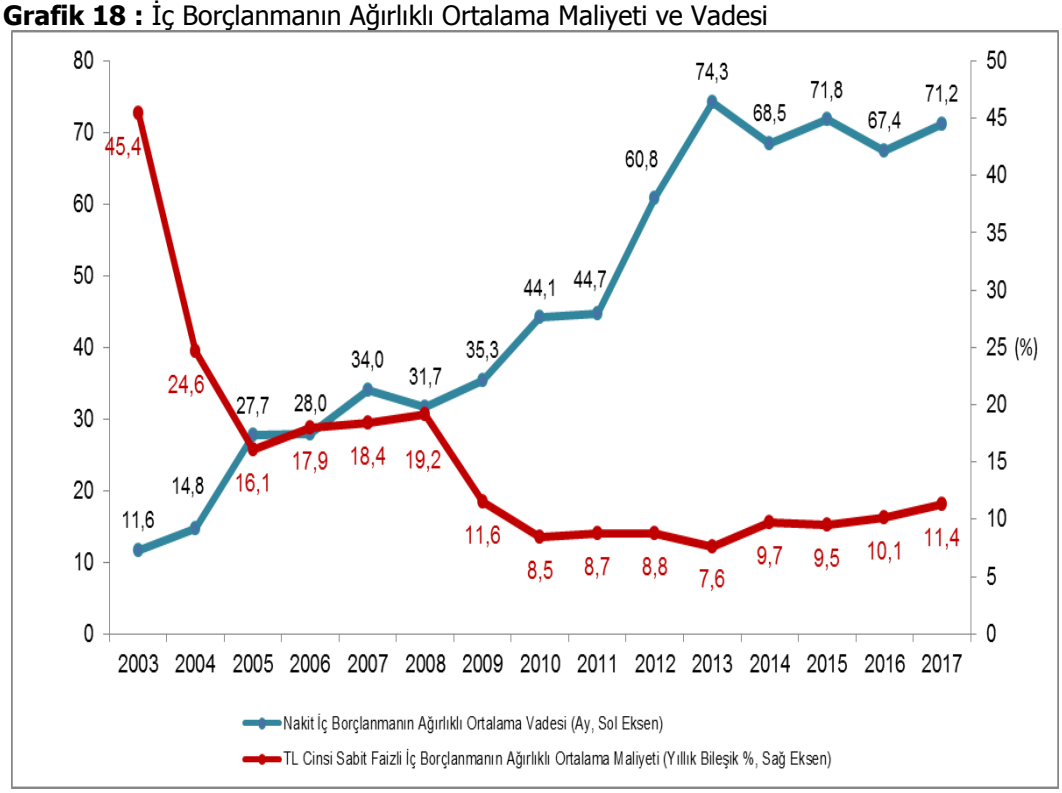
Borç stokunun itfa profilini düzenlemek ve DİBS ikincil piyasa likiditesini artırmak amacıyla, 2016 yılı Mart ayında başlanan düzenli geri alım ihalelerine 2017 yılında da devam edilmiştir. Bu çerçevede 2017 yılında gerçekleştirilen 102 adet geri alım ihalesi sonucunda, toplam 2,8 milyar TL net tutar geri alınmıştır. Bununla birlikte, geri alınan tutar karşılığında ihracına devam edilen 5 ve 10 yıl vadeli sabit kuponlu TL cinsi senetlerin nominal ihraç tutarları artırılmış olup bu sayede bahse konu senetlerin likiditesine katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Yastık altında bulunan altınların ekonomiye kazandırılması, finansman araçlarının çeşitlendirilmesi ve yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla 2017 yılı Ekim ayında ilk defa Altın Tahvili ve Altına Dayalı Kira Sertifikası ihracı gerçekleştirilmiştir. Bu ihraçlar sonucunda 1,15 ton Altın Tahvili ve 1,32 ton Altına Dayalı Kira Sertifikası olmak üzere toplam 2,46 ton altın karşılığı senet ihraç edilmiştir. Söz konusu Altın Tahvili ve Altına Dayalı Kira Sertifikası ihraçlarına 2018 yılında da devam edilmektedir.

Diğer taraftan, 2017 yılında yapılan 52 adet ihale ile iç borçlanmanın yüzde 96,4'ü sağlanırken; borçlanmanın kalan yüzde 3,3'ü doğrudan satış yoluyla (kira sertifikası) gerçekleştirilmiştir. İç borçlanmanın kalan yüzde 0,3'ü ise talep toplama yöntemi ile ihraç edilen altın tahvili ve altına dayalı kira sertifikası ihracı ile gerçekleştirilmiştir.

Nakit finansman sağlayan toplam iç borçlanmanın tamamı TL cinsinden yapılmıştır. TL cinsi değişken faizli borçlanmaların toplam TL cinsi borçlanma içindeki payı ise yüzde 18,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 18 : İç Borçlanmanın Ağırlıklı Ortalama Maliyeti ve Vadesi

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Yukarıdaki grafikte de görüldüğü üzere, 2017 yılında sabit faizli iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama maliyeti yüzde 11,4 seviyesinde gerçekleşmiş olup iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama vadesi ise 71,2 ay olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, 2017-2019 dönemi için belirlenen stratejik ölçütler çerçevesinde, nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacıyla 2017 yılında güçlü rezerv tutulması politikasına devam edilmiştir.

Kamu borçlanma senetlerinin birincil ve ikincil piyasasının geliştirilmesi amacıyla 2000 yılı Mayıs ayından itibaren uygulanmakta olan "Piyasa Yapıcılığı Sistemi"ne 13 bankanın katılımı ile 2017 yılında da devam edilmiştir.

İç Borç Servisi

2017 yılında 60,4 milyar TL anapara, 39,3 milyar TL faiz ödemesi ve 908 milyon TL kira ödemesi olmak üzere toplam 100,7 milyar TL tutarında iç borç servisi yapılmış olup ödemelerin tamamı nakden gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, iç borç faiz, iskonto gideri ve genel gider ödemeleri için 2017 yılı bütçesinde 43,1 milyar TL olarak ayrılan ödenekten 39,3 milyar TL faiz ödemesi, 908 milyon TL kira ödemesi,

909 milyon TL iskonto gideri olmak üzere toplam 41,1 milyar TL tutarında harcama yapılmıştır.

Tablo 33: İç ve Dış Borç Ödemeleri

(Milyon TL)	Anapara Ödemesi	Faiz	Kira Sertifikası Kira Ödemesi	Genel Gider	İskonto
İç Borç	60.443	39.310	908	0	909
Dış Borç	25.655	14.552	800	40	233
TOPLAM	**86.098**	**53.862**	**1.708**	**40**	**1.142**

Kaynak:Hazine Müsteşarlığı

2- Dış Borçlanma

a- Uluslararası Sermaye Piyasalarından Borçlanma

2017 yılında uluslararası sermaye piyasalarında gerçekleştirilen 7 ihraç ile toplam 9,7 milyar ABD Doları tutarında dış finansman sağlanmıştır. Ocak ayında gerçekleştirilen 10 yıl 2 ay vadeli ve 2 milyar ABD Doları tutarındaki yılın ilk ihracında, tahvilin kupon oranı % 6 olmuştur. Şubat ayında aynı tahvilin 1,25 milyar ABD Doları tutarında artırımı yapılmış ve bu artırım işleminde yatırımcıya getiri % 5,65 olarak gerçekleşmiştir. Nisan ayında 6 yıl vadeli ve 1,25 milyar ABD Doları tutarında bir kira sertifikası ihraç edilmiş, söz konusu ihraçta kira oranı % 5,004 olmuştur. Mayıs ayında 30 yıl vadeli ve 1,75 milyar ABD Doları tutarında bir tahvil ihracı gerçekleştirilmiş ve tahvilin kupon oranı % 5,75 olmuştur. Daha sonra Haziran ayında, 8 yıl vadeli ve 1 milyar Avro tutarında bir tahvil ihracı gerçekleştirilmiş ve ihracın kupon oranı % 3,25 olarak gerçekleşmiştir. Eylül ayı içerisinde, Mayıs ayında gerçekleştirilen 30 yıl vadeli ve % 5,75 kupon oranlı tahvilin 1,75 milyar ABD Doları tutarında artırımı yapılmıştır. Bu işlemde yatırımcıya getiri ise % 5,7 olmuştur. 2017 yılının son ihracı Aralık ayında gerçekleştirilen, 3 yıl vadeli ve 60 milyar Yen tutarındaki ihraç olurken, ihracın kupon oranı % 1,81 olmuştur. 2018 yılında uluslararası sermaye piyasalarından tahvil ihraçları yoluyla 6,5 milyar ABD Doları tutarı karşılığında finansman sağlanması öngörülmektedir.

b- Uluslararası Kuruluşlardan Program Finansmanı

Avrupa Yatırım Bankası ve Fransız Kalkınma Ajansından Sağlanan Program Finansmanı

2017 yılında, DSİ, TÜBİTAK ve OGM tarafından yürütülen faaliyetlerin desteklenmesi amacıyla bütçeden yapılan harcamaların kısmi finansmanına yönelik olarak Avrupa Yatırım Bankası ve Fransız Kalkınma Ajansından 380 milyon Avro tutarında Program Kredisi kullanımı yapılmıştır.

Dünya Bankasından Sağlanan Program Finansmanı

Ülkemizde yapılan reformların derinleştirilmesine yönelik olarak yürütülmekte olan çalışmaların desteklenmesi amacıyla Dünya Bankasından Ekonomik Dayanıklılık, Kapsayıcılık ve Büyümenin Desteklenmesi Kalkınma Politikası Kredisi (Resilience, Inclusion and Growth Development Policy Loan – RIG-DPF) adı altında 350,9 milyon Avro tutarında bir kredi sağlanmıştır. Kredi Anlaşması, 11 Eylül 2017 tarihinde imzalanmış olup, 3 Kasım 2017 tarihinde kullanılmıştır.

c- Proje Finansmanı

KOBİ'lerin finansman ihtiyacının karşılanması, enerji projelerinin finansmanı ve ihracat finansmanında kullandırılmak üzere Hazine geri ödeme garantisi altında Avrupa Yatırım Bankası, İslam Kalkınma Bankası ve Avrupa Konseyi Kalkınma Bankasından toplam 485 milyon ABD Doları tutarında kredi sağlanmıştır. Ayrıca, TCDD'nin hızlı tren projelerinde ve kırsal kalkınma alanında kullanılmak üzere İslam Kalkınma Bankası ve Uluslararası Tarımsal Kalkınma Ajansından (IFAD) toplam 410 milyon ABD Doları tutarında tahsisli kredi sağlanmıştır.

Tablo 34: 2017 Yılında Sağlanan Kredilerin Kaynaklarına Göre Dağılımı

Kaynağı	Tutar (Milyon ABD Doları)	Dağılım Oranı (%)
Uluslararası Kuruluşlar	895	100
Hükümet Kuruluşları	0	0
TOPLAM	**895**	**100**

Tabloda yer alan tutarlar 2017 yılı içerisinde dış proje kredilerine ilişkin sağlanan anlaşma tutarlarını ifade etmekte olup kullandırılan kredi tutarlarını belirtmemektedir.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

d-Borç Üstlenimine Tabi Krediler

2017 yılı içerisinde Kuzey Marmara Otoyolu Projesi Kınalı-Odayeri ve Kurtköy-Akyazı Kesimlerinin finansmanı kapsamında toplamda 2,7 milyar ABD Doları tutarında dış finansmana Hazine Müsteşarlığı tarafından borç üstlenim taahhüdü sağlanmıştır. Bu taahhütlerle birlikte, Kamu-Özel Sektör İşbirliği çerçevesinde yürütülen projeler için Hazine Müsteşarlığı tarafından verilen borç üstlenim taahhüt tutarı 2017 yılsonu itibariyle toplamda yaklaşık 11,3 milyar ABD Doları'na ulaşmıştır.

Tablo 34 : Borç Üstlenim Taahhüdü Verilen Krediler

Proje Adı	KÖİ Modeli	Borç Üstlenim Anlaşması Tarihi	Toplam Proje Maliyeti (ABD Doları)	Kredi Tutarı (ABD Doları)
Avrasya Tüneli Projesi	Yap-İşlet-Devret	11.12.2012	1.239.863.000	960.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu Projesi Odayeri - Paşaköy (3. Boğaz Köprüsü Dahil) Kesimi	Yap-İşlet-Devret	13.5.2014	2.927.413.140	2.318.000.000
		11.3.2016	528.831.099	420.000.000
Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dahil) Otoyolu	Yap-İşlet-Devret	5.6.2015	6.312.392.047	4.956.312.328
Kuzey Marmara Otoyolu Kınalı-Odayeri Kesimi	Yap-İşlet-Devret	22.12.2017	1.334.675.727	1.040.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu Kurtköy-Akyazı Kesimi	Yap-İşlet-Devret	22.12.2017	2.212.342.572	1.634.000.000
Toplam			**14.555.517.585**	**11.328.312.328**

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

e- Dünya Bankası

Kalkınmakta olan ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş olan Dünya Bankasından ülkemiz için bugüne kadar bütçe desteği amacıyla çeşitli program kredileri, kamu kurumlarının yatırım ve kurumsal gelişme ihtiyaçları için ise proje kredileri temin edilmiştir.

Ülke İşbirliği Çerçevesi (CPF)

Dünya Bankası ile ülkemiz arasında 2017-2021 mali yıllarını kapsayan dönemdeki mali ve teknik işbirliğinin çerçevesini oluşturan Ülke İşbirliği Çerçevesi (Country Partnership Framework - CPF) Programı, 29 Ağustos 2017 tarihinde Banka İcra Direktörleri Kurulunda görüşülerek yürürlüğe girmiştir.

Ülke İşbirliği Çerçevesinin kapsadığı 5 yıllık dönemde, Banka'dan yaklaşık 5-7,5 milyar ABD Doları tutarında finansman sağlanması öngörülmektedir. Banka tarafından gerçekleştirilen makro ve sektörel bazdaki teknik ve analitik çalışmalar yeni Ülke İşbirliği Çerçevesi döneminde de devam edecektir.

Dış Borç Servisi

2017 yılında 25,7 milyar TL anapara ödemesi, 14,5 milyar TL faiz ödemesi, 232,6 milyon TL iskonto gideri, 40,4 milyon TL dış borç genel gideri ve 800,1 milyon TL döviz cinsi kira sertifikası gideri olmak üzere toplam 41,2 milyar TL tutarında dış borç servisi gerçekleştirilmiştir.

3- Borç Stoku

2017 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim brüt borç stoku 876,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu borcun 535,4 milyar TL'si iç borçlardan, 341 milyar TL'si dış borçlardan oluşmaktadır. 2017 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim borç stokunun yüzde 73,7'sini sabit faizli borçlar, yüzde 12,7'sini değişken faizli borçlar, yüzde 13,6'sını ise enflasyona endeksli senetler oluşturmakta iken, döviz kompozisyonu olarak stokun yüzde 61,1'i TL cinsi borçlardan, yüzde 38,9'u da döviz cinsi borçlardan oluşmaktadır. Merkezi yönetim borç stokunun GSYH'ye oranı, 0,9 puanlık azalış ile 2016 yılındaki yüzde 29,1 seviyesinden, 2017 yılında yüzde 28,2 seviyesine gerilemiştir.

Merkezi yönetim iç borç stoku, 2016 yılı sonunda 468,6 milyar TL düzeyinde iken, 2017 yılı sonunda 66,8 milyar TL'lik artışla 535,4 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Bununla birlikte, merkezi yönetim iç borç stokunun GSYH'ye oranı 2016 yılı sonunda yüzde 18,0 iken, bu oran 2017 yılı sonu itibarıyla yüzde 17,2'ye gerilemiştir. 2017 yılı sonu itibarıyla iç borç stokunu elinde bulunduran yabancı yatırımcıların payı, 2016 yılına göre 2,1 puanlık artış kaydederek yüzde 19,4'e yükselmiştir.

2016 yılı sonunda 291,3 milyar TL olan merkezi yönetim dış borç stoku, 2017 yılı sonunda 2016 yılına göre 49,7 milyar TL artışla 341 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Merkezi yönetim dış borç stokunun GSYH'ye oranı 2016 yılı sonunda yüzde 11,2 iken, bu oran 2017 yılı sonunda yüzde 11,0 olarak gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim dış borç stokunun döviz cinsinden dağılımları 2017 yılı sonu itibarıyla incelendiğinde, borç stokunun yüzde 65,2'lik kısmının ABD Doları cinsi, yüzde 26,0'lık kısmının Avro cinsi, yüzde 8,8'lik kısmının ise diğer döviz cinsi borçlardan oluştuğu görülmektedir. Aynı dönemde, merkezi yönetim dış borç stokunun 252,3 milyar TL'lik kısmını uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen tahviller; 88,7 milyar TL'lik kısmını ise yurt dışından sağlanan krediler oluşturmuştur.

III-BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

A- YAPILAN DÜZENLEMELER

Mali mevzuatı ve merkezi yönetim bütçe hazırlık ve uygulamasını yönlendirmek amacıyla 2017 yılında Maliye Bakanlığınca çıkarılan bütçe uygulama tebliği, usul ve esas, genel yazı ve genelgelere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1-Tebliğler

2017 yılı bütçesinin uygulanmasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca çıkarılan tebliğlere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

a-) **(2) Sıra Nolu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği**

5018 Sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerince hazırlanacak ve uygulanacak Ayrıntılı Harcama Programı (AHP), Ayrıntılı Finansman Programına (AFP) ilişkin usul ve esaslara Tebliğde yer verilmiştir.

b-) (4) Sıra No'lu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

Ödeneklerin etkin, verimli, mali disiplini gözeten ve finansman maliyetlerini düşüren bir anlayışla kullanılmasına yönelik olarak, ayrıntılı harcama programları (AHP) ve ayrıntılı finansman programlarının (AFP) uygulamasının yönlendirilmesine ve gerçekleştirilecek aktarma, ekleme ve revize gibi bütçe işlemlerine ilişkin usul ve esaslara Tebliğde yer verilmiştir.

c-) (5) Sıra No'lu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 43 üncü maddesinde; "Engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili sağlık kurum veya kuruluşlarınca verilen sağlık kurulu raporuyla asgarî % 20 oranında engelli olduğu tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından da eğitsel değerlendirme ve tanılamaları yapılarak 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimini almaları uygun görülen görme, işitme, dil konuşma, spastik, zihinsel, ortopedik veya ruhsal engelli bireylerin eğitim giderlerinin her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarı, Bakanlık bütçesine bu amaçla

konulan ödenekten karşılanır.” hükmü yer almaktadır. Tebliğle, engelli bireylere sağlanan destek miktarları yeniden belirlenmiştir.

Ayrıca;

Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği çerçevesinde 2017 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olanlardan alınacak günlük yemek bedeli tutarları 12/1/2017 tarihli ve 29946 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan I Sıra No'lu Bütçe Uygulama Tebliği ile belirlenmiştir.

2- Genelge, Usul ve Esaslar ve Genel Yazılar

a-) (8) Sıra No'lu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Genelgesi

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçe giderlerinin gecikmelere mahal verilmeden zamanında gerçekleştirilmesi ve 2017 yılsonu işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli olan hususlara bu Genelgede yer verilmiştir.

b-) 5286 Sayılı Kanun Uyarınca Kaldırılan Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatı Personeli İçin İl Özel İdarelerine Maliye Bakanlığınca Yapılacak Aktarımlara İlişkin Usul ve Esaslar

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 10 uncu maddesine istinaden, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmektedir.

c-) Cari Harcamaların Kontrol Altında Tutulmasına Yönelik Proje ve İşlerin Desteklenmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Bu Usul ve Esaslar ile 6767 sayılı 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa Ekli (E) İşaretli Cetvelin 85 inci sıra hükmüne istinaden Onuncu Kalkınma Planının (2014-2018) Öncelikli Dönüşüm Programları arasında yer alan Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı kapsamında cari harcamaların kontrol altında

tutulmasına yönelik proje ve işlerin finansmanını sağlamak üzere proje başvurusu, değerlendirilmesi, kabulü ve sonuçlandırılmasına ilişkin süreçler belirlenmiştir.

d-) Öğrenci Katkı Paylarının Devletçe Karşılanmasına İlişkin Uygulama Usul ve Esasları

Bu Usul ve Esaslar ile Bakanlar Kurulunun 22/9/2017 tarihli ve 2017/10918 sayılı Kararı Eki "2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Karar" gereğince Devletçe karşılanacak öğrenci katkı paylarına ilişkin uygulama usul ve esasları belirlenmiştir.

ç-) Cari Harcamaların Kontrol Altında Tutulmasına İlişkin Genel Yazı

Bu Genel Yazıyla, yükseköğretim kurumlarının harcama politikalarının Hükümet öncelikleriyle uyumunun ve tutarlılığının sağlanması, bütçe imkanlarının verimli, etkin ve etkili bir şekilde kullanılması amacıyla ödeneklerin birimlere dağılımında, bütçe işlem yetkilerinin kullanılmasında, taahhütlerin ve harcamaların planlanmasında ve gerçekleştirilmesinde dikkate alınacak hususlar düzenlenmiştir.

d-) 2018-2020 Dönemi Bütçe Hazırlık Çalışmalarına İlişkin Genel Yazı

Bu Genel Yazıyla, orta vadeli program ve orta vadeli mali planın idarelerin ihtiyaçlarını dikkate almak suretiyle hazırlanması ve bütçe sürecinde etkinliğin sağlanması amacıyla 2018-2020 dönemi bütçe hazırlık çalışmalarının yürütülmesinde dikkate alınacak hususlar düzenlenmiştir.

Ayrıca,

- Mevzuatın uygulanmasında birliğin sağlanması ve muhtemel tereddütlerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapılmış; bu kapsamda 3/1/2017 tarihli ve 66 sayılı, 4/7/2017 tarihli ve 5820 sayılı ve 13/12/2017 tarihli ve 9706 sayılı Genelgeler yürürlüğe konulmuştur.

- 20/11/2017 tarihli ve 2017/11023 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki "Sürekli Görevle Yurt Dışında Bulunan Memurlara Ödenecek Aylıklara İlişkin Kararda Değişiklik

Yapılmasına Dair Karar" ile 29/06/2009 tarihli ve 2009/15191 sayılı BKK eki "Yurtdışı Aylıklarına Esas Ülke Grupları" cetveline Sierra Leone Cumhuriyeti, Bolivya Çok Uluslu Devleti ve Papua Yeni Gine eklenmiştir.

- Sürekli görevle yurtdışında bulunan kamu görevlilerinin aylıklarına uygulanacak emsal katsayıların tespitine yönelik olarak 3/1/2017 tarihli ve 67 sayılı ve 4/7/2017 tarihli ve 5822 sayılı Genelgeler yürürlüğe konulmuştur.

- 23/1/2017 tarihli ve 2017/9777 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, "Meteoroloji Genel Müdürlüğü Bünyesinde Düzenlenen Hizmet İçi Eğitim, Kurs ve Seminerlerde Ücretle Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı, Ders Görevi Alacakların Nitelikleri ve Diğer Hususların Tespitine Dair Esas"ların yürürlüğe konulması sağlanmıştır.

- 3/7/2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Kararın yürürlüğe konulması sağlanmıştır.

- 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümleri uyarınca 2018 ve 2019 yılları için kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarının belirlenmesi amacıyla 2017 yılı Ağustos ayında toplu sözleşme görüşmeleri gerçekleştirilmiş olup bu görüşmeler neticesinde 4. Dönem Toplu Sözleşme imzalanmıştır. Söz konusu süreçte Kamu İşveren Heyeti ile Kamu Görevlileri Sendikaları Heyetinin Sözleşmeye ilişkin teklifleri değerlendirilmiş, her bir teklifin kamu maliyesi açısından analizi yapılmış ve tekliflerin mali etkileri konusunda taraflara teknik destek sağlanmıştır.

- Düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç merkezi yönetim bütçesi kapsamında yer alan kamu idarelerinde istihdam edilen personele yönelik personel giderleri ile sosyal güvenlik kurumlarına Devlet primi giderlerine ilişkin ödeneklerin hesaplanması ve bu kapsamda diğer iş ve işlemler yürütülmüştür.

- Kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarına ilişkin düzenlemeler ile aylık ve ücret hesaplamalarında kullanılan verilerin yıllar itibarıyla gelişimini gösteren bilgiler internet ortamında kullanıcılara sunulmuştur.

• Kamu personelinin dönemler itibarıyla mali ve sosyal haklarının hesaplandığı hizmete özel yayınlar ile personel ödeneklerinin tespitinde kullanılan verilerin derlendiği yayınlar hazırlanmıştır.

• 2017 yılında Devlet memurlarına ödenecek zam ve tazminatlara ilişkin hazırlık çalışmaları tamamlanmış; 2712/2016 tarihli ve 2016/9670 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 4 üncü maddesi ile de 17/04/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar" ve eki cetvellerin 2017 yılında da uygulanmasına devam edilmesine karar verilmiştir.

• "Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği" gereğince memurlara yapılacak ayni veya nakdi giyim yardımlarında esas alınacak azami birim fiyatlar, 1/3/2017 tarihli ve 2071 sayılı Genelge ile belirlenmiştir.

• 2017 yılı Ocak ve Temmuz aylarında memur aylık katsayılarında meydana gelen değişiklikler dikkate alınarak, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde belediyelerde sözleşmeli olarak çalıştırılacak personelin unvan bazında 2017 yılının birinci ve ikinci altı aylık dönemleri için 01/01/2017 ve 01/07/2017 tarihlerinden geçerli olmak üzere ücret tavanları belirlenerek 05/01/2017 tarihli ve 63107535-010.06.02-[115708-184]-325 sayılı ve 10/07/2017 tarihli ve 63107535-010.06.02-[115708-184]-5933 sayılı Genelge ile mahalli idarelere duyurulmuştur.

B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ

Ayrıntılı Harcama Programı (AHP) ve Ayrıntılı Finansman Programının (AFP) Hazırlanması ve Vize Edilmesi

(2) Sıra No'lu Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği ile 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinden AHP ve AFP hazırlamaları istenilmiş ve söz konusu İdarelerin AHP/AFP teklifleri değerlendirilerek vize edilmiştir.

AHP ve AFP'nin Revize Edilmesi

5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerinin vize edilen AHP ve AFP'lerde yıl içinde doğan ihtiyaçlar neticesinde 1.072 adet Ayrıntılı Harcama/Finansman Programı revize işlemi yapılmıştır.

Ödeneklerin Serbest Bırakılması

Kamu idarelerinin AHP ve AFP'leri vize edilmeden önce, harcamaya izin verilen tutarlar üzerinde yer alan zorunlu ve acil durumları dikkate alınarak 67 adet serbest bırakma işlemi yapılmıştır.

Ödenek Aktarma İşlemleri

Ödenek Aktarma İşlemi, belli bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, yılı bütçe kanunu ve diğer kanun hükümlerine dayanılarak, kamu idarelerinin kendi bütçeleri ya da ilgili idare bütçeleri arasında, bir tertipten düşülüp başka bir tertibe eklenmesi işlemidir. İlgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, kamu idareleri bütçeleri içinde ve idareler arasında 5.340 adet ödenek aktarma işlemi yapılmıştır.

Ödenek Ekleme İşlemleri

Kamu idarelerinin ihtiyaçları ve bütçe uygulama politikaları çerçevesinde, ilgili kamu idarelerinin bütçelerine 10.778 adet ödenek ekleme işlemi yapılmıştır. Bu ödenek kayıt işlemleri, gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı, likit karşılığı ödenek kaydı, akreditif artığı ekleme gibi işlemleri ihtiva etmektedir.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin uygulanmasına yönelik yukarıda belirtilen bütçe işlemleri e-bütçe sistemi kullanılmak suretiyle elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir.

Yedek Ödenekler

5018 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için, genel bütçeli idareler ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine aktarılmak üzere Maliye Bakanlığı bütçesine yedek ödenek konulabileceği ve bu ödenekten aktarma yapmaya Maliye Bakanının yetkili olduğu ve

mali yıl içinde yapılan bu aktarmaların yılın bitimini takip eden on beş gün içinde ilan edileceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede, 2017 mali yılı içinde yedek ödenekten yapılan aktarmalar ile 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (6/1-a) maddesi hükmünün Maliye Bakanına verdiği yetki çerçevesinde yıl içinde idare bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılan ödenekten yapılan aktarmalar süresi içerisinde açıklanmıştır. 6767 sayılı 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Maliye Bakanlığına tahsis edilen "Yedek Ödenek"ten yapılan aktarmalar ile yıl içinde idare bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılarak yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı söz konusu Raporun Ek tablosunda gösterilmiştir.

C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ

1- Kamu Personel İşlemleri

2017 yılında kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgili kadro işlemleri, 2017-2019 Dönemi Orta Vadeli Programı ve Orta Vadeli Mali Planı, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuatta istihdam ile ilgili belirlenen ilke ve hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Kamu idare, kurum ve kuruluşlarının kadro ihtiyaçları, 190 sayılı ve 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler gereğince, mevcut kadrolarda sınıf, unvan ve derece değişikliği yapılmak suretiyle karşılanmaya çalışılmış, ayrıca yatırım ve iş programlarında yer alan projeler için yeni iş gücüne ihtiyaç olması gibi çok zorunlu hallerde serbest bırakma ve kadro ihdası yoluna gidilmiştir.

Kadrolu Personel

6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan düzenlemeler uyarınca; 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare kurum ve kuruluşlarının 2017 yılı personel ihtiyaçları çerçevesinde; 5.000 adet memur kadrosuna ilişkin atama izninin idare, kurum ve kuruluşlar itibarıyla dağılımı Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanının

müşterek önerisi üzerine Başbakan Onayıyla, öğretim elemanı kadrolarına ilişkin 4.000 adet atama izninin yükseköğretim kurumlarına dağılımı ise Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğrenim Kurumunca belirlenmiştir.

Sözleşmeli Personel

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesinde; 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarında; ilgili mevzuatı uyarınca kadro karşılıksız, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ve ek geçici 16 ncı maddesi ile yükseköğretim mevzuatı uyarınca, bir önceki mali yılda vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örneklerinin yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın içinde bulunulan mali yılda da kullanılmaya devam olunacağı, bu pozisyonlarda bir önceki mali yılda istihdam edilen personelden, içinde bulunulan mali yılda da görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle, mevcut sözleşme ücretlerine içinde bulunulan mali yıl için mevzuat uyarınca yapılacak artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşme yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Anılan hüküm çerçevesinde, kamu idare, kurum ve kuruluşlarında 2016 yılındaki vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örneklerinin yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın 2017 yılında da kullanılması, bu pozisyonlarda 2016 yılında istihdam edilen personelden, 2017 yılında görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle mevcut sözleşme ücretlerine 2017 yılı için mevzuat uyarınca yapılmış artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşme yapılması sağlanmıştır.

190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarının, 2017 yılında ihtiyacı olan ek sözleşmeli personel pozisyonlarından; 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında olanlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi kapsamında olanlar ise doğrudan Maliye Bakanlığınca vize edilmiştir.

İşçiler

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda, sürekli işçiler ile 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracak geçici işçilerin (01.3) ve (02.3) ekonomik

kodlarında yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edileceği hüküm altına alınmıştır.

190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesi uyarınca sürekli işçi kadro vizeleri, bütçe imkânları göz önünde bulundurularak Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca yapılmıştır. Vize edilmiş sürekli işçi kadrolarından; boş olanların açıktan atama amacıyla kullanılması ile bu kadrolarda unvan ve birim değişiklikleri de Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca gerçekleştirilmiştir.

2017 yılına ilişkin geçici işçi ve sürekli işçi uygulamasına, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 5620 sayılı Kanun çerçevesinde devam edilmiştir.

Geçici Personel

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasında tanımlanan bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmetlerde personel istihdamı, Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içerisinde gerçekleştirilmektedir. Çeşitli kamu idare, kurum ve kuruluşlarının geçici mahiyetteki işlerinde bu kapsamda personel istihdam edilmektedir.

Diğer taraftan, 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İşsiz Kalan ve Bilahare İşsiz Kalacak Olan İşçilerin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esasları Düzenleyen Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, özelleştirme uygulamaları sonucunda işsiz kalan ve bilahare işsiz kalacak olan işçilerin diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası uyarınca geçici personel statüsünde istihdam edilmelerine olanak sağlanmıştır. Anılan Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca çıkarılan 29/12/2014 tarihli ve 2014/7140 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2017 yılında çeşitli kamu idare, kurum ve kuruluşlarında bu kapsamda azami 50.000 kişinin istihdamı öngörülmüştür.

Kamu idarelerinin kendilerine değişik mevzuatla yüklenen hizmet ve görevleri yerine getirmeleri ana hedefi çerçevesinde, bir yandan personel giderlerinin merkezi yönetim bütçesi üzerindeki oransal büyüklüğünü göz önünde bulundurarak etkin bir kamu personel rejimi uygulamasını, diğer taraftan uzun vadede personel giderlerinin

rasyonel bir şekilde oluşumuna zemin hazırlayacak tarzda etkin kamu hizmeti sunulmasını temin amaçlı, Maliye Bakanlığınca kamu istihdam politikalarının yürütülmesi faaliyetlerine devam edilecektir.

2-Diğer Kontrol İşlemleri

Yurtdışı Gündelikleri

2017 yılına ilişkin olarak "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 27/12/2016 tarihli ve 2016/9715 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki olarak 20/01/2017 tarihli ve 29954 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu çerçevede bir önceki yıla göre, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılacak yolculuklarda verilecek gündelikler % 7,19 oranında artırılmış, yurtdışı gündeliklerinde ise bir artış olmamıştır.

Seyahat Kartı

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak görev yapan memur ve hizmetlilere 6245 sayılı Harcırah Kanununun 48 inci maddesi kapsamında verilen seyahat kartlarına ilişkin hususların yer aldığı 2018 yılına ilişkin 22/12/2017 tarihli ve 77078042-125.07-[48-629]-9994 sayılı Genel Yazı hazırlanarak, gerekli genel duyuru Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü internet sitesinde yapılmıştır.

2018 yılı seyahat kartı bedelleri iller itibarıyla bir önceki yıla göre ortalama % 6,98 oranında artırılmıştır.

Taşıt

a) 17/03/2006 tarihli ve 2006/10193 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki "Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller" uyarınca ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28 inci maddesi uyarınca, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin hizmet alımı suretiyle taşıt edinmeleri ile ilgili olarak, muhtelif cins 474 adet taşıtın kiralanabilmesi için izin verilmiştir.

b) 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (T) işaretli cetvelin "NOT (1)" bölümünde yer alan "Bu cetvelde gösterilen azami fiyatlarda

değişiklik yapmaya, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir.” hükmü uyarınca, kurumların taşıt bedel artırım talepleri değerlendirilmiş ve 99 adet Kamu İdaresinin satın alacağı çeşitli cinsteki taşıtlarının bedelleri yeniden belirlenmiştir.

c) 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (T) işaretli cetvelin “NOT (3)” bölümünde, idarelerin edinebilecekleri taşıtları gösterir cetvellerde yer alan taşıtların cinslerini, Kalkınma Bakanlığının uygun görüşü üzerine değiştirmeye Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir. Bu hüküm uyarınca, kurumların taşıt cins değişikliği talepleri değerlendirilmiş ve 252 adet taşıtın cinsi değiştirilmiştir.

Sosyal Tesisler

a) 2017-3 Sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hazırlanmış ve 21/01/2017 tarihli ve 29955 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Sözkonusu Tebliğ ile kamu sosyal tesislerinden yararlanabileceklerden alınacak asgari bedeller bir önceki yıla göre ortalama % 13,46 oranında artırılmıştır.

b) Onuncu Kalkınma Planının uygulanabilirliğini ve etkinliğini artırmak amacı ile 16/02/2015 tarihli ve 2015/3 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile kabul edilen 25 adet Öncelikli Dönüşüm Programı (ÖDÖP) Eylem Planında; 5 no’lu Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı altında yer alan 47 no’lu “Kamu kurumlarınca işletilen sosyal tesisler kamu maliyesine yük getirmeyecek şekilde çözüme kavuşturulacaktır.” eylemi kapsamında 2017-6 Sayılı Kamu Sosyal Tesislerinin İşletilmesine İlişkin Tebliğ hazırlanmış ve 07/07/2017 tarihli ve 30117 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

IV- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ

A- GENEL GELİŞMELER

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu mali yönetimi ve kontrol sistemimiz uluslararası standartlar ve Avrupa Birliği uygulamalarıyla uyumlu olarak yeniden düzenlenmiştir. Kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin uygulanması için gerekli olan ikincil ve üçüncül düzey mevzuat hazırlanmış ve uygulamaya konulmuş, sistemin etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, 2017 yılında kamu idarelerine ve mali yönetim ve kontrol sisteminde görev alan çalışanlara yönelik olarak seminer, eğitim programları ve bilgilendirme toplantıları düzenlenmesine devam edilmiş, ulusal ve uluslararası toplantılara katılım sağlanmıştır.

B- İÇ KONTROL

5018 sayılı Kanunun 55 inci maddesinde, mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemlerin Maliye Bakanlığı tarafından belirleneceği, geliştirileceği ve uyumlaştırılacağı, ayrıca sistemlerin koordinasyonunun sağlanacağı ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verileceği hükme bağlanmıştır. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü mali yönetim ve kontrol alanında merkezi uyumlaştırma birimi olarak görev yapmaktadır. Bu kapsamda, 2017 yılında yapılan bazı önemli faaliyetler aşağıda sıralanmaktadır:

- Maliye Bakanlığının mali yönetim ve iç kontrol alanında gerçekleştirdiği düzenleme ve faaliyetlerin aktarılması, kamu idarelerinin beklentileri ile karşılaştıkları güçlükler, geliştirdikleri çözüm önerileri ve iyi uygulama örneklerinin paylaşılması amacıyla strateji geliştirme birimi yöneticilerine yönelik her yıl gerçekleştirilen geleneksel toplantılara 2017 yılında da devam edilmiştir. Bu kapsamda:

  - IX. Yükseköğretim Kurumları Strateji Geliştirme Daire Başkanları Toplantısı 09-11 Mayıs 2017 tarihleri arasında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin ev sahipliği ve işbirliği ile Çanakkale'de gerçekleştirilmiştir.

  - IX. Strateji Geliştirme Birim Yöneticileri Toplantısı 27-28 Nisan 2017 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilmiştir.

- 27 Nisan 2013 tarihinde yazılı bölümü, 17-21 Haziran 2013 tarihlerinde sözlü bölümü yapılan özel yarışma sınavıyla mesleğe alınan 3. Dönem Mali Hizmetler

Uzman Yardımcılarına yönelik olarak; fiilen üç yıllık çalışma sürelerini dolduran 193 kişiye 18/02/2017 tarihinde yeterlik sınavı, yeterlik sınavında başarısız olan ve mazeretleri nedeniyle yapılan yeterlik sınavına katılamayan 48 kişiye de 02/12/2017 tarihinde mazeret yeterlik sınavı yapılmıştır.

- Maliye Bakanlığınca 5. Dönem Mali Hizmetler Uzman Yardımcılarına 20 Şubat -17 Mayıs 2017 tarihleri arasında 3 grup halinde 20 gün/120 saat mesleki eğitim verilmiştir. Söz konusu eğitime 216 uzman yardımcısı katılmıştır.

- Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası ile Hazine Müsteşarlığı arasında imzalanan ve 22 Aralık 2015 tarih ve 29570 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Mali Yönetimi Reformu Uygulamalarının Desteklenmesi Projesi hibe anlaşması kapsamında "Risk Yönetimi Rehberinin Hazırlanması" ve "Kamu İç Kontrol Standartlarının ve Kamu İç Kontrol Rehberinin Uluslararası Standartlarla Uyumlu Olarak Güncellenmesi" çalışmalarına başlanmış olup, her iki proje kapsamında da taslak rehberler hazırlanmış ve kamu idarelerinin görüşüne sunulmuştur. Projelerin 2018 yılı içerisinde tamamlanması öngörülmektedir.

- Avrupa Birliğinin IPA kaynaklarından sağlanan fonlar ile karşılanan ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı birlikte ortaklaşa yararlanıcısı olduğu, mahalli idarelerde kamu mali yönetimi ve iç kontrol sisteminin uluslararası standartlarla uyumlu olarak güçlendirilmesine yönelik bir ihtiyaç analizi yapılması ve buna bağlı olarak bir eylem planının hazırlanması konulu teknik destek projesi çalışmalarına Merkezi Finans ve İhale Biriminin koordinasyonunda başlanmış olup projenin 2018 yılı sonuna doğru tamamlanması öngörülmektedir. Proje kapsamında belirlenmiş bazı mahalli idarelere yerinde ziyaretler gerçekleştirilecek ve bu ziyaretlerden elde edilen bilgiler ışığında, yabancı uzmanlar tarafından mahalli idarelerde mali yönetim ve iç kontrol sisteminin uygulanmasına ilişkin bir "Boşluk Analizi ve İhtiyaç Değerlendirme Raporu" hazırlanacaktır.

- Kamu idarelerinin iç kontrole ilişkin düzenlemeleri, strateji geliştirme birimlerinin kurumsal ve personel bilgileri, katıldıkları eğitimler, iletişim bilgileri gibi, bilgileri hızlı bir şekilde edinmek ve bu bilgiler üzerinde incelemeler yaparak MYK MUB izleme faaliyetlerini güçlendirmek amacıyla 2016 yılı Kasım ayında kamu idarelerinin

kullanımına açılan e-SGB veri tabanı üzerinden bilgi girişlerine 2017 yılında da devam edilmiş ve büyük oranda tamamlanmıştır.

- Maliye Bakanlığınca 2016 yılı faaliyetlerine ilişkin "Mali Yönetim ve Kontrol Merkezi Uyumlaştırma Bülteni" hazırlanmış ve 2017 yılında web sayfası üzerinden kamu idarelerinin bilgisine sunulmuştur.

- Maliye Bakanlığı ve kamu idareleri tarafından mali yönetim ve kontrol alanında düzenlenen eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerine eğitici desteği sağlanmış ve eğitim materyalleri hazırlanıp sunulmuştur.

C- İÇ DENETİM

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

5018 sayılı Kanunun verdiği yetkiye istinaden kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izlemek, bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet vermek üzere Maliye Bakanlığı bünyesinde İç Denetim Koordinasyon Kurulu (İDDK) kurulmuştur.

İç denetim merkezi uyumlaştırma görevi kapsamında 2017 yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

1) Mevzuat Hazırlama Faaliyetleri

- Uluslararası İç Denetim Mesleki Uygulama Çerçevesinde yapılmış olan ve 01/01/2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren değişiklikler neticesinde Kamu İç Denetim Standartlarında değişikliğe gidilmiştir. Söz konusu değişiklikler 22/02/2017 tarihli ve 29987 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 31 inci maddesine dayanarak hazırlanan "Kamu İç Denetçi Sertifikasının Kullanılabilirliğine

İlişkin Esas ve Usuller" 12/04/2017 tarihli ve 2 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek 13/04/2017 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

- Kamu İç Denetim Yazılımı Kullanım Yönergesi 12/04/2017 tarihli ve 2 sayılı Kurul Kararı ile güncellenmiştir.

2) Kamu İç Denetim Yazılımı

İç denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde standardı sağlamak ve iç denetim birimlerinin Kamu İç Denetim Standartlarına uyumunu artırmak amacıyla; iç denetim faaliyetlerinin planlanması, yürütülmesi, raporlanması ve izlenmesi süreçlerinin yazılım aracılığıyla yürütülmesini sağlayacak şekilde ve Kamu İç Denetim Rehberi ile uyumlu olmak üzere Kamu İç Denetim Yazılımı (İçDen) geliştirilmiş bulunulmaktadır. Bu çerçevede, 06/03/2017-07/03/2017 ve 22/03/2017-23/03/2017 tarihleri arasında toplam 7 kamu idaresinde görev yapan 21 iç denetçiye iki günlük İçDen eğitimi verilmiştir. Böylelikle, İçDen yazılımını kullanan idare sayısı 2017 yılı sonu itibarıyla 131'e ulaşmıştır.

3) İç Denetim Genel Raporunun Hazırlanması

2016 Yılı Kamu İç Denetim Genel Raporu, 2017 yılı Ekim ayında kamuoyuna duyurulmuştur.

4) İç Denetim Yönergeleri

Kurumların iç denetim birimlerince İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası gereğince hazırlanan iç denetim yönergeleri incelenmekte ve İDKK'nın uygun görüşüne sunulmaktadır. Bu kapsamda, Kurula gönderilen 39 iç denetim yönergesine uygun görüş verilmiştir.

5) Sertifika Derecelendirmeleri

İç denetçilere verilmekte olan Kamu İç Denetçi Sertifikası, ilgili mevzuatta düzenlendiği şekilde ilgili idarenin teklifi üzerine İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından derecelendirilmektedir. Bu çerçevede 2017 yılında toplam 98 iç denetçinin sertifika derecelendirmeleri gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

6) Dünya Bankası Projesi

Dünya Bankasından "Kamu Sektörü İç Denetim Reform Uygulamalarının Derinleştirilmesi Projesi" için hibe sağlanmıştır. 2016-2018 yıllarını kapsayan bu proje kapsamında 23/03/2017 tarihi itibarıyla anket çalışmaları tamamlanmış ve 2017 yılı Mayıs ayında 9 tane odak grup toplantısı yapılmıştır. Anket çalışmasına 506 iç denetçi ve odak grup toplantılarına da 70 kişi katılmıştır.

D- STRATEJİK PLANLAMA VE PERFORMANS ESASLI BÜTÇELEME

1- Stratejik Planlama Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile hesap verebilirliğin, kamu kaynaklarının kullanımında etkililiğin ve verimliliğin sağlanması açısından Türk kamu mali yönetiminde stratejik planlama anlayışının uygulamaya konulması öngörülmüştür. Bu yaklaşım gereğince bakanlıklar, devlet üniversiteleri, KİT'ler, nüfusu 50 bin ve üzeri belediyeler ile il özel idareleri kendi kurumsal stratejik planlarını hazırlamaları için sorumlu tutulmaktadır. Kalkınma planları ve orta vadeli programlar gibi önemli üst politika metinlerinde de belirtildiği üzere, kamu yönetiminde stratejik yönetim ve stratejik planlama ulusal önceliklerden birisidir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun ikinci sürümünün güncelleme çalışmaları kapsamında merkezi idareler, üniversiteler ve KİT'ler için farklılaştırılmış şekilde hazırlanan kılavuz ve rehberlere yönelik çalışmalar tamamlanmış olup Yönetmeliğin yayımlanmasını müteakip söz konusu kılavuz ve rehberlerin erişime açılması planlanmaktadır. Belediyelere yönelik rehberin taslak çalışmaları devam etmekte olup rehbere yönelik görüş alış veriş süreçleri neticesinde taslak çalışmaların 2018 yılı içerisinde sonuçlandırılması öngörülmektedir.

30 Nisan 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ ekinde yer alan kurumsal sorumluluklar tablosunda, Onuncu Kalkınma Planında kamu idarelerinin sorumlu oldukları amaç, hedef ve politikaların paragraf numarasıyla; Öncelikli Dönüşüm Programlarında sıra ve eylem numarası bazında eylemlere yer verilmiştir. Kamu idarelerince hazırlanacak

stratejik planların üst politika belgeleriyle uyumunu sağlamada kullanılacak olan ve ilgili kuruluşlara gönderilen bu tablo, Kalkınma Bakanlığınca kamu idarelerinin stratejik planlarının üst politika belgelerine uyumunun değerlendirilmesinde birincil kriter olarak kullanılmaktadır.

Yeni kurulan kamu idarelerinde de stratejik plan hazırlanması çalışmaları devam etmektedir. Bu tür idarelerde stratejik yönetim açısından kurumsal kapasitenin geliştirilmesinin iki temel şartı olan beşeri sermaye ve bilgi alt yapısının oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Bu temel unsurlara yönelik altyapısı yeterli olmayan idarelerde stratejik planlama çalışmalarının belirli bir geçiş dönemi ile başlatılması yaklaşımı devam ettirilmektedir.

Yerel yönetimlerde de stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulaması devam etmektedir. İl özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50 binin üzerindeki belediyelerde, ilgili kanunlar gereği, stratejik plan ve performans programı hazırlama çalışmaları yürütülmektedir.

Kalkınma Bakanlığı tarafından kamu idarelerinin stratejik yönetim alanındaki kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla kamu idarelerine stratejik yönetim sürecinde destek hizmeti sunulmaktadır. Bu çerçevede,

- Stratejik plan hazırlığı konusunda 6 kamu kurum ve kuruluşunda eğitim faaliyeti yürütülmüştür.
- 75 kamu kurum ve kuruluşunun stratejik planlarına görüş verilmiştir.

Bunun yanı sıra stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idarelerine yeni kılavuz ve rehberlerin getirdiği yenilikler çerçevesinde bilgilendirmeler yapılmış; eğitim, çalıştay ve toplantı talepleri doğrultusunda gerekli çalışmalar yürütülmüştür.

2- Performans Esaslı Bütçeleme Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması, mali saydamlık ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesi amacıyla 5018 sayılı Kamu Mali

Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile performans esaslı bütçelemeye geçilmiş; stratejik plan, performans programı, bütçeleme, izleme ve değerlendirme ile faaliyet raporu sistemin temel unsurları olarak öngörülmüştür. Kanunun 9 uncu maddesinde, kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirleme hususunda Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu çerçevede, Maliye Bakanlığı performans esaslı bütçelemenin geliştirilmesi, kamu idareleri nezdinde uygulanmasının koordine edilmesi ve uyumlaştırılması, düzenlemelerin yapılması, idarelere rehberlik edilmesine yönelik merkezi uyumlaştırma görevini yürütmektedir. Söz konusu göreve ilişkin Maliye Bakanlığınca "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik", "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik", "Performans Programı Hazırlama Rehberi" ile performans programları ve faaliyet raporlarına ilişkin 2010, 2012, 2014 tarihli genel yazılar yayımlanmıştır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler kapsamında idarelerin uygulamaları Maliye Bakanlığınca izlenmeye ve değerlendirilmeye devam edilmekte; sistemin işleyişine, performans programları ve faaliyet raporlarının hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin tespit ve değerlendirmeler ile geliştirilmesine yönelik hususlar idarelerle paylaşılmaktadır.

Bu kapsamda, performans esaslı bütçeleme sisteminin kamu idarelerinin yönetim kültürüne planlama, sonuçlara dayalı yönetim ve hesap verebilirlik temelinde önemli katkılar sağladığı anlaşılmakta, uygulamanın iyileştirilmesine ve etkinleştirilmesine yönelik kamu idarelerinin gayretleri açık bir şekilde gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, idarelerce hazırlanan 2017 yılı performans programları ve faaliyet raporlarının Maliye Bakanlığınca incelenmesi neticesinde, bazı kamu idarelerinin söz konusu belgelerinin aşağıda yer verilen hususlar bakımından iyileştirilmesi gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

- Bazı idarelerin performans programları ve faaliyet raporlarının içeriğinin ve kullanılan kavramların mevcut düzenlemelerle tam olarak uyumlu olmadığı; söz konusu belgelerin ilgili mevzuatta öngörülen süre ve şekilde kamuoyuna

duyurulmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu belgelerin bazılarında "temel politika ve öncelikler" bölümünde üst politika belgelerine (Onuncu Kalkınma Planı, OVP, OVMP, yıllık programlar gibi) atıf yapılmadığı veya politika belgelerinde yer alan ancak idarenin görev alanı ile doğrudan ilgili olmayan diğer öncelik ve hedeflere yer verildiği görülmektedir. Kalkınma planı ve diğer politika belgeleri ile idarenin hizmetleri ve performans hedeflerinin ilişkilendirilmesi plan ve program bağlantısının kurulması açısından temel bir gereklilik olarak görülmektedir.

- Üst politika belgeleri ile stratejik plan ve performans programı arasında sağlanması gereken bağlantının tam olarak kurulamadığı; bazı performans programlarında stratejik hedef, performans hedefi ve faaliyetin birebir aynı olacak şekilde belirlendiği, bazılarında da stratejik amaç ve hedeflerle doğrudan bağlantısı olmayan performans hedeflerine yer verildiği görülmüştür. Bu durum, gerek stratejik plan gerekse performans programlarının hazırlık çalışmalarının birbiriyle uyumlu şekilde yürütülmesi ihtiyacını vurgulamaktadır.

- Kamu hizmetlerinin sonuçlarına dayalı bir bütçeleme ve yönetim için performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı, izleme ve değerlendirmeye elverişli bir yapıda ve sayıda belirlenmesi gerekmektedir. Ancak, bazı performans programlarında bu anlayıştan uzaklaşıldığı ve süreçlerde yürütülen iş, işlem veya görevlerin performans hedefi olarak belirlendiği (örneğin, bilgilendirme yapılması, rehber ve kılavuz hazırlanması, insan kaynakları yönetimine geçiş çalışmalarının tamamlanması, merkez ve taşra teşkilatına personel alınması, güvenlik altyapısının geliştirilmesi, öğretim elemanlarına bütçeden destek sağlanması) görülmektedir. Bu yaklaşım, kamu idarelerince operasyonel yönetim için uygun olarak görülmekle birlikte, sistemin performans esaslı bütçelemeden uzaklaşmasına neden olmaktadır. Bu şekilde belirlenecek hedeflere, iş planlarında yer verilmesi daha uygun bir yaklaşım olacaktır.

- Performans hedeflerinin idare düzeyinde, çıktı-sonuç odaklı belirlenmesi gerekirken, bazı performans programlarında söz konusu hedeflerin teşkilat yapısı esas alınarak belirlendiği görülmektedir. Bu şekilde hedef belirleme yaklaşımı, hedeflerin beklenen nitelikte ve makul sayıda olmasını engellemektedir. Bu durum, kamu yöneticilerinin dikkatlerinin çıktı ve sonuçlardan ziyade süreçlere odaklanması riskini taşımaktadır.

• Bazı performans programlarında; idarenin kontrolü dışında, dışsal faktörlere bağlı, diğer kurumların karar ve faaliyetlerinden etkilenecek olan hedef veya göstergelere de yer verildiği (örneğin bütçenin artırılması, öğretim elemanı ve öğrenci sayısının artırılması v.b.) görülmektedir. Gerek uygulanabilirlik gerek hesap verebilirlik açısından performans hedeflerinin genel olarak idarelerin görev ve yetkileriyle, imkânlarıyla uyumlu olarak belirlenmesi gerekmektedir.

• Performans göstergelerinin önemli ölçüde girdi ve çıktı odaklı belirlendiği, kamu idaresinin faaliyetlerinin sonuçlara etkilerini ölçmeye ve değerlendirmeye imkan sağlayacak göstergelerin kullanılmadığı, gösterge sayısının yetersiz olduğu (örneğin, hedefle ilgili 1-2 adet gösterge) görülmektedir. Bu durumda, göstergeler performans hedefleriyle ilgili gelişmeleri tüm yönleriyle ölçmek ve değerlendirme bakımından uygun bir çerçeve sunmamaktadır. Bazı idarelerin ise çok sayıda gösterge (örneğin, hedefle ilgili 20-30 adet gösterge) belirlenme yoluna gittiği, bu durumun izleme ve değerlendirmeyi güçleştirdiği görülmektedir.

• Bazı idarelerin performans programlarında hedef - gösterge ilişkisinin kurulamamış olduğu; göstergelerin hedefle ilgili olmadığı veya faaliyet odaklı belirlendiği, göstergelerin hedeflenen değerleri ile önceki yıl gerçekleşme verilerine yer verilmediği, hedeflenen değerlerinin net olmadığı (örneğin, kişi başına maliyet; -/870), hedefe katkıları farklı düzeydeki unsurların aynı göstergede birleştirildiği (örneğin, yapılan/takip edilen çalışma sayısı), göstergenin kapsamının açık ve anlaşılır olmadığı (örneğin, … programlarına sınavla yerleşen öğrencilerin niteliği) tespit edilmiştir.

• Faaliyetlerin amaç ve hedeflerle ilişkili, maliyetlendirilebilir nitelikteki iş, üretim ve hizmetler olarak belirlenmesi, benzer nitelik taşıyan faaliyetlerin ayrı ayrı değil, tek bir faaliyet olarak gösterilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, bazı idarelerin performans programlarında hedef-faaliyet ilişkisinin kurulamadığı; hedef niteliğinde faaliyetlere (örneğin, … merkezi sayısının artırılması, nitelikli öğrenciler tarafından tercih edilen bir üniversite olmak, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, öğrencilerin becerilerinin artırılması) yer verildiği veya göstergeler esas alınarak faaliyet tanımlandığı (gösterge ve faaliyetin aynı olduğu) tespit edilmiştir. Yine, maliyetlendirilebilir nitelikteki üretim veya hizmetin sunulma sürecinde yürütülen ve

faaliyetin açıklama kısmında yer verilebilecek nitelikteki iş ve işlemlerin faaliyet olarak belirlendiği (örneğin, veri tabanı kataloğu hazırlanması, rapor hazırlanması/yayımlanması, toplantılara katılım sağlanması, … hizmeti ödemeleri, hastane temeli atılması, temizlik ve güvenlik hizmeti alınması, … anlaşma sayısının artırılması, kamuoyunun bilgilendirilmesi, laboratuvar malzemesi alınması) ya da hangi üretim ve hizmetin sunulacağının tam olarak ifade edilemediği (örneğin, … için çalışmalar yapılması, … için faaliyetler yürütülmesi, mobil uygulama, süreçlerle yönetim, …eğitim merkezi) görülmektedir. Böyle durumlarda, performans programı aracılığıyla kurulması beklenen stratejik hedef - performans hedefi - faaliyet - bütçe ilişkisini etkin bir şekilde kurmak mümkün olamamaktadır. Bu durum, söz konusu belgelerin hazırlık sürecinde stratejik hedef, performans hedefi ve faaliyet kavramlarına ilişkin kurum içerisinde anlayış ve dil birliğinin sağlanmasının, ayırt edici özelliklerinin doğru tanımlanmasının önemini ortaya çıkarmaktadır.

- Performans programlarının bazılarında faaliyet maliyetlerinin belirlenmesinde, bütçe dışı kaynaklara yer verilmediği, personel giderlerinin hedef ve faaliyetlerle ilişkilendirilmediği, ayrıca idarelerin toplam kaynak ihtiyacının önemli bir kısmının genel yönetim giderlerine ayrıldığı; dolayısıyla performans bilgisi ile kaynak ihtiyacı ilişkisinin yeterince kurulamadığı görülmektedir.

- Bazı performans programlarında performans hedefleri, göstergeleri ve faaliyetlerin açıklamalarına yer verilmediği/yeterli düzeyde yer verilmediği tespit edilmiştir. Söz konusu açıklamalara yer verilmemesi/yeterli olmaması hedef, gösterge ve faaliyetlerin kamuoyu ve diğer paydaşlar açısından anlaşılmasını, izlenmesini ve değerlendirilmesini güçleştirmektedir.

- Bazı faaliyet raporlarının performans bilgileri başlığı altında; performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşen düzeylerine ve üst politika belgeleri, stratejik plan ve performans programları çerçevesinde performans sonuçlarına ilişkin sapmaların nedenlerini ve alınması öngörülen tedbirleri içeren değerlendirmelere yeterli düzeyde yer verilmediği görülmektedir.

- Bazı faaliyet raporlarında ise iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere ilişkin özet bilgilere yer verilmediği/yeterli düzeyde yer verilmediği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, kamu idareleriyle yapılan toplantı ve çalıştaylarda edinilen görüşler de dikkate alınarak 16 Mayıs 2014'de yayımlanan "Program Yapısı ve Program Gerekçesi Kılavuzu Taslağı"nın güncellenmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Güncellenen model, Maliye Bakanlığı koordinatörlüğünde Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve TÜİK üst yönetimi ile idare temsilcilerinin katıldığı toplantılarda müzakere edilmiştir. İlk sürümü güncellenerek oluşturulan "Program Yapısı ve Program Gerekçesi Rehberi Taslağı" ise 24 Temmuz 2017 tarihinde merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin görüşüne açılmıştır.

Ayrıca, Maliye Bakanlığınca yürütülen ve Dünya Bankası hibesi ile finanse edilen "Kamu Mali Yönetimi Reformu Uygulamalarının Desteklenmesi Projesi" çerçevesinde, program maliyetlendirme, izleme, değerlendirme ve raporlama metodolojisinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında; ülke deneyimleri incelenmiş, kurumsal kapasiteyi geliştirmeye yönelik eğitim faaliyetleri yapılmış, rehber hazırlık çalışmaları yürütülmüş ve kamu idarelerinin üst yöneticilerinin katılımıyla bir konferans gerçekleştirilmiştir.

E- EĞİTİM VE REHBERLİK

5018 sayılı Kanun kapsamında kamu iç mali kontrol sisteminin oluşturulması, geliştirilmesi ve uyumlaştırılması açısından Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde sürekli ve sistemli bir şekilde eğitim ve rehberlik hizmeti verilmektedir.

- Kamu idareleri tarafından 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun uygulamalarına ilişkin olarak düzenlenen eğitim programlarına eğiticiler görevlendirilmiş ve bu programlara 125 kamu personeli katılmıştır.

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilgili kamu idarelerinin strateji geliştirme birim yöneticilerine yönelik olarak iki adet toplantı düzenlenmiş ve düzenlenen toplantılara toplam 228 kişi katılmıştır.

- 5. dönem mali hizmetler uzman yardımcılarına 20 Şubat -17 Mayıs 2017 tarihleri arasında 3 grup halinde 20 gün/120 saat mesleki eğitim verilmiş ve 216 kişi katılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun uygulanmasına ilişkin olarak Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen eğitim ve rehberlik çalışmalarına devam edilmektedir.

Ayrıca, merkezi uyumlaştırma fonksiyonun bir gereği olarak kamu idarelerinin uygulama kapasitelerinin güçlendirilmesi amacıyla 5018 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi kapsamında mali hizmetler uzman yardımcılarının mesleğe alınması, yetiştirilmesi ve yeterlikleri Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda; 27 Nisan 2013 tarihinde yazılı bölümü, 17-21 Haziran 2013 tarihlerinde sözlü bölümü yapılan özel yarışma sınavıyla mesleğe alınan 3. dönem mali hizmetler uzman yardımcılarına yönelik olarak; fiilen üç yıllık çalışma sürelerini dolduran 193 kişiye 18/02/2017 tarihinde yeterlik sınavı, yeterlik sınavında başarısız olan ve mazeretleri nedeniyle yapılan yeterlik sınavına katılamayan 48 kişiye de 02/12/2017 tarihinde mazeret yeterlik sınavı yapılmıştır.

EKLER

Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ

(2018 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
2) Cumhurbaşkanlığı
3) Başbakanlık
4) Anayasa Mahkemesi
5) Yargıtay
6) Danıştay
7) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
8) Sayıştay
9) Adalet Bakanlığı
10) Millî Savunma Bakanlığı
11) İçişleri Bakanlığı
12) Dışişleri Bakanlığı
13) Maliye Bakanlığı
14) Millî Eğitim Bakanlığı
16) Sağlık Bakanlığı
19) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
21) Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı
22) Kültür ve Turizm Bakanlığı
24) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
25) Avrupa Birliği Bakanlığı
26) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
27) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
28) Ekonomi Bakanlığı
29) Gençlik ve Spor Bakanlığı
30) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
31) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
32) Kalkınma Bakanlığı
33) Orman ve Su İşleri Bakanlığı
34) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
35) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı
36) Jandarma Genel Komutanlığı
37) Sahil Güvenlik Komutanlığı
38) Emniyet Genel Müdürlüğü
39) Diyanet İşleri Başkanlığı
40) Hazine Müsteşarlığı
42) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı
43) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu
44) Devlet Personel Başkanlığı
45) Türkiye İstatistik Kurumu
46) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
47) Gelir İdaresi Başkanlığı
49) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
50) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
52) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
55) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

(2018 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU, ÜNİVERSİTELER VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ

1) Yükseköğretim Kurulu
2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
3) İstanbul Üniversitesi
4) İstanbul Teknik Üniversitesi
5) Ankara Üniversitesi
6) Karadeniz Teknik Üniversitesi
7) Ege Üniversitesi
8) Atatürk Üniversitesi
9) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
10) Hacettepe Üniversitesi
11) Boğaziçi Üniversitesi
12) Dicle Üniversitesi
13) Çukurova Üniversitesi
14) Anadolu Üniversitesi
15) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
16) İnönü Üniversitesi
17) Fırat Üniversitesi
18) Ondokuz Mayıs Üniversitesi
19) Selçuk Üniversitesi
20) Bursa Uludağ Üniversitesi
21) Erciyes Üniversitesi
22) Akdeniz Üniversitesi
23) Dokuz Eylül Üniversitesi
24) Gazi Üniversitesi
25) Marmara Üniversitesi
26) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
27) Trakya Üniversitesi
28) Yıldız Teknik Üniversitesi
29) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
30) Gaziantep Üniversitesi
31) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
32) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
33) Afyon Kocatepe Üniversitesi
34) Balıkesir Üniversitesi
35) Manisa Celal Bayar Üniversitesi
36) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
37) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
38) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
39) Gebze Teknik Üniversitesi
40) Harran Üniversitesi
41) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
42) Kafkas Üniversitesi
43) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
44) Kırıkkale Üniversitesi
45) Kocaeli Üniversitesi
46) Mersin Üniversitesi
47) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
48) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
49) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
50) Pamukkale Üniversitesi
51) Sakarya Üniversitesi
52) Süleyman Demirel Üniversitesi
53) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
54) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
55) Galatasaray Üniversitesi
56) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
57) Kastamonu Üniversitesi
58) Düzce Üniversitesi

59) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
60) Uşak Üniversitesi
61) Recep Tayip Erdoğan Üniversitesi
62) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
63) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
64) Aksaray Üniversitesi
65) Giresun Üniversitesi
66) Hitit Üniversitesi
67) Yozgat Bozok Üniversitesi
68) Adıyaman Üniversitesi
69) Ordu Üniversitesi
70) Amasya Üniversitesi
71) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
72) Ağrı Dağı Üniversitesi
73) Sinop Üniversitesi
74) Siirt Üniversitesi
75) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
76) Karabük Üniversitesi
77) Kilis 7 Aralık Üniversitesi
78) Çankırı Karatekin Üniversitesi
79) Artvin Çoruh Üniversitesi
80) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
81) Bitlis Eren Üniversitesi
82) Kırklareli Üniversitesi
83) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
84) Bingöl Üniversitesi
85) Muş Alparslan Üniversitesi
86) Mardin Artuklu Üniversitesi
87) Batman Üniversitesi
88) Ardahan Üniversitesi
89) Bartın Üniversitesi
90) Bayburt Üniversitesi
91) Gümüşhane Üniversitesi
92) Hakkari Üniversitesi
93) Iğdır Üniversitesi
94) Şırnak Üniversitesi
95) Munzur Üniversitesi
96) Yalova Üniversitesi
97) Türk-Alman Üniversitesi
98) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
99) Bursa Teknik Üniversitesi
100) İstanbul Medeniyet Üniversitesi
101) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
102) Necmettin Erbakan Üniversitesi
103) Abdullah Gül Üniversitesi
104) Erzurum Teknik Üniversitesi
105) Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
106) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
107) Sağlık Bilimleri Üniversitesi
108) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
109) İskenderun Teknik Üniversitesi
110) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
111) Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
112) İzmir Bakırçay Üniversitesi
113) İzmir Demokrasi Üniversitesi
114) Yükseköğretim Kalite Kurulu
115) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
116) Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
117) Konya Teknik Üniversitesi
118) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi
119) Malatya Turgut Özal Üniversitesi
120) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
121) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
122) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

123) Samsun Üniversitesi
124) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
125) Tarsus Üniversitesi
126) Trabzon Üniversitesi
127) Kayseri Üniversitesi
128) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
129) Eskişehir Teknik Üniversitesi
130) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
131) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

2) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı
2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
3) Atatürk Araştırma Merkezi
4) Atatürk Kültür Merkezi
5) Türk Dil Kurumu
6) Türk Tarih Kurumu
7) Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
8) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
9) Türkiye Bilimler Akademisi
10) Türkiye Adalet Akademisi
11) Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
12) Karayolları Genel Müdürlüğü
13) Spor Genel Müdürlüğü
14) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
15) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
16) Orman Genel Müdürlüğü
17) Vakıflar Genel Müdürlüğü
18) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
20) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
21) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
22) Türk Akreditasyon Kurumu
23) Türk Standartları Enstitüsü
25) Türk Patent ve Marka Kurumu
26) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
27) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
28) Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
30) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
32) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
33) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
34) Kamu Denetçiliği Kurumu
35) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu
36) Meslekî Yeterlilik Kurumu
37) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
38) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
39) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
40) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
41) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
42) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
43) Türkiye Su Enstitüsü
44) Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu
45) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
46) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
47) Helal Akreditasyon Kurumu

Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

(2017 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
3) Sermaye Piyasası Kurulu
4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
6) Kamu İhale Kurumu
7) Rekabet Kurumu
9) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
10) Kişisel Verileri Koruma Kurumu

Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI

(2018 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1- Sosyal Güvenlik Kurumu
2- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2017 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Cumhurbaşkanlığı	648.488	663.858	658.240
TBMM	981.589	1.046.677	919.189
Anayasa Mahkemesi	58.784	63.688	44.465
Yargıtay	382.750	342.400	180.086
Danıştay	125.072	139.157	132.548
Sayıştay	257.486	257.486	217.366
Başbakanlık	1.584.358	2.227.043	2.098.353
Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı	1.995.692	2.255.738	2.192.163
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	28.071	28.975	27.736
Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	297.305	315.305	310.487
Hazine Müsteşarlığı	77.406.980	77.608.261	74.913.974
Diyanet İşleri Başkanlığı	6.867.117	7.153.029	7.246.975
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	1.248.152	3.333.600	3.185.729
Adalet Bakanlığı	12.304.365	13.296.119	13.171.963
Milli Savunma Bakanlığı	28.702.119	41.404.851	30.270.495
İçişleri Bakanlığı	5.834.586	7.434.922	6.950.628
Jandarma Genel Komutanlığı	9.374.739	11.874.908	11.270.119
Emniyet Genel Müdürlüğü	23.537.811	17.942.944	23.421.928
Sahil Güvenlik Komutanlığı	649.761	747.802	580.725
Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı	17.857	18.749	11.355
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	349.852	519.156	446.303
Dışişleri Bakanlığı	2.963.645	3.248.849	3.186.406
Maliye Bakanlığı	171.691.737	176.632.557	176.297.976
Gelir İdaresi Başkanlığı	3.044.626	3.239.195	3.091.677
Milli Eğitim Bakanlığı	85.048.584	68.003.742	82.941.318

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Sağlık Bakanlığı	5.831.124	13.037.530	12.717.057
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu	15.795.066	12.328.860	12.339.399
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu	10.343.267	7.463.064	7.463.048
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	49.855.256	57.208.923	57.172.291
Devlet Personel Başkanlığı	29.303	30.287	27.350
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	2.333.590	2.310.590	2.007.712
Kültür ve Turizm Bakanlığı	3.459.754	4.316.932	3.427.085
Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	61.236	61.236	52.225
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	24.303.358	24.679.144	24.395.988
Avrupa Birliği Bakanlığı	313.525	604.820	600.404
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	5.147.467	5.921.746	5.848.486
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	1.823.914	5.474.230	5.080.751
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	919.482	1.172.940	937.198
Ekonomi Bakanlığı	3.948.832	3.319.432	3.287.737
Gençlik ve Spor Bakanlığı	11.627.263	11.920.504	11.908.131
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	19.537.920	19.690.528	19.212.268
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	1.131.320	1.262.214	1.144.344
Kalkınma Bakanlığı	2.819.793	1.649.850	1.548.153
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	388.106	387.025	289.655
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	14.663.074	14.845.350	14.164.631
Meteoroloji Genel Müdürlüğü	277.493	330.695	321.597
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	24.164.820	33.755.760	31.845.255
Genel Bütçeli idareler Toplamı	**634.176.489**	**661.570.671**	**659.558.969**
Özel Bütçeli İdareler Toplamı	**79.433.539**	**105.088.276**	**99.655.040**
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Top.	**4.216.853**	**4.539.651**	**3.941.505**
Hazine Yardımları ve Düzenleyici Denetleyici Kurumların Gelir Fazlası (-)	**-72.702.603**	**-85.862.616**	**-84.886.321**
Merkezi Yönetim Bütçesi	**645.124.278**	**685.335.982**	**678.269.193**

Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2017 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Yüksek Öğretim Kurulu	49.459	138.630	119.700
Ankara Üniversitesi	886.445	968.282	911.391
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	480.207	519.528	487.985
Hacettepe Üniversitesi	865.298	978.024	910.858
Gazi Üniversitesi	807.450	852.379	745.911
İstanbul Üniversitesi	1.171.378	1.275.661	1.180.332
İstanbul Teknik Üniversitesi	443.183	545.588	523.437
Boğaziçi Üniversitesi	255.020	317.408	299.627
Marmara Üniversitesi	547.274	639.162	585.115
Yıldız Teknik Üniversitesi	289.663	311.588	294.366
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	138.701	142.908	123.475
Ege Üniversitesi	722.932	802.511	716.200
Dokuz Eylül Üniversitesi	635.561	674.238	600.391
Trakya Üniversitesi	289.411	355.454	293.142
Uludağ Üniversitesi	486.869	525.810	449.974
Anadolu Üniversitesi	533.913	645.948	562.103
Selçuk Üniversitesi	478.127	565.612	525.207
Akdeniz Üniversitesi	452.730	541.867	481.328
Erciyes Üniversitesi	438.467	482.905	445.974
Cumhuriyet Üniversitesi	353.808	403.505	382.947
Çukurova Üniversitesi	499.311	542.575	480.300
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	407.394	462.606	439.251
Karadeniz Teknik Üniversitesi	421.333	464.701	416.729
Atatürk Üniversitesi	533.487	619.293	561.646
İnönü Üniversitesi	355.387	382.540	350.372
Fırat Üniversitesi	345.237	390.195	373.897
Dicle Üniversitesi	355.743	402.096	359.262
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	321.029	357.015	341.542
Gaziantep Üniversitesi	299.240	341.178	317.712
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	101.397	113.220	108.915
Gebze Teknik Üniversitesi	111.658	121.067	109.768
Harran Üniversitesi	201.875	237.098	228.325
Süleyman Demirel Üniversitesi	401.391	443.594	391.090
Adnan Menderes Üniversitesi	282.817	333.572	313.253
Bülent Ecevit Üniversitesi	221.946	267.763	228.531
Mersin Üniversitesi	311.078	369.783	330.010
Pamukkale Üniversitesi	318.385	358.326	325.954
Balıkesir Üniversitesi	182.664	205.429	193.005

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Kocaeli Üniversitesi	367.756	406.254	370.627
Sakarya Üniversitesi	316.004	357.423	351.305
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	280.401	310.155	293.644
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	203.328	218.896	212.280
Mustafa Kemal Üniversitesi	208.242	243.527	233.370
Afyon Kocatepe Üniversitesi	267.246	287.353	282.471
Kafkas Üniversitesi	164.789	182.414	161.587
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	277.356	317.755	302.110
Ömer Halisdemir Üniversitesi	145.742	174.165	151.613
Dumlupınar Üniversitesi	217.292	257.603	221.612
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	231.735	244.713	228.914
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	237.840	264.874	253.214
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	234.942	273.773	255.016
Kırıkkale Üniversitesi	218.019	240.955	235.172
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	324.541	354.147	344.310
Galatasaray Üniversitesi	86.072	101.691	86.860
Ahi Evran Üniversitesi	134.375	189.494	162.605
Kastamonu Üniversitesi	130.758	162.174	155.967
Düzce Üniversitesi	184.939	224.241	210.204
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	136.600	165.107	151.850
Uşak Üniversitesi	120.893	144.079	135.154
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	200.572	247.286	167.454
Namık Kemal Üniversitesi	169.993	214.474	187.283
Erzincan Üniversitesi	139.514	160.508	148.982
Aksaray Üniversitesi	121.398	136.768	127.456
Giresun Üniversitesi	148.019	158.846	132.948
Hitit Üniversitesi	127.717	157.770	151.247
Bozok Üniversitesi	165.648	188.715	165.915
Adıyaman Üniversitesi	141.285	178.191	168.487
Ordu Üniversitesi	118.735	153.366	148.666
Amasya Üniversitesi	89.344	102.758	96.756
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	87.045	115.653	72.784
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	85.420	97.068	81.829
Sinop Üniversitesi	82.803	93.181	90.720
Siirt Üniversitesi	89.625	107.552	98.336
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	99.388	112.833	110.505
Karabük Üniversitesi	177.492	222.461	181.423

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Kilis Yedi Aralık Üniversitesi	72.033	78.193	66.087
Çankırı Karatekin Üniversitesi	110.942	134.560	94.814
Artvin Çoruh Üniversitesi	84.287	91.033	80.718
Bilecik Üniversitesi	97.076	106.692	82.217
Bitlis Eren Üniversitesi	84.666	91.638	79.359
Kırklareli Üniversitesi	104.952	113.630	103.461
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	80.639	94.221	90.631
Bingöl Üniversitesi	107.368	129.945	110.551
Muş Alparslan Üniversitesi	89.199	110.992	104.833
Mardin Artuklu Üniversitesi	94.557	109.558	105.280
Batman Üniversitesi	91.356	133.908	84.287
Ardahan Üniversitesi	74.691	83.524	66.694
Bartın Üniversitesi	90.120	102.083	93.523
Bayburt Üniversitesi	81.810	108.823	98.708
Gümüşhane Üniversitesi	101.252	109.620	99.339
Hakkari Üniversitesi	54.523	58.753	41.422
Iğdır Üniversitesi	69.959	81.123	73.689
Şırnak Üniversitesi	67.184	82.338	78.401
Munzur Üniversitesi	83.197	94.096	77.435
Yalova Üniversitesi	86.675	102.218	89.789
Türk-Alman Üniversitesi	49.688	91.706	89.938
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	150.084	190.214	154.270
Bursa Teknik Üniversitesi	53.401	64.110	52.539
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	87.309	115.969	103.628
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	138.814	184.326	145.396
Necmettin Erbakan Üniversitesi	322.145	401.925	395.932
Kayseri Abdullah Gül Üniversitesi	82.385	134.952	94.436
Erzurum Teknik Üniversitesi	65.143	92.097	76.060
Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	70.656	89.380	81.018
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	65.073	97.846	65.886
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	110.822	365.059	327.168
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	52.622	78.403	41.385
İskenderun Teknik Üniversitesi	68.070	84.541	70.261
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	47.616	69.748	53.270
İzmir Bakırçay Üniversitesi	0	6.560	548
İzmir Demokrasi Üniversitesi	0	8.365	4.138
Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi	0	5.000	1.447
Yüksek Öğrenim Kurumları Toplamı	**25.620.450**	**29.764.431**	**26.918.259**

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı	408.536	533.966	509.005
Atatürk Kültür,Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı	11.645	12.115	11.599
Atatürk Araştırma Merkezi	5.113	5.408	4.821
Atatürk Kültür Merkezi	4.920	5.552	4.177
Türk Dil Kurumu	15.778	24.188	18.505
Türk Tarih Kurumu	10.716	22.229	19.773
Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü	18.654	19.362	18.737
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	3.197.036	4.401.180	3.475.907
Türkiye Bilimler Akademisi	15.986	16.326	14.539
Türkiye Adalet Akademisi	22.244	24.329	18.329
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü	11.336.431	13.505.739	13.366.655
Spor Genel Müdürlüğü	1.238.832	2.230.913	2.221.895
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü	237.292	250.864	247.537
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	286.890	288.901	278.742
Orman Genel Müdürlüğü	3.114.820	3.373.137	3.266.234
Vakıflar Genel Müdürlüğü	532.323	991.597	973.787
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	151.214	583.536	304.536
Türk Akreditasyon Kurumu	16.277	28.939	25.729
Türk Standartları Enstitüsü	341.048	420.158	347.728
Türk Patent ve Marka Kurumu	67.022	86.381	80.024
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü	15.532	15.582	8.834
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	174.778	189.321	136.263
Savunma Sanayii Müsteşarlığı	62.851	76.012	71.147
Küçük ve Orta Ölçekli İşl.Gel. ve Dest. İdaresi Bşk.	1.330.909	2.093.695	2.006.042
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	295.481	378.854	304.134
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	138.575	138.830	131.393
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	31.184	34.163	29.289
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	679.081	727.162	665.148
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukevleri İş Yurt. Kurumu	1.075.795	4.090.709	3.699.258
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	38.556	53.954	50.742
Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı	17.713	29.868	24.566
Yurtdısı Turkler ve Akraba Topluluklar Baskanlığı	277.803	341.011	335.053
Karayolları Genel Müdürlüğü	15.009.602	25.933.389	25.775.162
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı	33.074	39.446	35.408
Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	162.547	187.985	169.988
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	184.748	204.540	198.008
Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	131.700	133.411	131.378
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	12.906.062	13.606.383	13.581.152
Türkiye Su Enstitüsü	5.579	5.579	4.290
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	130.496	134.943	131.752
Kamu Denetçiliği Kurumu	20.322	22.692	18.925
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	6.844	6.844	4.135
Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı	51.080	54.652	16.455
Özel Bütçeli Diğer İdareler Toplamı	**53.813.089**	**75.323.845**	**72.736.781**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**79.433.539**	**105.088.276**	**99.655.040**

Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2017 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	181.000	181.000	122.115
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	2.885.000	2.885.000	2.743.688
Sermaye Piyasası Kurulu	127.592	292.092	264.660
Bankaclık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	385.000	385.000	99.009
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	241.536	306.984	276.868
Kamu İhale Kurumu	140.000	187.480	181.926
Rekabet Kurumu	78.000	93.350	72.699
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	140.000	155.000	150.528
Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	38.725	38.725	23.487
Kişisel Verileri Koruma Kurumu	0	15.020	6.525
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Toplamı	**4.216.853**	**4.539.651**	**3.941.505**

Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

	AKTİF (VARLIKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**382.492.289**	**449.127.726**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**39.915.987**	**70.206.290**
100	KASA	84.053	53.427
101	ALINAN ÇEKLER	274.618	395.012
102	BANKA	25.072.342	56.197.157
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-714.809	-114.935
104	PROJE ÖZEL HESABI	1.197.642	2.251.624
105	DÖVİZ	12.097.060	7.354.080
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-24.381	-52.256
107	ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	210.150	295.489
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER	165.943	67.650
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	1.553.369	3.759.043
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**40.725**	**22.331**
110	HİSSE SENETLERİ HESABI	1.243	6.426
111	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	432	5
112	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	7.258	15.900
117	MENKUL VARLIKLAR	31.792	0
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**294.241.525**	**324.790.358**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	65.211.468	48.925.101
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	223.063.812	268.862.562
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	4.251.223	5.052.955
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	96.336	105.766
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.618.686	1.843.974
13	**KURUM ALACAKLARI**	**24.565.278**	**27.807.460**
130	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	713.236	800.886
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	4.856.929	4.421.182
135	PERSONELDEN ALACAKLAR	35	30
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	6	6
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	18.805.479	22.392.281
138	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-14.230	-8.737
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI	203.822	201.813
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**1.109.826**	**1.358.635**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	1.109.826	1.358.635
15	**STOKLAR**	**5.136.759**	**5.805.899**
150	İLK MADDE VE MALZEME	4.948.871	5.572.357
151	YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	31.055	48.963
152	MAMULLER	38.686	28.612
153	TİCARİ MALLAR	110.041	148.755
157	DİĞER STOKLAR	8.105	7.212
16	**ÖN ÖDEMELER**	**16.469.868**	**17.591.942**
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ	143.295	165.049
161	PERSONEL AVANSLARI	0	1.106
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	12.696.320	12.986.670
164	AKREDİTİFLER	3.004.954	3.586.816
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	440.366	587.282
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	178.937	259.705
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	5.996	5.313
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**930.632**	**1.456.784**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	841.537	1.317.474
181	GELİR TAHAKKUKLARI	89.095	139.310

	PASİF (KAYNAKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**138.741.045**	**147.360.697**
30	**KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**56.900.422**	**69.438.937**
304	CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	55.161.169	67.757.102
305	BONOLAR	1.024.696	974.238
307	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	0	209.784
308	ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0	-211.017
309	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	714.557	708.830
31	**KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**24.305.253**	**26.440.360**
310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	24.305.253	26.440.360
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**19.291.594**	**10.884.280**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	7.405.174	3.536.334
323	BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR	1.209	8.869
325	NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	11.683.024	7.138.921
326	ALINAN DEPOZİTO VE TAMİNATLAR	12	21
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	202.174	200.134
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**14.500.976**	**14.794.500**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2.545.451	2.950.525
332	OKUL PANSİYONLARI	137.742	133.610
333	EMANETLER	10.456.777	9.848.992
336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.607	1.897
337	MUTEMETLİK CARİ HESABI	10.590	29.609
339	RİSK HESABI	1.348.809	1.829.867
34	**ALINAN AVANSLAR**	**87.736**	**152.325**
340	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	80.513	126.162
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR	7.222	26.163
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**647.291**	**388.920**
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	244.623	257.650
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	56.459	64.361
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI	346.209	66.909
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**386.712**	**686.623**
370	DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	4.312	4.245
371	DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK KAR.HES. (-)	-2.359	-2.142
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	384.717	684.217
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	42	303
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**22.604.988**	**24.569.675**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	7.271.494	5.524.915
381	GİDER TAHAKKUKLARI	15.333.494	19.044.760
39	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**16.075**	**5.077**
397	SAYIM FAZLALARI	16.075	5.077
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**782.387.269**	**877.343.993**
40	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**414.715.521**	**473.086.473**
403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	3.107	1.709
404	TAHVİLLER HESABI	412.458.465	466.716.808
407	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	0	8.801.361
408	ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0	-5.016.698
409	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	2.253.949	2.583.294
41	**UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**267.264.308**	**317.736.768**
410	DIŞ MALİ BORÇLAR	267.264.308	317.736.768
43	**DİĞER BORÇLAR**	**101.497**	**299.790**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	101.497	299.790

AKTİF (VARLIKLAR)		2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**81.690**	**88.027**
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	73.038	82.160
194	TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	2.379	2.379
196	PERSONEL AVANSLARI	1.287	1.433
197	SAYIM NOKSANLARI	4.962	1.731
198	DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	24	325
2	**DURAN VARLIKLAR**	**1.081.097.017**	**3.849.389.417**
21	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**63.881**	**69.063**
217	MENKUL VARLIKLAR	63.881	69.063
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**15.142.975**	**20.337.316**
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR	13.385.108	18.580.047
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	255.744	401.368
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	36.586	84.445
227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.465.537	1.271.457
23	**KURUM ALACAKLARI**	**37.393.916**	**39.523.920**
230	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	10.320.720	10.310.716
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	24.265.810	25.803.293
239	DİĞER KURUM ALACAKLARI	2.807.385	3.409.911
24	**MALİ DURAN VARLIKLAR**	**125.234.605**	**135.408.495**
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	40.714.545	41.960.116
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	111.429.361	132.606.624
242	DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	6.855.949	6.933.090
247	SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-33.765.749	-46.091.835
248	DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	501	501
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**897.537.691**	**3.648.626.697**
250	ARAZİ VE ARSALAR	504.823.627	2.933.943.595
251	YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	66.143.349	177.956.121
252	BİNALAR	155.359.970	410.547.894
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	14.675.497	16.882.405
254	TAŞITLAR	4.722.461	5.496.670
255	DEMİRBAŞLAR	39.444.926	52.690.667
256	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR/HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI	56.299.961	21.330.631
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-83.545.920	-129.383.287
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	138.214.901	156.882.765
259	YATIRIM AVANSLARI	1.398.919	2.279.237
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**265.371**	**226.955**
260	HAKLAR	2.547.408	3.134.090
264	ÖZEL MALİYETLER	126.637	162.187
267	DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	12.020	11.445
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.420.694	-3.080.767
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**5.387.370**	**5.121.352**
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	5.384.317	5.106.075
281	GELİR TAHAKKUKLARI	3.053	15.276
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**71.207**	**75.619**
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.822.797	2.730.774
297	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	3	3
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.751.592	-2.655.158
	AKTİF TOPLAMI	**1.463.589.306**	**4.298.517.142**

PASİF (KAYNAKLAR)		2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**6.653.267**	**6.995.307**
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	6.617.163	6.959.203
479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104	36.104
48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**93.652.675**	**79.225.655**
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	58.322.903	24.883.301
481	GİDER TAHAKKUKLARI	35.329.772	54.342.354
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**542.460.992**	**3.273.812.453**
50	**NET DEĞER**	**433.104.746**	**715.856.375**
500	NET DEĞER	433.104.746	715.856.375
51	**DEĞER HAREKETLERİ**	**3.993.155**	**5.341.427**
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	3.993.155	5.341.427
54	**YEDEKLER**	**2.231.599**	**2.777.036**
540	YASAL YEDEKLER	2.225.681	2.771.117
549	ÖZEL FONLAR	5.919	5.919
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**1.002.259.080**	**1.588.770.188**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	1.002.259.080	1.588.770.188
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-933.704.365**	**-1.508.273.907**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-933.704.365	-1.508.273.907
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**34.576.778**	**2.469.341.334**
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	34.576.778	2.469.341.334
	PASİF TOPLAMI	**1.463.589.306**	**4.298.517.142**

AKTİF (VARLIKLAR)		2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**440.366**	**587.282**
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	440.366	587.282
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**55.254.585**	**63.063.755**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	54.549.901	62.292.659
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	34.916	32.511
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	669.768	738.586
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**113.375.901**	**129.603.423**
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	63.025.902	94.604.987
922	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	50.350.000	34.998.436
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**148.397.722**	**164.591.960**
930	VERİLEN GARANTİLER	81.853.342	88.939.223
932	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	37.462.436	42.008.764
934	BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	29.081.944	33.643.973
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**14.805.534**	**16.542.285**
940	DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	604.075	592.088
942	ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	99.369	84.850
944	YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	5.785	7.699
946	ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	7.053.574	8.213.089
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	7.042.731	7.644.560
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**23.047.877**	**21.712.814**
950	KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	18.018.004	16.971.050
954	RİSK HESABI ALACAKLARI	4.785.632	4.668.625
956	GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	102.435	58.140
958	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER	141.805	14.999
96	**KURUMCA VERİLEN EMANETLER**	**4.282.835**	**3.530.386**
960	BAĞIŞ VE HİBELER HESABI	415	415
962	BİLİMSEL PROJELER HESABI	554.551	545.316
964	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	3.724.583	2.981.405
968	İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER HESABI	3.286	3.249
98	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.788.551**	**2.788.551**
980	MAZBUT VAKIFLAR ADINA YÖNETİLEN SERMAYELER HESABI	2.441.521	2.419.792
981	MÜLHAK VAKIFLAR ADINA YÖN. VAKIFLAR BANKASI (B) GRUBU HİSSE	347.030	368.759
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**24.568.453**	**57.746.269**
990	KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	1.081.139	1.600.915
991	MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	1.003.026	1.111.313
992	MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	706.335	926.636
993	MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI	352.164	401.267
998	DİĞER NAZIM HESAPLAR	21.425.787	53.706.138

PASİF (KAYNAKLAR)		2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR			
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**440.366**	**587.282**
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	440.366	587.282
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**55.254.585**	**63.063.755**
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	54.549.901	62.292.659
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	34.916	32.511
915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	669.768	738.586
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**113.375.901**	**129.603.423**
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	63.025.902	94.604.987
923	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	50.350.000	34.998.436
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**148.397.722**	**164.591.960**
931	VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	81.853.342	88.939.223
933	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	37.462.436	42.008.764
935	BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	29.081.944	33.643.973
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**14.805.534**	**16.542.285**
945	DEĞERLİ KAĞIT İŞLENMLERİ	709.229	684.636
947	ÖZEL TAHAKKUKLAR	7.053.574	8.213.089
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	7.042.731	7.644.560
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**23.047.877**	**21.712.814**
951	KREDİ ANLAŞMALARI	18.018.004	16.971.050
955	RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	4.785.632	4.668.625
957	GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM	102.435	58.140
959	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI	141.805	14.999
96	**KURUMCA VERİLEN EMANETLER**	**4.282.835**	**3.530.386**
961	BAĞIŞ VE HİBELER KARŞILIĞI HESABI	415	415
963	BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	554.551	545.316
965	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESA	3.724.583	2.981.405
969	İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER KARŞILIĞI HESABI	3.286	3.249
98	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.788.551**	**2.788.551**
982	VAKIF EMANETLERİ HESABI	2.788.551	2.788.551
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**24.568.453**	**57.746.269**
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	24.568.453	57.746.269

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan Merkezi Yönetim alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2. Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.

3. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

4. Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

5. Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerce tahsisli olarak kullanılan taşınmazın değeri 1 trilyon 365 milyar 827 milyon TL'dir.

6. Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

Ek 9: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN / EDİLEMEYEN TUTARLAR

MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)

VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	**Hesap Adı**	**Tutar**	**Hesap Kodu**	**Hesap Adı**	**Tutar**
120	Gelirlerden Alacaklar	972.574.146	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar	972.574.146
120	Gelirlerden Alacaklar	9.799.577.875	325	Nakit Talep ve Tahsisleri	9.799.577.875
120	Gelirlerden Alacaklar	163.541	363	Kamu İdareleri Payları	163.541
220	Gelirlerden Alacaklar	102.204.000	325	Nakit Talep ve Tahsisleri	102.204.000
230	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar	3.320.893	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	3.320.893
630	Giderler	86.920.452.589	600	Gelirler	86.920.452.589
TOPLAM		**97.798.293.044**	**TOPLAM**		**97.798.293.044**

MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEMEYEN TUTARLAR (TL)

VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	**Hesap Adı**	**Tutar**	**Hesap Kodu**	**Hesap Adı**	**Tutar**
120	Gelirlerden Alacaklar	4.557.200	363	Kamu İdareleri Payları	35.665.281
120	Gelirlerden Alacaklar	0	320	Bütçe Emanetleri	613.396.179
130	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar	6.641.786	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	0
230	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar	0	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	1.709.283
630	Giderler (591 Hesap)	903.180.748	600	Gelirler (590 Hesap)	1.102.786.621
TOPLAM		**914.379.734**	**TOPLAM**		**1.753.557.365**

Ek 10: GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

	AKTİF (VARLIKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**361.163.760**	**420.696.613**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**27.942.547**	**54.500.932**
100	KASA	83.716	53.074
101	ALINAN ÇEKLER	274.282	394.777
102	BANKA	12.933.078	40.863.410
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-29.698	-32.525
104	PROJE ÖZEL HESABI	960.357	1.980.805
105	DÖVİZ	11.955.261	7.211.712
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-37	-959
107	ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	210.150	295.489
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER	19.424	25.724
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	1.536.014	3.709.426
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**32.023**	**5**
110	HİSSE SENETLERİ HESABI	0	0
111	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	232	5
117	MENKUL VARLIKLAR	31.792	0
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**294.407.889**	**323.531.577**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	66.096.169	48.676.937
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	222.419.377	267.925.801
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	4.251.049	5.052.955
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	65.251	74.554
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.576.042	1.801.331
13	**KURUM ALACAKLARI**	**18.457.054**	**20.089.793**
130	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	713.236	800.886
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	3.448.977	2.215.866
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	14.307.220	17.080.405
138	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-12.514	-7.363
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI	133	0
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**641.184**	**835.564**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	641.184	835.564
15	**STOKLAR**	**3.639.970**	**4.269.336**
150	İLK MADDE VE MALZEME	3.632.392	4.262.847
157	DİĞER STOKLAR	7.578	6.489
158	STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)	0	0
16	**ÖN ÖDEMELER**	**15.152.633**	**16.083.215**
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ	143.295	165.047
161	PERSONEL AVANSLARI	0	1.106
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	11.644.814	11.751.902
164	AKREDİTİFLER	2.768.310	3.324.757
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	423.563	587.276
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	171.771	252.247
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	879	879
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**883.753**	**1.383.013**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	838.529	1.312.332
181	GELİR TAHAKKUKLARI	45.223	70.681
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**6.708**	**3.177**
194	TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	2.379	2.379
197	SAYIM NOKSANLARI	4.329	797
2	**DURAN VARLIKLAR**	**737.760.423**	**3.474.250.415**
21	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**63.881**	**69.063**
217	MENKUL VARLIKLAR	63.881	69.063
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**1.742.199**	**1.733.763**
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR	689	4.794
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	255.744	401.368
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	20.229	56.145
227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.465.537	1.271.457
23	**KURUM ALACAKLARI**	**21.505.931**	**19.875.609**
230	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	10.328.812	10.314.037
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	8.370.384	6.152.453
239	DİĞER KURUM ALACAKLARI	2.806.735	3.409.119

	PASİF (KAYNAKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**136.889.430**	**148.571.687**
30	**KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**56.900.422**	**69.438.937**
304	CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	55.161.169	67.757.102
305	BONOLAR	1.024.696	974.238
307	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	0	209.784
308	ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0	-211.017
309	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	714.557	708.830
31	**KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**24.305.253**	**26.440.360**
310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	24.305.253	26.440.360
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**27.257.105**	**17.796.047**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	692.308	746.341
323	BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR	1.209	8.869
325	NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	26.563.454	17.040.703
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	134	134
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**10.975.154**	**11.565.560**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.941.573	2.328.569
332	OKUL PANSİYONLARI	137.742	133.610
333	EMANETLER	7.536.441	7.243.906
337	MUTEMETLİK CARİ HESABI	10.590	29.609
339	RİSK HESABI	1.348.809	1.829.867
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**202.285**	**199.681**
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	122.933	116.752
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	46.615	51.685
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI	32.737	31.243
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**205.316**	**314.794**
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	205.316	314.794
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**17.031.516**	**22.812.504**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	1.698.023	4.280.439
381	GİDER TAHAKKUKLARI	15.333.494	18.532.065
39	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**12.380**	**3.806**
397	SAYIM FAZLALARI	12.380	3.806
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**726.965.356**	**858.522.104**
40	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**414.712.414**	**473.084.764**
404	TAHVİLLER HESABI	412.458.465	466.716.808
407	FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	0	8.801.361
408	ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	0	-5.016.698
409	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	2.253.949	2.583.294
41	**UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**266.192.375**	**316.603.158**
410	DIŞ MALİ BORÇLAR	266.192.375	316.603.158
43	**DİĞER BORÇLAR**	**517**	**894**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	517	894
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**3.524.720**	3.823.041
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	3.524.720	3.823.041
48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**42.535.329**	**65.010.248**
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	7.205.560	11.180.594
481	GİDER TAHAKKUKLARI	35.329.769	53.829.653
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**235.069.397**	**2.887.853.237**
50	**NET DEĞER**	**273.213.895**	**509.551.584**
500	NET DEĞER	273.213.895	509.551.584
51	**DEĞER HAREKETLERİ**	**3.836.018**	**4.924.590**
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	3.836.018	4.924.590
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**861.302.598**	**1.421.304.149**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	861.302.598	1.421.304.149
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-891.925.781**	**-1.463.284.664**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-891.925.781	-1.463.284.664
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**-11.357.332**	**2.415.357.577**
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	0	2.415.357.577
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-11.357.332	0

AKTİF (VARLIKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	**121.554.340**	**131.453.697**
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	37.344.261	38.373.388
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	111.041.491	132.128.166
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	6.722.858	6.784.726
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-33.554.771	-45.833.083
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	501	501
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	**587.507.982**	**3.316.015.640**
250 ARAZİ VE ARSALAR	436.634.679	2.838.123.994
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	11.185.681	113.817.625
252 BİNALAR	114.398.317	363.459.875
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	5.523.264	6.551.731
254 TAŞITLAR	3.453.505	3.746.654
255 DEMİRBAŞLAR	32.903.720	35.345.126
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.845	6.832.748
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-47.517.647	-85.757.567
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	29.663.828	31.764.287
259 YATIRIM AVANSLARI	1.259.790	2.131.167
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	**0**	**924**
260 HAKLAR	1.448.444	1.733.512
264 ÖZEL MALİYETLER	42.389	42.683
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	9.927	9.464
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.500.760	-1.784.735
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**5.381.634**	**5.113.307**
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	5.381.634	5.102.913
281 GELİR TAHAKKUKLARI	0	10.394
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	**4.457**	**-11.589**
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.476.274	2.278.068
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.471.817	-2.289.657
AKTİF TOPLAMI	**1.098.924.184**	**3.894.947.028**

PASİF (KAYNAKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
PASİF TOPLAMI	**1.098.924.184**	**3.894.947.028**

9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR		
90 ÖDENEK HESAPLARI	**423.563**	**587.276**
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	423.563	587.276
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	**39.058.889**	**43.660.448**
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	39.024.244	43.627.971
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	34.644	32.477
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**50.443.138**	**50.656.568**
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	28.717.663	39.611.611
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	21.725.475	11.044.957
93 VERİLEN GARANTİLER	**127.250.582**	**144.442.861**
930 VERİLEN GARANTİLER	60.748.718	68.790.123
932 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	37.419.919	42.008.764
934 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	29.081.944	33.643.973
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	**13.794.321**	**15.020.640**
940 DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	604.075	592.088
942 ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	99.369	84.850
944 YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	5.785	7.699
946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	7.053.574	8.213.089
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	6.031.519	6.122.915
95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	**21.848.422**	**20.564.204**
950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	16.960.354	15.837.440
954 RİSK HESABI ALACAKLARI	4.785.632	4.668.625
956 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	102.435	58.140
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	**18.707.424**	**50.899.927**
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	738.525	1.051.608
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	123.579	145.528
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	17.845.320	49.702.792

9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
90 ÖDENEK HESAPLARI	**423.563**	**587.276**
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	423.563	587.276
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	**39.058.889**	**43.660.448**
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	39.024.244	43.627.971
913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	34.644	32.477
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**50.443.138**	**50.656.568**
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	28.717.663	39.611.611
923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	21.725.475	11.044.957
93 VERİLEN GARANTİLER	**127.250.582**	**144.442.861**
931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	60.748.718	68.790.123
933 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	37.419.919	42.008.764
935 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	29.081.944	33.643.973
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	**13.794.321**	**15.020.640**
945 DEĞERLİ KAĞIT İŞLENİMLERİ	709.229	684.636
947 ÖZEL TAHAKKUKLAR	7.053.574	8.213.089
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	6.031.519	6.122.915
95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	**21.848.422**	**20.564.204**
951 KREDİ ANLAŞMALARI	16.960.354	15.837.440
955 RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	**4.785.632**	**4.668.625**
957 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM	102.435	58.140
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	18.707.424	50.899.927
999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	18.707.424	50.899.927

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.

2. Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.

3. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

4. Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

Ek 11: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

	AKTİF (KAYNAKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**35.348.936**	**37.681.772**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**10.675.578**	**14.588.137**
100	KASA	324	343
101	ALINAN ÇEKLER	337	235
102	BANKA	10.841.415	14.216.465
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-685.111	-82.340
104	PROJE ÖZEL HESABI	237.285	270.820
105	DÖVİZ	141.798	142.368
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-24.344	-51.297
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER	146.520	41.926
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	17.355	49.617
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**1.443**	**16.426**
110	HİSSE SENETLERİ HESABI	1.243	6.426
111	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	200	0
112	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	10.000
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**15.258.612**	**11.727.093**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	14.796.291	10.970.898
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	389.515	682.341
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	174	0
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	29.988	31.210
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	42.643	42.643
13	**KURUM ALACAKLARI**	**6.108.183**	**7.717.631**
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	1.407.952	2.205.316
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	4.498.259	5.311.876
138	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-1.716	-1.374
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI	203.689	201.813
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**398.688**	**453.149**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	398.688	453.149
15	**STOKLAR**	**1.493.926**	**1.535.013**
150	İLK MADDE VE MALZEME	1.313.615	1.307.960
151	YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	31.055	48.963
152	MAMULLER	38.686	28.612
153	TİCARİ MALLAR	110.041	148.755
157	DİĞER STOKLAR	528	723
16	**ÖN ÖDEMELER**	**1.303.724**	**1.497.119**
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	1.040.303	1.223.162
164	AKREDİTİFLER	236.644	262.058
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	14.496	6
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	7.166	7.458
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	5.116	4.434
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**35.086**	**63.787**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.973	4.627
181	GELİR TAHAKKUKLARI	33.113	59.160
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**73.695**	**83.417**
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	73.038	82.160
191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	0	0
197	SAYIM NOKSANLARI	633	933
198	DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	24	325
2	**DURAN VARLIKLAR**	**342.440.129**	**374.210.519**
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**13.468.016**	**18.704.640**
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR	13.451.756	18.677.457
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	16.260	27.183
23	**KURUM ALACAKLARI**	**15.896.077**	**19.651.632**
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	15.895.427	19.650.840
239	DİĞER KURUM ALACAKLARI	651	792
24	**MALİ DURAN VARLIKLAR**	**3.680.265**	**3.954.798**
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	3.370.284	3.586.728
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	387.870	478.458
242	DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	133.091	148.364
247	SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-210.979	-258.751

	PASİF (KAYNAKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**16.871.924**	**9.563.057**
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**6.910.424**	**2.987.297**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	6.708.502	2.787.297
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	201.922	200.000
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**3.458.458**	**3.198.245**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	602.580	618.751
333	EMANETLER	2.855.878	2.579.494
34	**ALINAN AVANSLAR**	**81.513**	**138.213**
340	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	80.513	126.162
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR	1.000	12.051
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**1.031.415**	**1.111.133**
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	899.882	957.560
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	121.690	140.898
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	9.843	12.675
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI	0	1
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**179.443**	**369.726**
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	179.401	369.423
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	42	303
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**5.206.977**	**1.757.172**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	5.206.977	1.244.476
381	GİDER TAHAKKUKLARI	0	512.695
39	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**3.695**	**1.272**
391	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	0	0
397	SAYIM FAZLALARI	3.695	1.272
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**55.414.861**	**18.381.067**
40	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**11.199**	**5.030**
403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	11.199	5.030
41	**UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**1.071.933**	**1.133.610**
410	DIŞ MALİ BORÇLAR	1.071.933	1.133.610
43	**DİĞER BORÇLAR**	**100.847**	**298.880**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	100.847	298.880
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**3.113.535**	**3.154.547**
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	3.077.431	3.118.443
479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104	36.104
48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**51.117.346**	**13.789.000**
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	51.117.343	13.276.300
481	GİDER TAHAKKUKLARI	3	512.700
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**305.502.280**	**383.948.167**
50	**NET DEĞER**	**158.985.978**	**205.348.182**
500	NET DEĞER	158.985.978	205.348.182
51	**DEĞER HAREKETLERİ**	**157.137**	**416.837**
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	157.137	416.837
54	**YEDEKLER**	**2.231.599**	**2.777.036**
540	YASAL YEDEKLER	2.225.681	2.771.117
549	ÖZEL FONLAR	5.919	5.919
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**139.870.292**	**166.401.895**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	139.870.292	166.401.895
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-41.725.385**	**-44.647.039**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-41.725.385	-44.647.039
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**45.982.658**	**53.651.256**
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	45.982.658	53.651.256

AKTİF (KAYNAKLAR)		2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**309.083.224**	**331.581.556**
250	ARAZİ VE ARSALAR	67.763.343	95.393.996
251	YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	54.957.668	64.138.496
252	BİNALAR	40.751.328	46.775.927
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	9.142.117	10.319.168
254	TAŞITLAR	1.264.227	1.739.966
255	DEMİRBAŞLAR	6.325.477	16.942.137
256	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR/HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI	56.297.116	14.497.883
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-35.760.713	-42.988.505
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	108.233.794	124.678.176
259	YATIRIM AVANSLARI	108.867	84.313
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**243.478**	**224.330**
260	HAKLAR	1.051.474	1.324.714
264	ÖZEL MALİYETLER	83.901	119.156
267	DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	2.093	1.981
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-893.990	-1.221.521
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**4.840**	**6.620**
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	1.787	1.839
281	GELİR TAHAKKUKLARI	3.053	4.781
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**64.228**	**86.944**
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	339.980	447.204
297	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	3	3
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-275.754	-360.263
	AKTİF TOPLAMI	**377.789.065**	**411.892.291**
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**14.496**	**6**
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	14.496	6
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**11.314.820**	**15.477.844**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	10.719.369	14.835.724
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	272	34
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	595.180	642.086
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**62.919.782**	**78.891.141**
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	34.295.258	54.937.662
922	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ TAAHHÜTLERİ	28.624.524	23.953.479
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**21.104.624**	**20.149.100**
930	VERİLEN GARANTİLER	21.104.624	20.149.100
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**1.011.175**	**1.521.006**
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	1.011.175	1.521.006
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**1.199.455**	**1.148.609**
950	KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	1.057.650	1.133.610
958	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER	141.805	14.999
96	**KURUMCA VERİLEN EMANETLER**	**4.282.835**	**3.530.386**
960	BAĞIŞ VE HİBELER HESABI	415	415
962	BİLİMSEL PROJELER HESABI	554.551	545.316
964	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	3.724.583	2.981.405
968	İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER HESABI	3.286	3.249
98	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.788.551**	**2.788.551**
980	MAZBUT VAKIFLAR ADINA YÖNETİLEN SERMAYELER HESABI	2.441.521	2.419.792
981	MÜLHAK VAKIFLAR ADINA YÖN. VAKIFLAR BANKASI (B) GRUBU HİSSE	347.030	368.759
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.802.313**	**3.544.461**
990	KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	342.614	549.308
991	MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	1.003.026	1.111.313
992	MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	706.335	926.636
993	MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI	228.585	255.738
998	DİĞER NAZIM HESAPLAR	521.751	701.466

PASİF (KAYNAKLAR)		2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
	PASİF TOPLAMI	**377.789.065**	**411.892.291**
9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR			
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**14.496**	**6**
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	14.496	6
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**11.314.820**	**15.477.844**
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	10.719.369	14.835.724
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	272	34
915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	595.180	642.086
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**62.919.782**	**78.891.141**
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	34.295.258	54.937.662
923	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	28.624.524	23.953.479
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**21.104.624**	**20.149.100**
931	VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	21.104.624	20.149.100
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**1.011.175**	**1.521.006**
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	1.011.175	1.521.006
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**1.199.455**	**1.148.609**
951	KREDİ ANLAŞMALARI	1.057.650	1.133.610
959	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI	141.805	14.999
96	**KURUMCA VERİLEN EMANETLER**	**4.282.835**	**3.530.386**
961	BAĞIŞ VE HİBELER KARŞILIĞI HESABI	415	415
963	BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	554.551	545.316
965	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESA	3.724.583	2.981.405
969	İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER KARŞILIĞI HESABI	3.286	3.249
98	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.788.551**	**2.788.551**
982	VAKIF EMANETLERİ HESABI	2.788.551	2.788.551
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.802.313**	**3.544.461**
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	2.802.313	3.544.461

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.

2. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

3. Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

Ek 12: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

	AKTİF (VARLIKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**1.703.511**	**1.521.656**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**1.297.862**	**1.117.221**
100	KASA	13	10
102	BANKA	1.297.849	1.117.281
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	0	-70
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**7.258**	**5.900**
112	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	7.258	5.900
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**298.941**	**304.003**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	42.925	49.581
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	254.919	254.420
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.097	1
13	**KURUM ALACAKLARI**	**41**	**36**
135	PERSONELDEN ALACAKLAR	35	30
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	6	6
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**69.954**	**69.922**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	69.954	69.922
15	**STOKLAR**	**2.864**	**1.550**
150	İLK MADDE VE MALZEME	2.864	1.550
16	**ÖN ÖDEMELER**	**13.511**	**11.608**
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	11.203	11.606
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	2.307	0
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**11.793**	**9.984**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.035	516
181	GELİR TAHAKKUKLARI	10.759	9.468
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**1.287**	**1.433**
196	PERSONEL AVANSLARI	1.287	1.433
2	**DURAN VARLIKLAR**	**971.893**	**1.034.008**
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**97**	**1.117**
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	97	1.117
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**946.484**	**1.029.501**
250	ARAZİ VE ARSALAR	425.605	425.605
252	BİNALAR	210.325	312.091
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	10.117	11.506
254	TAŞITLAR	4.729	10.050
255	DEMİRBAŞLAR	215.729	403.404
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-267.560	-637.215
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	317.279	440.302
259	YATIRIM AVANSLARI	30.261	63.757
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**21.893**	**1.701**
260	HAKLAR	47.491	75.864
264	ÖZEL MALİYETLER	348	348
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-25.945	-74.511
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**896**	**1.425**
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	896	1.323
281	GELİR TAHAKKUKLARI	0	102
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**2.522**	**264**
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	6.544	5.502
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-4.021	-5.238
	AKTİF TOPLAMI	**2.675.404**	**2.555.664**
9-	**BORÇLU NAZIM HESAPLAR**		
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**2.307**	**0**
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	2.307	0
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**4.880.876**	**3.925.464**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	4.806.288	3.828.964
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI	74.588	96.500
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**12.981**	**55.714**
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	12.981	55.714
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**42.517**	**0**
932	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	42.517	0
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**38**	**639**
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	38	639
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**3.058.716**	**3.301.881**
998	DİĞER NAZIM HESAPLAR	3.058.716	3.301.881

	PASİF (KAYNAKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**770.945**	**100.472**
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**4.495**	**2.718**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	4.365	2.697
326	ALINAN DEPOZİTO VE TAMİNATLAR	12	21
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	119	0
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**67.364**	**30.696**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.299	3.206
333	EMANETLER	64.458	25.592
336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.607	1.897
34	**ALINAN AVANSLAR**	**6.223**	**14.112**
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR	6.223	14.112
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**324.415**	**50.844**
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	10.942	15.014
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	0	0
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	1	1
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI	313.472	35.829
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**1.953**	**2.103**
370	DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	4.312	4.245
371	DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK KAR.HES. (-)	-2.359	-2.142
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**366.495**	**0**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	366.495	0
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**15.144**	**444.142**
43	**DİĞER BORÇLAR**	**133**	**16**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	133	16
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**15.012**	**17.719**
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	15.012	17.719
48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**0**	**426.407**
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	0	426.407
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**1.889.314**	**2.011.049**
50	**NET DEĞER**	**904.873**	**956.609**
500	NET DEĞER	904.873	956.609
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**1.086.190**	**1.064.145**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	1.086.190	1.064.145
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-53.199**	**-342.204**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-53.199	-342.204
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**-48.549**	**332.500**
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	0	332.500
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-48.549	0
	PASİF TOPLAMI	**2.675.404**	**2.555.664**
9-	**ALACAKLI NAZIM HESAPLAR**		
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**2.307**	**0**
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	2.307	0
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**4.880.876**	**3.925.464**
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	4.806.288	3.828.964
915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI	74.588	96.500
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**12.981**	**55.714**
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	12.981	55.714
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**42.517**	**0**
933	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	42.517	0
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**38**	**639**
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	38	639
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**3.058.716**	**3.301.881**
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	3.058.716	3.301.881

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların verilerini içermektedir.

2- Bir raporlama biriminde aynı anda olumlu ve olumsuz faaliyet sonucu gösterilmemesi gerektiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı konsolide edilerek raporlanmıştır.

3- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 13 :MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)	2017 (Bin TL)	%Dağılım
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**3.504.007.025**	**100,0**
Vergi Gelirleri	**708.051.402**	**20,2**
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	213.989.576	6,1
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	13.839.849	0,4
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	282.658.229	8,1
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	113.176.037	3,2
Damga Vergisi	17.373.170	0,5
Harçlar	67.013.511	1,9
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	1.030	0,0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	**42.236.555**	**1,2**
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	12.375.722	0,4
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	3.250.955	0,1
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	10.241.162	0,3
Kurumlar Hasılatı	3.725	0,0
Kurumlar Karları	1.534.223	0,0
Kira Gelirleri	13.673.850	0,4
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.156.918	0,0
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	**16.607.541**	**0,5**
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	2.204.128	0,1
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	294.794	0,0
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	465.279	0,0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	11.880.711	0,3
Proje Yardımları	1.007.550	0,0
Özel Gelirler	755.080	0,0
Diğer Gelirler	**78.899.459**	**2,3**
Faiz Gelirleri	13.641.768	0,4
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	20.094.328	0,6
Para Cezaları	33.132.665	0,9
Diğer Çeşitli Gelirler	12.030.699	0,3
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	**61.541**	**0,0**
Taşınmaz Satış Gelirleri	60.995	0,0
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	545	0,0
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	**2.657.653.677**	**75,8**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	10.006.692	0,3
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	3.399	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	1.282	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	2.582.183.775	73,7
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	2.613	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	48.927.888	1,4
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	7.089.007	0,2
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	2.299.270	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	7.139.752	0,2
Karşılık Gelirleri	**23.496**	**0,0**
Takipteki Kurum Alacakları Karşılıklarından Kaynaklananlar	1.283	0,0
Stok Değer Düşüklüğü Karşılıklarından Kaynaklananlar	0	0,0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	21.278	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	935	0,0
Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	**473.354**	**0,0**
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	191.473	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	132.159	0,0
Düzenleyi ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	2.208	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	7.971	0,0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	139.543	0,0
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**1.033.854.167**	**100,0**
Personel Giderleri	**162.504.321**	**15,7**
Memurlar	139.581.491	13,5
Sözleşmeli Personel	7.798.387	0,8
İşçiler	7.926.384	0,8
Geçici Personel	3.060.252	0,3
Diğer Personel	3.183.338	0,3
Milletvekilleri	126.535	0,0
Cumhurbaşkanı Ödeneği	640	0,0
İstihbarat Personeli	827.295	0,1
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	**27.262.872**	**2,6**
Memurlar	23.218.387	2,2
Sözleşmeli Personel	1.015.591	0,1
İşçiler	1.572.536	0,2
Geçici Personel	683.512	0,1
Diğer Personel	674.281	0,1
Milletvekilleri	5.963	0,0
İstihbarat Personeli	86.451	0,0
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	6.150	0,0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	**58.139.814**	**5,6**
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	226.613	0,0
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	21.606.105	2,1
Yolluklar	2.389.914	0,2
Görev Giderleri	4.133.749	0,4
Hizmet Alımları	27.325.424	2,6
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	257.682	0,0
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	1.035.977	0,1
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	808.314	0,1
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	356.035	0,0
Faiz Giderleri	**77.944.146**	**7,5**
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	61.501.617	5,9
Dış Borç Faiz Giderleri	15.343.352	1,5
İskonto Giderleri	946.676	0,1
Kira Sertifikası Giderleri	152.501	0,0

MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		
	2017 (Bin TL)	% Dağılım
Cari Transferler	**273.070.889**	**26,4**
Görev Zararları	64.355.421	6,2
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	86.979.396	8,4
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	4.067.464	0,4
Hane Halkına Yapılan Transferler	42.502.760	4,1
Yurtdışına Yapılan Transferler	2.625.121	0,3
Gelirlerden Ayrılan Paylar	72.540.728	7,0
Sermaye Giderleri	**0**	**0,0**
Mamul Mal Alımları	0	0,0
Gayri Maddi Hak Alımları	0	0,0
Sermaye Transferleri	**16.128.003**	**1,6**
Yurtiçi Sermaye Transferleri	15.674.534	1,5
Yurtdışı Sermaye Transferleri	453.470	0,0
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	**159.561.039**	**15,4**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	8.513.429	0,8
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	1.706	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	1.579	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	35.166.856	3,4
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	47	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	85.004.551	8,2
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	4.062.203	0,4
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	903.374	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	25.907.293	2,5
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	**95.405.438**	**9,2**
Vergi Gelirlerilerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	91.379.378	8,8
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.294.206	0,1
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	273.169	0,0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.452.343	0,2
Sermaye Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	6.342	0,0
Amortisman Giderleri	**55.342.142**	**5,4**
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	54.613.850	5,3
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	668.661	0,1
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	59.631	0,0
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	**8.292.235**	**0,8**
Kırtasiye Malzemeleri	974.236	0,1
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	51.339	0,0
Tıbbi ve Labaratuvar Sarf Malzemeleri	1.182.742	0,1
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	1.072.031	0,1
Temizleme Ekipmanları	232.791	0,0
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	250.928	0,0
Yiyecek	1.236.751	0,1
İçecek	62.557	0,0
Canlı Hayvanlar	7.266	0,0
Zirai Maddeler	60.298	0,0
Yem	21.067	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.389.113	0,1
Yedek Parçalar	558.802	0,1
Nakil Vasıtaları Lastikleri	23.558	0,0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	560.006	0,1
Spor Malzemeleri Grubu	15.242	0,0
Basınçlı Ekipmanlar	6.858	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	586.649	0,1
Karşılık Giderleri	**411.423**	**0,0**
Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı	1.038	0,0
Stok Değer Düşüklüğü Karşılıkları	0	0,0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	410.313	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	72	0,0
Satışların Maliyeti	**1.246.172**	**0,1**
Satılan Mamuller Maliyeti	452.268	0,0
Satılan Ticari Mallar Maliyeti	737.766	0,1
Satılan Hizmet Maliyeti	56.138	0,0
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	**78.818.169**	**7,6**
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	77.522.964	7,5
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	1.030.074	0,1
Kurum Alacaklarından Silinenler	262.098	0,0
Diğer Kurum Alacaklarından Silinenler	3.032	0,0
Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	**223.130**	**0,0**
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	169.309	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	22.198	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kururumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	20.038	0,0
Sos Güv. Kururumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	6.332	0,0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	5.253	0,0
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	**14.036.907**	**1,4**
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	14.036.907	1,4
Diğer Giderler	**5.467.468**	**0,5**
Hazine Taşınmazlarının Satışından Mahalli İdarelere Paylar	21.249	0,0
Tarımsal Alan Satış İndirimi	306.346	0,0
2/B Satış İndirimi	997.818	0,1
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	4.142.056	0,4
NET FAALİYET SONUCU	**2.470.152.858**	

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Merkezi Yönetim alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (ödenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılırlar. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki gelirler ve giderler hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekir.

4) Kamu İhale Kurumu tarafından kullanılan 642 Faiz Gelirleri ve 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar hesap kodları bu tabloda ilgili detay koda eklenmiştir. Ayrıca 632 Genel Yönetim Giderleri hesap kodu ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve özel bütçeli idareler tarafından kullanılan 610 İndirim,İade ve İskonto hesap kodu bu tabloda ilgili detay koda eklenmiştir.

5) Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

6) Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

Ek 14: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	**91.771.978**	**97.806.336**	**3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**22.068.122**	**20.500.839**
10 HAZIR DEĞERLER	**1.973.865**	**2.074.409**	**30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**283.520**	**4.951.534**
100 KASA	67	96	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	283.520	4.951.534
102 BANKA	6.010.674	6.574.148	**32 FAALİYET BORÇLARI**	**6.944.380**	**2.625.801**
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-5.033.148	-5.762.948	320 BÜTÇE EMANETLERİ	154.324	349.947
104 PROJE ÖZEL HESABI	5.957	544	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	6.790.056	2.275.854
105 DÖVİZ	9.653	14.355	**33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**14.252.579**	**12.243.225**
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	980.662	1.248.213	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	264.066	198.181
12 FAALİYET ALACAKLARI	**52.332.757**	**46.222.510**	333 EMANETLER	13.988.512	12.045.044
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	46.340.568	39.432.335	**36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**586.484**	**679.621**
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	191.104	187.697	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	62.021	70.786
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	732.085	550.056	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	524.463	608.835
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	4.273	3.977	**38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**0**	**3**
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	22.117	16.103	381 GİDER TAHAKKUKLARI	0	3
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	5.042.641	6.032.375	**39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**1.159**	**653**
129 ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)	-33	-33	397 SAYIM FAZLALARI	642	136
13 KURUM ALACAKLARI	**10.866.600**	**20.083.754**	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	517	517
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	10.866.600	20.083.754	**4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**8.851**	**24.650**
14 DİĞER ALACAKLAR	**4.091.702**	**6.892.375**	**40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**8.434**	**7.023**
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	4.091.702	6.892.375	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	8.434	7.023
15 STOKLAR	**22.546**	**37.355**	**43 DİĞER BORÇLAR**	**417**	**415**
150 İLK MADDE VE MALZEME	22.546	37.355	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	417	415
16 ÖN ÖDEMELER	**22.484.506**	**22.495.786**	**47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**0**	**17.212**
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	17.931.322	17.343.906	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	0	17.212
161 PERSONEL AVANSLARI	15	7	**5 ÖZ KAYNAKLAR**	**77.825.833**	**86.167.064**
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	4.528.927	5.151.873	**50 NET DEĞER**	**61.511.942**	**61.686.304**
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	24.242	0	500 NET DEĞER	61.511.942	61.686.304
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**2**	**33**	**51 DEĞER HAREKETLERİ**	**-4.754.942**	**-79.078**
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	2	33	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	-979.995	0
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	**0**	**113**	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-3.774.947	-79.078
197 SAYIM NOKSANLARI	0	113	**57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**24.289.836**	**44.584.006**
2 DURAN VARLIKLAR	**8.130.829**	**8.886.217**	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	24.289.836	44.584.006
22 FAALİYET ALACAKLARI	**2.630.791**	**2.790.992**	**58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-18.388.507**	**-23.496.550**
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	2.630.791	2.790.992	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-18.388.507	-23.496.550
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	**199.091**	**199.091**	**59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**15.167.504**	**3.472.382**
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	785	785	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	15.167.504	3.472.382
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	198.306	198.306			
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	**5.126.798**	**5.673.550**			
250 ARAZİ VE ARSALAR	1.381.238	1.755.286			
252 BİNALAR	2.314.368	2.307.363			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	378.136	453.046			
254 TAŞITLAR	13.831	13.784			
255 DEMİRBAŞLAR	539.023	589.288			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.161.583	-1.273.554			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	950.655	1.117.208			
259 YATIRIM AVANSLARI	711.129	711.129			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	**173.244**	**221.096**			
260 HAKLAR	181.555	229.626			
264 ÖZEL MALİYETLER	2.723	3.130			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-11.034	-11.660			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**759**	**1.446**			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	759	1.446			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	**146**	**43**			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	6.359	6.583			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-6.213	-6.540			
AKTİF TOPLAMI	**99.902.806**	**106.692.553**	**PASİF TOPLAMI**	**99.902.806**	**106.692.553**
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			**9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR**		
90 ÖDENEK HESAPLARI	**16.871**	**0**	**90 ÖDENEK HESAPLARI**	**16.871**	**0**
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	16.871	0	907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	16.871	0
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	**249.733**	**271.817**	**91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**249.733**	**271.817**
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	249.733	271.817	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	249.733	271.817
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	**797.661**	**590.029**	**94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**797.661**	**590.029**
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	797.661	590.029	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	797.661	590.029

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2. Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 15: 2017 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN / EDİLEMEYEN TUTARLAR

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)					
VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	**Hesap Adı**	**Tutar**	**Hesap Kodu**	**Hesap Adı**	**Tutar**
120	Gelirlerden Alacaklar	18.580.478	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	18.580.478
TOPLAM		**18.580.478**	**TOPLAM**		**18.580.478**

Ek 16: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		
	2017 (Bin TL)	% Dağılım
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**350.009.872**	**100,0**
Sosyal Güvenlik Gelirleri	**304.794.517**	**87,1**
Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	141.968.080	40,6
Genel Sağlık Sigortası Prim Gelirleri	94.123.771	26,9
İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Prim Gelirleri	12.853.868	3,7
Devlet Katkısı	5.809.424	1,7
5510 Öncesi Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	50.039.376	14,3
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	**413.954**	**0,1**
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	215.501	0,1
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	102.484	0,0
Kira Gelirleri	94.095	0,0
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.874	0,0
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	**25.703.240**	**7,3**
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	18.490	0,0
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	25.683.515	7,3
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	542	0,0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	694	0,0
Diğer Gelirler	**18.687.055**	**5,3**
Faiz Gelirleri	1.140.649	0,3
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	9.517.059	2,7
Para Cezaları	465.274	0,1
Yasal Süresinde Ödenmeyen Primlerin Faizleri	1.442.694	0,4
Diğer Çeşitli Gelirler	6.121.380	1,7
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	**90.207**	**0,0**
Taşınmaz Satış Gelirleri	90.207	0,0
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	**320.899**	**0,1**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	8.241	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	0	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	203.011	0,1
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	21.747	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	1.169	0,0
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	73.151	0,0
Yurtdışı döviz borçlanma kur farkı	1.983	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	11.598	0,0
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**346.537.489**	**100,0**
Personel Giderleri	**1.673.160**	**0,5**
Memurlar	1.603.302	0,5
Sözleşmeli Personel	41.272	0,0
İşçiler	11.815	0,0
Geçici Personel	16.392	0,0
Diğer Personel	378	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	**280.141**	**0,1**
Memurlar	271.574	0,1
Sözleşmeli Personel	6.874	0,0
İşçiler	1.693	0,0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	**1.343.210**	**0,4**
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	66.449	0,0
Yolluklar	32.295	0,0
Görev Giderleri	101.793	0,0
Hizmet Alımları	1.040.717	0,3
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	75.405	0,0
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	15.099	0,0
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	11.453	0,0

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		
	2017 (Bin TL)	% Dağılım
Cari Transferler	**293.402.327**	**84,7**
Görev Zararları	161.354	0,0
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	12.028	0,0
Hane Halkına Yapılan Transferler	4.644.012	1,3
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Hanehalkına Yapılan Fayda Ödemeleri	288.584.518	83,3
Yurtdışına Yapılan Transferler	416	0,0
Sermaye Transferleri	**9.355**	**0,0**
Yurtiçi Sermaye Transferleri	9.355	0,0
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	**40.171**	**0,0**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	15.550	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	67	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	7.336	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	3.357	0,0
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	0	0,0
Yurtdışı döviz borçlanma kur farkı	2.287	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	11.573	0,0
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	**48.362.640**	**14,0**
Sosyal Güvenlik Prim Gelirlerilerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	47.069.092	13,6
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	179	0,0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.293.369	0,4
Amortisman Giderleri	**194.633**	**0,1**
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	194.007	0,1
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	626	0,0
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	**31.591**	**0,0**
Kırtasiye Malzemeleri	23.724	0,0
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	505	0,0
Tıbbi ve Labaratuvar Sarf Malzemeleri	224	0,0
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	360	0,0
Temizleme Ekipmanları	2.708	0,0
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	492	0,0
Yiyecek	0	0,0
İçecek	2	0,0
Zirai Maddeler	6	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.876	0,0
Yedek Parçalar	1.166	0,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	24	0,0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	395	0,0
Spor Malzemeleri Grubu	0	0,0
Basınçlı Ekipmanlar	8	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	100	0,0
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	**1.179.313**	**0,3**
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	31.018	0,0
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	1.148.295	0,3
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	**3.199**	**0,0**
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	3.199	0,0
Diğer Giderler	**17.748**	**0,0**
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	17.748	0,0
NET FAALİYET SONUCU	**3.472.382**	

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (ödenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılırlar. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki gelirler ve giderler hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekir.

4) Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 17: MAHALLİ İDARELER 2017 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU

	AKTİF (VARLIKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**64.969.144**	**72.088.542**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**15.291.296**	**17.280.525**
100	KASA	5.933	59.182
101	ALINAN ÇEKLER	20.178	35.166
102	BANKA	14.603.563	16.288.663
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-477.638	-722.167
104	PROJE ÖZEL HESABI	468.065	152.358
105	DÖVİZ	97.480	40.418
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-10.322	-10.137
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER	75.566	806.118
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	508.470	630.925
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**107.037**	**115.563**
110	HİSSE SENETLERİ HESABI	3	53
111	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	24.257	99.328
112	KAMU KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	81.855	14.931
117	MENKUL VARLIKLAR	922	1.250
118	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0	0
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**24.114.521**	**26.951.386**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	4.851.427	5.640.408
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	14.384.870	16.304.722
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	3.647.894	3.805.499
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	283.765	383.575
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	946.565	817.183
13	**KURUM ALACAKLARI**	**682.106**	**936.564**
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	577.518	584.301
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	60.343	82.870
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI	44.245	269.393
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**1.298.211**	**1.415.834**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	1.298.211	1.415.834
15	**STOKLAR**	**3.534.475**	**3.758.357**
150	İLK MADDE VE MALZEME	3.504.617	3.731.303
153	TİCARİ MALLAR	21.525	17.842
157	DİĞER STOKLAR	8.333	9.212
16	**ÖN ÖDEMELER**	**628.586**	**451.113**
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ	125.924	5.188
161	PERSONEL AVANSLARI	6.203	9
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	304.134	343.136
164	AKREDİTİFLER	57.316	10.276
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	111.588	92.166
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	13	128
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	23.408	210
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**4.707**	**96.713**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	3.167	93.753
181	GELİR TAHAKKUKLARI	1.539	2.960
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**19.308.205**	**21.082.488**
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	19.269.069	21.071.805
197	SAYIM NOKSANLARI	39.123	10.652
198	DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	14	31

	PASİF (KAYNAKLAR)	2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**40.052.777**	**52.594.786**
30	**KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**5.174.483**	**7.314.414**
300	BANKA KREDİLERİ	4.488.390	6.020.012
303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	676.029	688.540
309	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	10.064	605.862
31	**KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**1.321.231**	**1.595.239**
310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	1.321.231	1.595.239
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**15.160.539**	**21.181.422**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	15.023.620	20.986.229
322	BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	135.258	175.641
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.661	19.552
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**7.164.579**	**9.567.086**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2.208.437	2.872.390
333	EMANETLER	4.956.142	6.694.696
34	**ALINAN AVANSLAR**	**69.647**	**72.159**
340	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	62.569	67.586
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR	7.077	4.573
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**8.828.158**	**9.300.187**
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	1.398.627	1.589.293
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	1.537.652	1.466.519
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	1.170.136	1.231.444
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI	814.941	972.179
368	VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	3.906.803	4.040.752
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**741.725**	**939.733**
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	664.132	838.920
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	77.594	100.812
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**1.428.788**	**2.533.821**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	159.016	243.569
381	GİDER TAHAKKUKLARI	1.269.772	2.290.252
39	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**163.626**	**90.725**
397	SAYIM FAZLALARI	104.320	28.463
399	DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	59.306	62.262
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**55.199.717**	**71.117.199**
40	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**27.219.516**	**34.353.840**
400	BANKA KREDİLERİ	18.769.700	26.176.201
403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	8.399.327	8.093.343
409	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	50.489	84.296
41	**UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**9.566.230**	**11.607.570**
410	DIŞ MALİ BORÇLAR	9.566.230	11.607.570
42	**FAALİYET BORÇLARI**	**439.000**	**646.806**
429	DİĞER FAALİYET BORÇLARI	439.000	646.806
43	**DİĞER BORÇLAR**	**6.217.132**	**7.138.657**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.074.979	1.348.026
438	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLEI	5.142.153	5.790.631
44	**ALINAN AVANSLAR**	**49.388**	**53.384**
440	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	335	0
449	ALINAN DİĞER AVANSLAR	49.053	53.384
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**5.134.727**	**5.966.453**

AKTİF (VARLIKLAR)			2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
2		**DURAN VARLIKLAR**	**331.721.803**	**394.596.673**
	21	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**31**	**38**
		217 MENKUL VARLIKLAR	31	38
		218 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0	0
	22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**2.000.583**	**2.574.634**
		220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	643.625	805.491
		222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	783.648	653.299
		226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	8.088	24.707
		227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	565.222	1.091.137
	23	**KURUM ALACAKLARI**	**407.839**	**497.314**
		232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	73.817	84.891
		239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	334.022	412.423
	24	**MALİ DURAN VARLIKLAR**	**15.936.502**	**18.231.402**
		240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	6.952.438	8.092.914
		241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	12.524.971	13.799.960
		247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-3.540.906	-3.661.473
	25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**312.705.009**	**372.527.212**
		250 ARAZİ VE ARSALAR	107.668.571	127.418.035
		251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	128.718.934	151.260.877
		252 BİNALAR	50.178.982	54.975.880
		253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	7.805.267	6.262.423
		254 TAŞITLAR	12.830.423	14.876.828
		255 DEMİRBAŞLAR	4.369.783	5.373.400
		256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR/ HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI	1.533.697	2.516.833
		257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-44.761.308	-50.743.838
		258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	43.624.007	59.500.229
		259 YATIRIM AVANSLARI	736.653	1.086.545
	26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**3.554**	**3.377**
		260 HAKLAR	1.659.144	2.006.929
		264 ÖZEL MALİYETLER	34.956	50.553
		268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.690.546	-2.054.105
	28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**75.398**	**137.941**
		280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	74.046	133.783
		281 GELİR TAHAKKUKLARI	1.352	4.158
	29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**592.886**	**624.754**
		294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	937.147	1.054.635
		297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	937.147	952.250
		299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.281.407	-1.382.130
		AKTİF TOPLAMI	**396.690.947**	**466.685.215**
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR				
	90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**17.251**	**141.186**
		906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	17.251	141.186
	91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**16.370.108**	**21.358.993**
		910 TEMİNAT MEKTUPLARI	16.042.794	20.792.111
		912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	6.450	8.755
		914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI	320.863	558.127
	92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**47.918.400**	**67.960.201**
		920 GİDER TAAHHÜTLERİ	47.912.996	67.954.179
		922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	5.404	6.022
	94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**11.221**	**215.879**
		948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	11.221	215.879
	99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**11.805.594**	**14.763.423**
		990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	11.762.245	14.655.434
		993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI	43.349	107.989

PASİF (KAYNAKLAR)			2016 (Bin TL)	2017 (Bin TL)
	47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**5.134.727**	**5.966.453**
		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	4.427.252	5.004.599
		479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	707.475	961.854
	48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**6.392.158**	**11.143.429**
		480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	521.767	970.510
		481 GİDER TAHAKKUKLARI	5.870.391	10.172.919
	49	**DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**181.565**	**207.059**
		499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	181.565	207.059
5		**ÖZ KAYNAKLAR**	**301.438.453**	**342.973.230**
	50	**NET DEĞER**	-19.766.542	19.937.304
		500 NET DEĞER	-19.766.542	19.937.304
	51	**DEĞER HAREKETLERİ**	445.107	767.783
		519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	**445.107**	**767.783**
	57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	316.752.044	308.476.466
		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	316.752.044	308.476.466
	58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-12.767.813**	**-16.003.009**
		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-12.767.813	-16.003.009
	59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	16.775.657	29.794.686
		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	16.775.657	29.794.686
		PASİF TOPLAMI	**396.690.947**	**466.685.215**
9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR				
	90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**17.251**	**141.186**
		907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	17.251	141.186
	91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**16.370.108**	**21.358.993**
		911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	16.042.794	20.792.111
		913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	6.450	8.755
		915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI	320.863	558.127
	92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**47.918.400**	**67.960.201**
		921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	47.912.996	67.954.179
		923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	5.404	6.022
	94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**11.221**	**215.879**
		949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	11.221	215.879
	99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**11.805.594**	**14.763.423**
		999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	11.805.594	14.763.423

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan Mahalli İdareler alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

3.Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

4.Mahalli idareler kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

Ek 18: 2017 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN / EDİLEMEYEN TUTARLAR

MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)

VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	**Hesap Adı**	**Tutar**	**Hesap Kodu**	**Hesap Adı**	**Tutar**
120	Gelirlerden Alacaklar	8.590.070	363	Kamu İdare Payları	8.590.070
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	156.055.661	363	Kamu İdare Payları	156.055.661
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	432.823	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenen veya	432.823
122	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	4.691.614	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenen veya	4.691.614
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	3.673.140.882	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	3.673.140.882
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	1.546.206.191	309	Diğer İç Mali Borçlar	1.546.206.191
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	102.548.671	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	102.548.671
222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	27.880.920	438	Kamuya Olan Ertelenmiş veya	27.880.920
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	5.536.915.258	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	5.536.915.258
630	Giderler	3.691.253.676	600	Gelirler	3.691.253.676
TOPLAM		**14.747.715.766**	**TOPLAM**		**14.747.715.766**

MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEMEYEN TUTARLAR (TL)

VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	**Hesap Adı**	**Tutar**	**Hesap Kodu**	**Hesap Adı**	**Tutar**
120	Gelirlerden Alacaklar	0	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdarele	574.060.264
120	Gelirlerden Alacaklar	0	363	Kamu İdare Payları	750.710.608
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar	0	363	Kamu İdare Payları	18.474.561
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	532.493.543	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	29.944.507
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0	309	Diğer İç Mali Borçlar	0
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	74.332.184	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	89.904.704
630	Giderler (591 Hesap)	143.275.528	600	Gelirler (590 Hesap)	126.653.334
TOPLAM		**750.101.255**	**TOPLAM**		**1.589.747.978**

Ek 19: MAHALLİ İDARELER 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

MAHALLİ İDARELER 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		
	2017 (Bin TL)	% Dağılım
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**144.916.624**	**100,0**
Vergi Gelirleri	**15.434.933**	**10,7**
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	9.100.234	6,3
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	2.253.869	1,6
Harçlar	4.060.714	2,8
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	20.115	0,0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	**27.393.564**	**18,9**
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	14.234.011	9,8
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	36.327	0,0
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	200.157	0,1
Kurumlar Hasılatı	9.114.575	6,3
Kurumlar Karları	477.705	0,3
Kira Gelirleri	2.842.968	2,0
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	487.821	0,3
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	**10.765.447**	**7,4**
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	29.667	0,0
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	5.176.963	3,6
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	496.017	0,3
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	1.265.731	0,9
Proje Yardımları	3.797.069	2,6
Diğer Gelirler	**76.587.490**	**52,8**
Faiz Gelirleri	1.202.635	0,8
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	64.617.685	44,6
Para Cezaları	2.575.412	1,8
Diğer Çeşitli Gelirler	8.191.757	5,7
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	**7.021.651**	**4,8**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	445.955	0,3
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	7.023	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	5.275	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	3.122.271	2,2
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	18.179	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	1.129.402	0,8
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	49.824	0,0
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	129.381	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2.114.342	1,5
Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	**7.713.540**	**5,3**
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	7.681.961	5,3
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	5.468	0,0
Düzenleyi ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	51	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	69	0,0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	25.992	0,0
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**115.121.938**	**100,0**
Personel Giderleri	**18.187.198**	**15,8**
Memurlar	7.084.221	6,2
Sözleşmeli Personel	973.149	0,8
İşçiler	8.604.464	7,5
Geçici Personel	214.980	0,2
Diğer Personel	1.310.383	1,1
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	**2.863.440**	**2,5**
Memurlar	991.772	0,9
Sözleşmeli Personel	134.527	0,1
İşçiler	1.607.839	1,4
Geçici Personel	25.106	0,0
Diğer Personel	103.125	0,1
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	1.071	0,0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	**50.159.398**	**43,6**
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	469.037	0,4
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	7.332.750	6,4
Yolluklar	100.282	0,1
Görev Giderleri	1.633.269	1,4
Hizmet Alımları	33.557.442	29,1
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	1.440.287	1,3
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	1.635.578	1,4
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	3.963.055	3,4
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	27.697	0,0
Faiz Giderleri	**6.611.785**	**5,7**
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	28.676	0,0
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	6.326.941	5,5
Dış Borç Faiz Giderleri	256.167	0,2
İskonto Giderleri	1	0,0

MAHALLİ İDARELER 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		
	2017 (Bin TL)	% Dağılım
Cari Transferler	**3.024.129**	**2,6**
Görev Zararları	397.557	0,3
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	300.380	0,3
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	998.995	0,9
Hane Halkına Yapılan Transferler	1.245.739	1,1
Yurtdışına Yapılan Transferler	5.915	0,0
Gelirlerden Ayrılan Paylar	75.544	0,1
Sermaye Transferleri	**1.904.501**	**1,7**
Yurtiçi Sermaye Transferleri	1.902.958	1,7
Yurtdışı Sermaye Transferleri	1.543	0,0
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	**6.507.949**	**5,7**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	690.948	0,6
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	200	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	10.812	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	1.134.444	1,0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	123.150	0,1
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	3.740.594	3,2
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	41	0,0
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	16.830	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	790.931	0,7
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	**1.650.942**	**1,4**
Vergi Gelirlerilerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	498.806	0,4
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	475.574	0,4
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	17.725	0,0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	658.837	0,6
Amortisman Giderleri	**7.340.621**	**6,4**
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	6.906.875	6,0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	408.020	0,4
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	25.727	0,0
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	**9.069.686**	**7,9**
Kırtasiye Malzemeleri	385.530	0,3
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	42.548	0,0
Tıbbi ve Labaratuvar Sarf Malzemeleri	146.829	0,1
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	2.278.302	2,0
Temizleme Ekipmanları	272.365	0,2
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	234.130	0,2
Yiyecek	278.821	0,2
İçecek	87.262	0,1
Canlı Hayvanlar	10.643	0,0
Zirai Maddeler	786.397	0,7
Yem	18.186	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	2.145.500	1,9
Yedek Parçalar	1.130.766	1,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	99.251	0,1
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	48.507	0,0
Spor Malzemeleri Grubu	71.838	0,1
Basınçlı Ekipmanlar	43.146	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	989.664	0,9
Karşılık Giderleri	**156.718**	**0,1**
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	156.718	0,1
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	**1.375.141**	**1,2**
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	1.329.754	1,2
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	33.275	0,0
Kurum Alacaklarından Silinenler	12.112	0,0
Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	**899.421**	**0,8**
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	775.005	0,7
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	3.058	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kururumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	12	0,0
Sos Güv. Kururumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	524	0,0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	120.822	0,1
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	**3.225.861**	**2,8**
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	3.225.861	2,8
Diğer Giderler	**2.145.149**	**1,9**
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	2.145.149	1,9
NET FAALİYET SONUCU	**29.794.686**	

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mahalli idareler kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

4) Mahalli idareler kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

Ek 20: MERKEZİ YÖNETİM 2017 YILI BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEKDEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNCE		İPTAL EDİLEN ÖDENEK
			EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	
Cumhurbaşkanlığı	0	0	0	6.390	85.435	85.435	21.760	0	0	0	5.618
TBMM	0	0	0	722	38.989	38.989	0	0	3.619	62.190	111.947
Anayasa Mahkemesi	0	0	0	96	8.176	8.176	5.000	0	0	0	19.223
Yargıtay	0	0	0	40.350	4.592	4.592	0	0	0	0	162.314
Danıştay	0	0	0	0	608	608	14.085	0	0	0	6.609
Sayıştay	0	0	0	0	650	650	0	0	0	0	40.119
Başbakanlık	0	0	0	634.572	93.358	93.358	1.228.020	0	0	49.237	128.690
Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı	250.405	0	0	13.859	200	200	23.500	0	0	0	63.575
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	904	0	0	0	781	781	0	0	0	0	1.239
Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	0	0	0	0	6.025	6.025	18.000	0	0	0	4.819
Hazine Müsteşarlığı	901.391	0	0	1.075.111	2.710.808	2.710.808	375.000	0	0	0	2.694.285
Diyanet İşleri Başkanlığı	5.049	0	0	3.080	176.835	176.835	280.063	0	4	3.877	16.609
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	3.180	0	280.000	32	246.169	246.169	1.802.300	0	0	0	147.871
Adalet Bakanlığı	0	183.600	5.174	682.713	1.040.483	1.040.483	1.485.693	0	0	0	124.221
Milli Savunma Bakanlığı	10.720.446	0	1.341.859	510.232	740.280	740.280	909.771	0	234.244	6.643	10.902.142
İçişleri Bakanlığı	440.126	0	411.080	135.694	722.667	722.667	884.824	0	0	0	484.305
Jandarma Genel Komutanlığı	713.359	2.400	1.566.513	227.302	342.980	342.980	444.000	0	1.199	0	604.481
Emniyet Genel Müdürlüğü	1.320.329	65.050	1.250	7.800.148	1.428.719	1.428.719	807.764	0	1.584	9.303	2.239.670
Sahil Güvenlik Komutanlığı	137.252	9.000	368	65.282	160.444	160.444	16.600	0	103	0	167.077
Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı	0	0	0	0	3.510	3.510	892	0	0	0	7.394
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	70.837	0	0	9.700	63.360	63.360	108.167	0	0	0	72.854
Dışişleri Bakanlığı	0	0	253.320	129.828	172.253	172.253	133.156	0	28.557	0	36.554
Maliye Bakanlığı	0	2.971.235	34.814.675	579.272	367.474	367.474	9.458.294	41.724.111	0	0	334.581
Gelir İdaresi Başkanlığı	0	0	10.033	30.158	23.171	23.171	214.694	0	0	0	147.518
Milli Eğitim Bakanlığı	4.052.620	6.325	0	22.726.957	10.537.057	10.537.057	1.440.025	0	124.055	59.093	5.480.541
Sağlık Bakanlığı	46.824	0	6.635.487	37.367	1.627.057	1.627.057	542.811	0	0	18.650	328.215
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu	1.161	0	0	3.737.566	648.217	648.217	270.139	0	0	61	98.473
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu	14.066	0	2.061	2.896.566	40.969	40.969	236	0	0	0	16
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	2.444	0	1.196.347	25.215	44.963	44.963	6.167.190	0	0	12.900	32.598
Devlet Personel Başkanlığı	0	0	0	0	2.601	2.601	984	0	0	0	3.940
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	0	0	0	95.000	97.944	97.944	72.000	0	0	0	302.878
Kültür ve Turizm Bakanlığı	871.210	64.448	132.833	300.893	903.712	903.712	87.776	0	1.804	0	888.042
Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	0	0	0	0	464	464	0	0	0	0	9.011
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	122.217	0	0	288.443	851.282	851.282	536.458	0	201	5.353	279.605
Avrupa Birliği Bakanlığı	0	0	0	0	9.576	9.576	291.295	0	0	0	4.416
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	116.520	14.000	0	0	159.229	159.229	643.759	0	0	0	73.260
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	0	102.901	864.124	85.241	47.723	47.723	2.087.198	0	236.360	444.974	171.749
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	0	0	196	26.941	11.957	11.957	21.283	0	101.007	157.913	80.971
Ekonomi Bakanlığı	0	0	0	636.400	213.131	213.131	7.000	0	0	0	31.696
Gençlik ve Spor Bakanlığı	0	0	28.741	22.500	24.432	24.432	287.000	0	0	0	12.373
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	139.509	0	0	16.000	1.617.134	1.617.134	29.100	0	0	0	478.261
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	48.053	4.000	0	74	52.276	52.276	73.831	0	0	5.083	117.415
Kalkınma Bakanlığı	0	0	0	1.170.943	16.003	16.003	1.000	0	0	0	101.697
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	0	0	1.284	2.365	8.519	8.519	0	0	0	0	97.370
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	44.402	0	0	183.000	35.708	35.708	320.875	0	0	0	680.721
Meteoroloji Genel Müdürlüğü	22.006	0	0	0	5.574	5.574	31.196	0	0	0	9.098
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	1.479.680	879.219	71.154	3.420.488	231.498	231.498	10.581.374	0	0	0	1.910.505
Yüksek Öğretim Kurulu	0	89.171	0	0	1.517	1.517	0	0	0	0	18.930
Ankara Üniversitesi	581	46.804	0	0	15.500	15.500	34.430	0	23	0	56.889
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	0	39.290	0	0	13.763	13.763	0	0	32	0	31.511
Hacettepe Üniversitesi	0	87.823	0	0	32.194	32.194	23.940	0	943	20	66.931
Gazi Üniversitesi	0	44.963	0	0	27.461	27.461	0	0	0	0	106.503
İstanbul Üniversitesi	0	90.939	0	0	133.057	133.057	13.000	0	122	223	95.305
İstanbul Teknik Üniversitesi	491	69.914	0	0	8.505	8.505	27.500	0	0	4.500	17.652
Boğaziçi Üniversitesi	86	36.266	0	0	8.174	8.174	26.000	0	81	18	17.827
Marmara Üniversitesi	0	84.388	0	0	16.070	16.070	7.500	0	0	0	54.047
Yıldız Teknik Üniversitesi	0	20.407	0	0	14.531	14.531	1.500	0	0	18	17.208
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	0	4.012	0	0	4.923	4.923	0	0	41	155	19.313
Ege Üniversitesi	0	69.578	0	0	26.590	26.590	10.000	0	0	0	86.311
Dokuz Eylül Üniversitesi	0	38.416	0	0	21.366	21.366	0	0	2	259	73.750
Trakya Üniversitesi	0	59.993	0	0	18.063	18.063	6.050	0	0	0	62.312
Uludağ Üniversitesi	223	38.686	0	0	12.482	12.482	0	0	0	31	75.832
Anadolu Üniversitesi	0	111.824	0	0	17.298	17.298	0	0	211	0	83.634
Selçuk Üniversitesi	0	60.844	0	0	9.009	9.009	26.640	0	0	0	40.405
Akdeniz Üniversitesi	0	87.106	0	0	27.774	27.774	2.000	0	0	31	60.538
Erciyes Üniversitesi	1.095	43.271	0	0	22.672	22.672	0	0	4	67	36.929
Cumhuriyet Üniversitesi	0	48.697	0	0	17.076	17.076	1.000	0	0	0	20.557
Çukurova Üniversitesi	0	36.630	0	0	6.055	6.055	1.630	0	2.457	2.547	61.166
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0	49.393	0	0	4.104	4.104	5.820	0	0	0	23.356
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0	36.003	0	0	2.676	2.676	6.717	0	0	647	47.971
Atatürk Üniversitesi	0	85.694	0	0	2.807	2.807	0	0	45	67	57.600
İnönü Üniversitesi	0	25.653	0	0	14.118	14.118	1.500	0	0	0	32.169

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEKDEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNCE		İPTAL EDİLEN ÖDENEK
			EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	
Fırat Üniversitesi	0	33.020	0	0	19.127	19.127	11.938	0	0	0	16.299
Dicle Üniversitesi	0	45.354	0	0	4.582	4.582	1.000	0	0	0	42.835
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	0	34.986	0	0	26.082	26.082	1.000	0	0	0	15.471
Gaziantep Üniversitesi	0	38.437	0	0	6.142	6.142	3.500	0	0	0	23.465
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	460	10.862	0	0	3.681	3.681	500	0	0	0	4.305
Gebze Teknik Üniversitesi	0	4.656	0	0	2.220	2.220	4.108	0	0	645	11.297
Harran Üniversitesi	0	27.208	0	0	4.395	4.395	8.016	0	0	0	8.774
Süleyman Demirel Üniversitesi	0	38.555	0	0	2.685	2.685	3.000	0	0	648	52.504
Adnan Menderes Üniversitesi	0	39.538	0	0	8.638	8.638	11.218	0	0	0	20.320
Bülent Ecevit Üniversitesi	0	40.157	0	0	6.149	6.149	5.660	0	0	0	39.233
Mersin Üniversitesi	0	40.463	0	0	12.175	12.175	17.989	0	158	94	39.555
Pamukkale Üniversitesi	0	39.191	0	0	3.854	3.854	750	0	0	0	32.371
Balıkesir Üniversitesi	0	20.255	0	0	939	939	2.500	0	0	10	12.414
Kocaeli Üniversitesi	0	33.908	0	0	14.551	14.551	4.500	0	0	89	35.626
Sakarya Üniversitesi	0	29.658	0	0	7.344	7.344	11.515	0	3	243	6.021
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	0	28.934	0	0	5.857	5.857	817	0	1	2	16.510
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	130	6.229	0	0	4.259	4.259	9.209	0	0	0	6.616
Mustafa Kemal Üniversitesi	0	31.814	0	0	6.212	6.212	1.471	0	0	2.000	10.157
Afyon Kocatepe Üniversitesi	0	19.087	0	0	3.864	3.864	1.000	0	0	20	4.882
Kafkas Üniversitesi	0	10.125	0	0	2.461	2.461	2.500	0	0	5.000	15.827
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	0	33.398	0	0	7.154	7.154	7.000	0	0	0	15.644
Ömer Halisdemir Üniversitesi	0	20.904	0	0	190	190	7.520	0	0	0	22.552
Dumlupınar Üniversitesi	0	37.701	0	0	12.362	12.362	2.600	0	0	9	35.990
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	0	10.598	0	0	1.779	1.779	2.380	0	0	0	15.798
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	0	18.358	0	0	4.217	4.217	8.676	0	0	0	11.661
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	0	38.331	0	0	2.471	2.471	500	0	0	0	18.756
Kırıkkale Üniversitesi	0	20.936	0	0	10.819	10.819	2.000	0	0	0	5.784
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0	18.526	0	0	6.424	6.424	11.080	0	0	0	9.837
Galatasaray Üniversitesi	0	15.354	0	0	1.828	1.828	250	0	0	15	14.831
Ahi Evran Üniversitesi	0	44.363	0	0	3.364	3.364	10.756	0	0	0	26.889
Kastamonu Üniversitesi	0	25.531	0	0	8.776	8.776	5.855	0	30	0	6.177
Düzce Üniversitesi	0	29.991	0	0	2.536	2.536	9.312	0	0	0	14.037
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	0	16.038	0	0	7.650	7.650	12.332	0	138	0	13.120
Uşak Üniversitesi	0	16.087	0	0	5.162	5.162	7.065	0	35	0	8.891
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	0	37.543	0	0	3.608	3.608	9.170	0	0	0	79.832
Namık Kemal Üniversitesi	0	37.821	0	0	5.366	5.366	6.660	0	0	0	27.191
Erzincan Üniversitesi	0	14.278	0	0	2.209	2.209	6.700	0	8	8	11.525
Aksaray Üniversitesi	0	13.863	0	0	4.696	4.696	1.375	0	6	126	9.312
Giresun Üniversitesi	0	7.110	0	0	11.336	11.336	3.717	0	0	0	25.899
Hitit Üniversitesi	0	22.510	0	0	6.160	6.160	7.543	0	0	0	6.523
Bozok Üniversitesi	0	19.477	0	0	11.534	11.534	3.590	0	0	0	22.800
Adıyaman Üniversitesi	0	23.467	0	0	4.095	4.095	13.439	0	0	0	9.703
Ordu Üniversitesi	0	29.161	0	0	2.178	2.178	5.470	0	0	0	4.700
Amasya Üniversitesi	0	8.661	0	0	4.804	4.804	4.748	0	6	0	5.997
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	0	21.667	0	0	3.006	3.006	6.941	0	0	0	42.869
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	0	6.751	0	0	1.109	1.109	4.897	0	0	0	15.239
Sinop Üniversitesi	0	5.592	0	0	3.853	3.853	4.785	0	0	2	3.459
Siirt Üniversitesi	0	9.369	0	0	3.064	3.064	8.558	0	0	0	9.216
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	0	7.734	0	0	11.571	11.571	5.711	0	0	0	2.329
Karabük Üniversitesi	0	44.702	0	0	1.713	1.713	0	0	43	224	40.983
Kilis Yedi Aralık Üniversitesi	0	5.660	0	0	1.791	1.791	500	0	0	0	12.106
Çankırı Karatekin Üniversitesi	0	22.617	0	0	1.552	1.552	1.000	0	0	2	39.746
Artvin Çoruh Üniversitesi	0	4.746	0	0	1.303	1.303	2.000	0	0	0	10.314
Bilecik Üniversitesi	0	7.070	0	0	666	666	2.547	0	0	0	24.475
Bitlis Eren Üniversitesi	0	5.625	0	0	2.689	2.689	1.347	0	0	0	12.278
Kırklareli Üniversitesi	0	8.008	0	0	2.603	2.603	670	0	0	0	10.169
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	0	12.833	0	0	1.702	1.702	750	0	0	0	3.591
Bingöl Üniversitesi	0	12.333	0	0	1.416	1.416	10.244	0	0	0	20.202
Muş Alparslan Üniversitesi	0	15.419	0	0	627	627	6.375	0	0	0	6.160
Mardin Artuklu Üniversitesi	0	8.186	0	0	2.712	2.712	6.770	0	0	45	4.278
Batman Üniversitesi	0	40.053	0	0	3.311	3.311	2.500	0	0	0	49.622
Ardahan Üniversitesi	0	5.333	0	0	3.835	3.835	3.500	0	0	0	16.830
Bartın Üniversitesi	0	11.464	0	0	2.320	2.320	500	0	0	0	8.560
Bayburt Üniversitesi	0	21.785	0	0	5.228	5.228	5.229	0	0	0	10.115
Gümüşhane Üniversitesi	0	8.368	0	0	3.336	3.336	0	0	0	0	10.280
Hakkari Üniversitesi	0	3.730	0	0	91	91	500	0	0	0	17.332
Iğdır Üniversitesi	0	10.665	0	0	1.493	1.493	500	0	0	0	7.435
Şırnak Üniversitesi	0	15.153	0	0	2.609	2.609	0	0	0	0	3.936
Munzur Üniversitesi	0	8.676	0	0	4.198	4.198	2.104	0	0	119	16.661
Yalova Üniversitesi	0	14.776	0	0	1.937	1.937	750	0	16	1	12.429
Türk-Alman Üniversitesi	0	32.868	0	0	3.721	3.721	9.151	0	0	0	6.042
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	0	29.280	0	0	2.380	2.380	10.851	0	0	0	35.945

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEKDEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNCE		İPTAL EDİLEN ÖDENEK
			EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	
Bursa Teknik Üniversitesi	0	4.958	0	0	3.460	3.460	5.750	0	0	0	11.570
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	0	13.833	0	0	518	518	14.600	0	0	227	12.339
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	0	38.311	0	0	7.610	7.610	7.200	0	0	0	38.929
Necmettin Erbakan Üniversitesi	0	44.378	0	0	30.255	30.255	35.401	0	0	0	5.992
Kayseri Abdullah Gül Üniversitesi	0	25.566	0	0	770	770	27.000	0	0	0	40.514
Erzurum Teknik Üniversitesi	0	23.569	0	0	4.444	4.444	3.386	0	0	0	16.037
Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	0	13.134	0	0	1.658	1.658	5.590	0	0	0	8.362
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	0	24.302	0	0	9.135	9.135	8.470	0	0	0	31.959
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	0	135.362	0	0	14.931	14.931	118.876	0	0	0	37.892
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	0	17.282	0	0	1.712	1.712	8.500	0	0	0	37.019
İskenderun Teknik Üniversitesi	0	5.969	0	0	205	205	10.502	0	0	0	14.280
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	0	9.143	0	0	4.118	4.118	12.990	0	0	0	16.478
İzmir Bakırçay Üniversitesi	0	0	0	0	0	0	6.560	0	0	0	6.012
İzmir Demokrasi Üniversitesi	0	0	0	0	0	0	8.365	0	0	0	4.227
Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi	0	0	0	0	0	0	5.000	0	0	0	3.553
Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı	0	125.430	0	0	133	133	0	0	0	0	24.961
Atatürk Kültür,Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı	0	470	0	0	493	493	0	0	0	0	516
Atatürk Araştırma Merkezi	0	295	0	0	0	0	0	0	0	0	587
Atatürk Kültür Merkezi	0	632	0	0	0	0	0	0	0	0	1.375
Türk Dil Kurumu	0	8.410	0	0	0	0	0	0	0	0	5.683
Türk Tarih Kurumu	0	11.513	0	0	0	0	0	0	0	0	2.456
Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü	0	708	0	0	1.524	1.524	0	0	0	0	626
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	30.543	1.158.602	0	0	116.193	116.193	15.000	0	0	0	925.275
Türkiye Bilimler Akademisi	0	340	0	0	1.133	1.133	0	0	0	0	1.788
Türkiye Adalet Akademisi	0	2.085	0	0	1.598	1.598	0	0	0	0	5.999
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel	0	2.168.464	0	0	161.059	161.059	0	0	0	845	139.084
Spor Genel Müdürlüğü	0	663.293	22.500	0	126.410	126.410	287.000	0	0	19.287	9.017
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü	0	13.572	0	0	17.471	17.471	0	0	0	0	3.327
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	0	2.011	0	0	10.041	10.041	0	0	0	0	10.159
Orman Genel Müdürlüğü	0	184.038	0	0	52.519	52.519	64.000	0	1.443	8.836	103.897
Vakıflar Genel Müdürlüğü	0	451.508	0	0	15.010	15.010	6.500	0	378	888	16.779
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	173.112	259.210	0	0	1.600	1.600	0	0	0	0	279.000
Türk Akreditasyon Kurumu	0	12.662	0	0	0	0	0	0	0	0	3.210
Türk Standartları Enstitüsü	0	79.110	0	0	0	0	0	0	0	0	72.431
Türk Patent ve Marka Kurumu	0	19.359	0	0	11.125	11.125	0	0	0	0	6.357
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü	0	50	0	0	138	138	0	0	0	0	6.748
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	6.156	8.387	0	0	4.238	4.238	0	0	0	0	53.059
Savunma Sanayii Müsteşarlığı	0	13.162	0	0	3.289	3.289	0	0	0	0	4.865
Küçük ve Orta Ölçekli İşl.Gel. ve Dest. İdaresi Bşk.	0	160.814	0	0	93.671	93.671	600.000	0	1.865	107	87.653
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	0	71.516	0	0	42.418	42.418	0	0	11.195	6.638	73.945
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	255	0	0	23.670	23.670	0	0	0	0	7.438
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	0	2.978	0	0	0	0	0	0	0	0	4.874
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	1.643	46.438	0	0	49.090	49.090	0	0	0	0	62.015
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukevleri İş Yurt. Kurumu	0	2.362.027	0	0	55.622	55.622	652.887	0	0	0	391.451
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	0	15.399	0	0	767	767	0	0	0	0	3.213
Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı	0	12.155	0	0	545	545	0	0	0	0	5.302
Yurtdısı Turkler ve Akraba Topluluklar Baskanlığı	0	54.508	0	0	500	500	8.700	0	0	0	5.957
Karayolları Genel Müdürlüğü	0	236.381	0	0	379.524	379.524	10.301.366	0	49.025	337.016	17.130
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı	0	4.372	0	0	7.723	7.723	2.000	0	0	0	4.038
Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	25.438	0	0	11.538	11.538	0	0	0	0	17.997
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	16.704	0	0	9.601	9.601	0	0	0	3.088	6.531
Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	711	0	0	964	964	1.000	0	0	0	2.033
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	201.836	225.362	0	183.000	1.592.262	1.592.262	236.500	0	170.855	48.767	21.072
Türkiye Su Enstitüsü	0	0	0	0	890	890	0	0	0	0	1.289
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	0	4.447	0	0	8.883	8.883	0	0	0	0	3.191
Kamu Denetçiliği Kurumu	0	2.370	0	0	126	126	0	0	0	0	3.767
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	0	0	0	0	356	356	0	0	0	0	2.709
Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı	0	3.573	0	0	9.129	9.129	0	0	0	0	38.197
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	0	0	0	0	5.330	5.330	0	0	0	0	58.885
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	0	0	0	0	489.640	489.640	0	0	0	0	141.311
Sermaye Piyasası Kurulu	0	164.500	0	0	9.590	9.590	0	0	0	0	27.432
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	0	0	0	0	1.200	1.200	0	0	0	0	286.047
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	0	65.447	0	0	1.500	1.500	0	0	0	0	30.116
Kamu İhale Kurumu	0	47.480	0	0	47.580	47.580	0	0	0	0	5.554
Rekabet Kurumu	0	15.350	0	0	1.317	1.317	0	0	0	0	20.651
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	0	15.000	0	0	70.491	70.491	0	0	0	0	4.472
Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	0	0	0	0	140	140	0	0	0	0	15.238
Kişisel Verileri Koruma Kurumu	0	0	0	0	407	407	15.020	0	0	0	8.495
GENEL TOPLAM	**21.940.346**	**16.333.185**	**47.639.000**	**47.799.500**	**29.971.812**	**29.971.812**	**54.738.110**	**41.724.111**	**971.903**	**1.278.855**	**35.592.108**

Ek 21: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenekler	Toplam
BAŞBAKANLIK	0	0	605.000	0	0	0	0	0	0	605.000
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜR	0	0	7.500	0	0	0	0	0	0	7.500
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	50.000	0	0	0	0	50.000
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	0	0	19.081	0	0	19.081
ADALET BAKANLIĞI	0	0	0	0	185.250	0	0	0	0	185.250
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	0	0	450.000	0	0	0	0	0	0	450.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	0	0	98.000	0	77.000	52.411	35.043	0	0	262.454
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	0	0	96.000	0	0	0	0	0	0	96.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	87.464	0	0	13.925	0	0	0	101.389
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	10.000	0	0	0	0	0	0	10.000
MALİYE BAKANLIĞI	0	0	0	0	129.250	46.000	60.192	0	0	235.442
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	3.776	0	0	0	0	0	0	3.776
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	0	0	984	0	0	0	0	0	0	984
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	0	0	0	0	0	0	0	72.000	0	72.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	0	0	0	0	14.000	0	0	0	0	14.000
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI	0	0	0	0	283.868	0	0	0	0	283.868
EKONOMİ BAKANLIĞI	0	0	5.000	0	0	0	0	0	0	5.000
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKAI	0	0	0	0	132.768	0	0	0	0	132.768
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	2.790	0	210	0	0	0	0	3.000
SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	0	0	30.000	0	0	0	0	30.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİ	0	0	0	0	600.000	0	0	0	0	600.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	0	0	334.888	160.441	0	0	0	495.329
TOPLAM	**0**	**0**	**1.366.514**	**0**	**1.837.234**	**272.777**	**114.316**	**72.000**	**0**	**3.662.841**

Ek 22: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	3.785	1.475	5.260
DANIŞTAY	9.525	1.060	10.585
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	132.000	0	132.000
ADALET BAKANLIĞI	250	325	575
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	0	61.743	61.743
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	52.183	0	52.183
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	15.300	1.300	16.600
KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI	797	95	892
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.970	277	2.247
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	20.655	13.000	33.655
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	286.730	0	286.730
SAĞLIK BAKANLIĞI	202.000	76.000	278.000
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	7.349	695	8.044
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	6.700	0	6.700
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI	6.000	7.000	13.000
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI	0	27	27
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.460	540	2.000
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	29.100	0	29.100
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	53.941	0	53.941
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	14.844	2.476	17.320
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.519	626	14.145
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	5.655	395	6.050
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	8.013	628	8.640
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	1.630	0	1.630
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	651	169	820
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	5.338	280	5.617
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	2.518	252	2.770
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.353	348	2.700
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	7.046	470	7.516
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	7.581	637	8.218
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	3.435	225	3.660
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	4.936	1.724	6.660
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	15	0	15
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	491	326	817
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	4.084	625	4.709
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.280	191	1.471
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	4.068	502	4.570
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	2.156	224	2.380
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	5.078	98	5.176
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	2.529	51	2.580
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	6.577	679	7.256
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	5.560	295	5.855
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	3.537	275	3.812

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	3.091	1.041	4.132
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	3.495	820	4.315
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	4.910	390	5.300
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	5.803	607	6.410
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	6.316	384	6.700
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	1.375	0	1.375
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	3.336	381	3.717
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	3.118	425	3.543
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	1.590	0	1.590
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	3.782	157	3.939
ORDU ÜNİVERSİTESİ	5.053	417	5.470
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	3.769	479	4.248
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	1.876	145	2.021
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	1.841	135	1.975
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	416	114	530
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	2.556	2	2.558
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	2.395	316	2.711
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	1.429	71	1.500
BİLECİK ŞEYH EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ	2.046	251	2.297
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	666	181	847
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	624	47	670
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	750	194	944
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	4.682	693	5.375
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.970	500	2.470
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	3.964	365	4.329
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	1.794	60	1.854
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	4.151	0	4.151
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	6.994	857	7.851
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	5.056	544	5.600
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	8.455	1.145	9.600
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	5.466	734	6.200
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	11.119	282	11.401
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	609	0	609
ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	3.090	0	3.090
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	4.395	575	4.970
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	97.994	14.882	112.876
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	3.617	383	4.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	5.333	719	6.052
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	7.923	1.567	9.490
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	1.101	190	1.290
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞ	820	60	880
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	149.150	33.302	182.452
TOPLAM	**1.330.555**	**238.445**	**1.569.000**

Ek 23: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	TOPLAM
ANAYASA MAHKEMESİ	5.000	0	5.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	10.000	0	10.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.062	0	1.062
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	145.008	0	145.008
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	3.500	0	3.500
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI	4.500	0	4.500
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	118.740	0	118.740
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	7.500	0	7.500
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	18.500	0	18.500
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	15.000	0	15.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	10.000	0	10.000
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	3.000	0	3.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	3.500	0	3.500
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	1.000	0	1.000
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	9.000	0	9.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.000	0	1.000
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	2.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	15.000	0	15.000
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	3.000	0	3.000
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	6.000	0	6.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.200	0	1.200
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	4.000	0	4.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	0	15.000	15.000
SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.000	25.000	32.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.000	0	13.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.500	0	3.500
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	700	0	700
TOPLAM	**411.710**	**40.000**	**451.710**

Ek 24: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN DOĞAL AFET GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	06-SERMAYE GİDERLERİ	TOPLAM
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	30.000	30.000
TOPLAM	**30.000**	**30.000**

AÇIKLAMA: Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği tertibine konulan 114.703.000 TL ödeneğin 84.703.000 TL'si 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (6/1-a) maddesi gereğince 09.6-Yedek Ödenekler tertibine aktarılmıştır.

Ek 25: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	TOPLAM
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	3.850	0	0	3.850
ADALET BAKANLIĞI	111.481	0	0	111.481
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	30.000	0	1.630	31.630
MALİYE BAKANLIĞI	111.508	0	0	111.508
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	70.818	0	0	70.818
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	22.378	0	0	22.378
SAĞLIK BAKANLIĞI	1.876	0	0	1.876
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	0	0	0	0
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	2.300	0	0	2.300
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.613	0	0	16.613
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	19.890	0	0	19.890
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	40	0	0	40
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	0	0
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	37.521	45.230	0	82.751
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.500	25.000	0	52.500
TOPLAM	**455.775**	**70.230**	**1.630**	**527.635**

Ek 26: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN ÖZELLİKLİ GİDERLERİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	TOPLAM
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	350	350
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	440	440
TOPLAM	**790**	**790**

AÇIKLAMA:Özellikli Giderleri Karşılama Ödeneği tertibine konulan 43.480.000 TL ödeneğin 42.690.000 TL'si 6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (6/1-a) maddesi gereğince 09.6-Yedek Ödenekler tertibine aktarılmıştır.

Ek 27: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YENİ KURULACAK DAİRE VE İDARELERİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	05-CARİ TRANSFERLER	06-SERMAYE GİDERLERİ	TOPLAM
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	850	150	1.520	40	0	2.560
ANKARA GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	325	75	4.568	32	0	5.000
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	1.750	210	5.565	195	7.300	15.020
TOPLAM	**2.925**	**435**	**11.653**	**267**	**7.300**	**22.580**

Ek 28: 2017 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

Ek 28.1: Personel Giderleri ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	472.037
TOPLAM	**472.037**

AÇIKLAMA: Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar personel giderleri tertibinden yapılan harcamaların gerektirdiği ödenek ihtiyacının karşılanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Ek 28.2: Mal ve Hizmet Alım Giderleri Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
CUMHURBAŞKANLIĞI	16.500
BAŞBAKANLIK	608.000
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	23.500
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.500
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	58.063
ADALET BAKANLIĞI	535.500
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	424.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	196.695
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	283.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	548.000
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	65.070
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	18.500
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	100.100
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	437.081
SAĞLIK BAKANLIĞI	18.909
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	67.228
TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU	236
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	6.244
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI	2.900
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.670
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.051
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	4.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	2.500
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	3.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	4.500
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	18.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	2.500
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.500
EGE ÜNİVERSİTESİ	4.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	2.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	1.000
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	1.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	1.500
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	4.668
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	1.000
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	1.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	3.500
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	500
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	500
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	3.000
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	2.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	1.200
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	750
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	500
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	500
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	2.500
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	1.500
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	1.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	500

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	1.500
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	750
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	1.000
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	2.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	500
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	2.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	2.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	250
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	2.700
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	750
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	1.500
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	250
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	500
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	2.000
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	500
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	500
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	2.922
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	2.255
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	1.000
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	3.000
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	500
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	500
BİLECİK ŞEYH EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ	250
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	500
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	750
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	1.000
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	1.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	2.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	2.500
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	1.500
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	500
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	900
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	500
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	500
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	250
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	750
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	3.000
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	150
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	1.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	4.000
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	500
ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	500
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	500
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	250
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	500
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	75
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	49.250
TOPLAM	**3.618.367**

Ek 28.3: Cari Transferler Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	05-CARİ TRANSFERLER
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	32.000
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	1.470.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	140.000
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	30.850
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	64.801
MALİYE BAKANLIĞI	8.272.117
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	138.700
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	6.148.902
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	31.000
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI	523.458
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	77.400
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	1.665
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.000
SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	225.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	30.000
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	7.120
TOPLAM	**17.208.013**

AÇIKLAMA: 1- Maliye Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, devlet katkısı ve faturalı ödemeler için SGK'ya yapılan ödemeler ile diğer cari transfer mahiyetindeki giderlerin karşılanması içindir.
2- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, SGK'nın açık finansmanı, asgari ücret desteği ve işveren pirim desteği gibi giderlerin karşılanması içindir.
3- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, ükemizde bulunan Suriye vatandaşlarının barınma, beslenme, eğitim, sağlık vb. ihtiyaçlarının karşılanması içindir.
4- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, ödeme gücü olmayan vatandaşların Genel Sağlık Sigortası prim ödemeleri ile diğer ihtiyaçları içindir.
5-Diğer idare bütçelerine yapılan aktarmalar, 15 Temmuz Şehit yakınları ve Gazileri için yapılan ödemeler, spor il müdürlüklerine yapılan aktarmalar, kentsel dönüşüm faliyetleri kapsamında yapılan kira yardımları ve muhtelif ihtiyaçların karşılanması içindir.

Ek 28.4: Sermaye Giderleri Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	06-SERMAYE GİDERLERİ
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	20.771
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	98.500
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	92.930
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	40.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	10.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	100.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	3.000
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	28.500
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUM	652.887
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.261.045
TOPLAM	**10.307.633**

AÇIKLAMA: Bu kapsamda sermaye giderlerine ilişkin yapılan aktarmalar, ulaştırma, eğitim, sağlık, savunma, adalet ve benzeri alanlardaki yatırım ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Ek 28.5: Sermaye Transferleri Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	07-SERMAYE TRANSFERLERİ
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	309.368
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	53.313
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	2.000.000
TOPLAM	**2.362.681**

AÇIKLAMA: 1- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, terörden zarar gören bölgelerin yeniden imarı ile diğer kentsel dönüşüm faaliyetleri içindir.
2- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, 4123 sayılı Kanun çerçevesinde il özel idareler ile belediyelerin afetler sonucu meydana gelen altyapı hasarlarının giderilmesi kapsamındaki yardımlar içindir.
3- İçişleri Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, il özel idarelerinin muhtelif alt yapı ihtiyaçları içindir.

Ek 28.6: Borç Verme Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	08-BORÇ VERME
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	375.000
TOPLAM	**375.000**

AÇIKLAMA: Hazine Müsteşarlığı bütçesine yapılan aktarmalar, hazine destekli kefalet sistemi kapsamında kredi garanti fonuna yapılan ödemeler içindir.

Ek 29: YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN AKTARMALAR

(Bin TL)	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	08-BORÇ VERME	TOPLAM
DANIŞTAY	3.500	0	0	3.500
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	8.000	0	0	8.000
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	15.000	0	0	15.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	30.490	0	0	30.490
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	65.000	0	0	65.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	12.200	0	0	12.200
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	16.200	0	0	16.200
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	62.735	0	0	62.735
SAĞLIK BAKANLIĞI	141.776	0	0	141.776
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	57.903	0	0	57.903
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	4.000	0	0	4.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	20.750	5.000	0	25.750
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	5.000	18.409	5.000	28.409
EKONOMİ BAKANLIĞI	2.000	0	0	2.000
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	1.000	0	0	1.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	22.930	0	0	22.930
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	2.500	0	0	2.500
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	10.000	0	0	10.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	8.000	0	0	8.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	8.000	0	0	8.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	5.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	6.000	0	0	6.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	16.000	0	0	16.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	1.000	0	0	1.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	5.000
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.100	0	0	1.100
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	4.500	0	0	4.500
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	3.000	0	0	3.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	129	0	0	129
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	2.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	4.000	0	0	4.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	9.000	0	0	9.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	2.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	5.500	0	0	5.500
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	2.200	0	0	2.200
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	1.600	0	0	1.600
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	1.500	0	0	1.500
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	3.000	0	0	3.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	3.500	0	0	3.500
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	5.500	0	0	5.500
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	5.500	0	0	5.500
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	2.000
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	1.370	0	0	1.370
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	3.500	0	0	3.500
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	4.920	0	0	4.920
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	2.000
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	5.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	1.000	0	0	1.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	8.300	0	0	8.300
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.300	0	0	1.300
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	5.000
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	5.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	5.000
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	27.000	0	0	27.000
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.277	0	0	2.277
ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	2.000
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	4.500	0	0	4.500
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.000	0	0	3.000
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	3.000	0	0	3.000
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	4.000	0	0	4.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.000	0	0	3.000
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	2.000	0	0	2.000
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ E	0	1.000	0	1.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	64.000	0	0	64.000
TOPLAM	**743.180**	**24.409**	**5.000**	**772.589**

AÇIKLAMA: 1- 6767 Sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) işaretli Cetvelin 27 sıra numaralı hükmü kapsamında Yatırımları Hızlandırma Ödeneğine aktarılan ödenekten yapılan bu aktarmalar, bölgesel eylem planları, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Cazibe Merkezleri Programı ve Yatırım ve Destek Hamlesi ve Öncelikli Dönüşüm Programları eylem planları kapsamındaki işler ile bilimsel araştırma projeleri ve yükseköğretim kurumlarının muhtelif yatırım projelerinin gerektirdiği ödenek ihtiyaçlarının karşılanması içindir.
2- 6767 Sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) işaretli Cetvelin 27 sıra numaralı hükmü kapsamında Yatırımları Hızlandırma Ödeneğine aktarılan ödenekten kalan 12.343.525 TL tutar 6767 sayılı Kanunun (6/1-a) maddesi gereğince 09.6-Yedek Ödenekler tertibine aktarılmıştır.

Ek 30: İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNE EKLENEN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALAR

(Bin TL)	03 MAL VE HİZMET ALIMI GİDERLERİ	06 SERMAYE GİDERLERİ	TOPLAM
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	10.364	0	10.364
SAĞLIK BAKANLIĞI	2.250	0	2.250
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	1.826	0	1.826
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	7.498	0	7.498
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	350	0	350
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	408	408
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	14.911	185.628	200.539
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	30.000	90.000	120.000
TOPLAM	**67.198**	**276.036**	**343.234**

AÇIKLAMA: 1- 6767 Sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) işaretli Cetvelin 61 sıra numaralı hükmü kapsamında İlama Bağlı Borçları Karşılama Ödeneğine eklenen ödenekten yapılan bu aktarmalar, listedeki idare bütçelerinin ilama bağlı borçlarına ilişkin harcamaların gerektirdiği ödenek ihtiyaçlarının karşılanması içindir.
2- 6767 Sayılı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) işaretli Cetvelin 61 sıra numaralı hükmü kapsamında İlama Bağlı Borçları Karşılama Ödeneğine eklenen ödenekten kalan 847 TL tutar 6767 sayılı Kanunun (6/1-a) maddesi gereğince 09.6-Yedek Ödenekler tertibine aktarılmıştır.

Ek 31: 2017 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (Ekod2)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Gerçekleşme
Harcamalar	**645.124.278**	**678.269.193**
Faiz Hariç Harcamalar	**587.624.278**	**621.557.390**
I. Personel Giderleri	**162.638.925**	**162.145.555**
Memur	140.427.713	139.547.398
Sözleşmeli Personel	7.124.757	7.472.720
İşçi	8.179.870	7.974.036
Geçici	2.487.830	2.996.645
Diğer Personel	3.458.910	3.200.286
Milletvekilleri	127.000	126.535
Cumhurbaşkanı Ödeneği	640	640
İstihbarat Personeli Giderleri	832.205	827.295
II. Sosyal Güvenlik Kurum. Devlet Primi	**27.138.075**	**27.272.452**
Memur	23.735.641	23.219.596
Sözleşmeli Personel	980.584	1.020.434
İşçi	1.679.602	1.573.425
Geçici Personel	485.616	685.192
Diğer Personel	161.385	681.390
Milletvekilleri	5.600	5.963
İstihbarat Personeli	89.647	86.452
III. Mal ve Hizmet Alımları	**52.119.062**	**63.600.358**
Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	176.219	600.874
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	21.552.731	26.473.859
Yolluklar	1.572.177	2.268.362
Görev Giderleri	1.452.778	3.855.431
Hizmet Alımları	24.623.020	27.222.652
Temsil ve Tanıtma Giderleri	247.643	265.194
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım,Bakım ve Onarım Giderleri	748.646	1.118.391
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.232.078	1.450.517
Tedavi ve Cenaze Hizmetleri	513.770	345.078
IV. Faiz Giderleri	**57.500.000**	**56.711.803**
Kamu İdarelerine Ödenen İç Borç Faiz Giderleri		0
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	40.196.881	39.309.853
Dış Borç Faiz Giderleri	13.000.000	14.552.006
İskonto Giderleri	1.965.000	1.141.764
Kısa Vadeli Nakit İşlemlere Ait Faiz Giderleri	400.000	0
Türev Ürün Giderleri	200.000	0
Kira Sertifikası Giderleri	1.738.119	1.708.180
V.Cari Transferler	**249.265.903**	**270.924.366**
Görev Zararları	54.821.744	63.882.571
Hazine Yardımları	80.213.703	86.989.790
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	2.489.419	3.400.841
Hane Halkına Yapılan Transferler	38.950.449	41.423.174
Yurtdışına Yapılan Transferler	2.754.101	2.633.473
Gelirden Ayrılan Paylar	70.036.487	72.594.517
VI.Sermaye Giderleri	**66.243.000**	**70.982.601**
Mamul Mal Alımları	8.227.253	8.300.321
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	2.834.012	924.575
Gayri Maddi Hak Alımları	671.934	582.200
Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırılması	3.731.974	6.765.553
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	43.843.484	47.187.274
Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	856.034	835.333
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	4.064.394	4.432.627
Stok Alımları (Savunma Dışında)	2.550	3.994
Diğer Sermaye Giderleri	2.011.364	1.950.724
VII.Sermaye Transferleri	**10.881.283**	**13.341.541**
Yurtiçi Sermaye Transferleri	10.466.845	12.888.099
Yurtdışı Sermaye Transferleri	414.438	453.442
VIII.Borç Verme	**12.917.108**	**13.290.517**
Yurtiçi Borç Verme	11.786.351	12.538.860
Yurtdışı Borç Verme	1.130.757	751.657
IX.Yedek Ödenekler	**6.420.922**	**0**
Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği	1.569.000	0
Yatırımları Hızlandırma Ödeneği	451.710	0
Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği	114.703	0
Yedek Ödenekler	3.662.841	0
Yeni Kurulacak Dai. Ve İda. İht. Karşılama Ödeneği	51.553	0
Diğer Yedek Ödenek	571.115	0

Ek 32: 5018 SAYILI KANUN UYARINCA YAPILAN DÜZENLEMELER

SIRA NO	DÜZENLEMENİN ADI	DAYANAĞI	DURUMU
1	Kamu İç Denetim Standartları	5018/Md. 64	22/04/2017 tarihli 29987 sayılıResmi Gazetede yayınlandı.
2	Kamu İç Denetçi Sertifikasının Kullanılabilirliğine İlişkin Esas ve Usuller	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Md.31	İDDK'nın 12/04/2017 tarihli ve 2 sayılı kararı olarak yayımlandı.
3	Kamu İç Denetim Yazılımı Kullanım Yönergesi	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Md.8,55	İDDK'nın 12/04/2017 tarihli ve 2 sayılı kararı olarak yayımlandı.

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü
Devlet mh. Dikmen Cd. No:12 G Blok
Dikmen Çankaya 06420 ANKARA
Tel:0312 415 27 29 Faks:0312 417 26 50
www.bumko.gov.tr - www.maliye.gov.tr